

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา
วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE PLANNING AND DEVELOPMENT
ASSISTANT DIRECTOR OF VOCATIONAL COLLEGES ACCORDING TO
THE OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS IN
THE NORTHEASTERN VOCATIONAL COLLEGES

วิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2539

ISBN 974-621-601-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE PLANNING AND DEVELOPMENT
ASSISTANT DIRECTOR OF VOCATIONAL COLLEGES ACCORDING TO
THE OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS IN
THE NORTHEASTERN VOCATIONAL COLLEGES

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1996

ISBN 974-621-601-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา
วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE PLANNING AND DEVELOPMENT ASSISTANT DIRECTOR OF VOCATIONAL COLLEGES ACCORDING TO THE OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS IN THE NORTHEASTERN VOCATIONAL COLLEGES

ชื่อนักศึกษา

นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ รหัสประจำตัว 32623008

หลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา

สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ศิริพรรณ

ชุนนุม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	
ดร.ศิริพรรณ	ชุนนุม	
อาจารย์ไพรัตน์	พีกัน้อย	
ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ	

ค่าระดับคะแนนที่เป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบ GOOD

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 29 เมษายน 2539 เวลา 13.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ

การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้ใช้ค่าระดับคะแนนดังนี้

ค่าระดับคะแนน

ผลการศึกษา

O

Outstanding (ดีเยี่ยม)

G

Good (ดี)

P

Pass (ผ่าน)

F

Fail (ไม่ผ่าน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 คุณลักษณะได้แก่ คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน คุณลักษณะทางวิชาการ ยังประกอบด้วย ด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งและด้านความรู้ในการบริหารงาน คุณลักษณะส่วนตัวประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานประกอบด้วย ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ แบบสอบถามที่ได้รับคืน สมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้จำนวน 328 ฉบับจาก 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.87 ของแบบสอบถามทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 3 คุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 คือคุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาได้แก่คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย แตกต่างกันในคุณลักษณะทางวิชาการ ส่วนคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะแตกต่างกันในคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและอาจารย์ที่ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี และ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหาร

หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน ไม่มีความแตกต่างกันในทุกคุณลักษณะ
ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทัศนะแตก
ต่างกันในเรื่องคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ส่วนคุณลักษณะ
ส่วนตัว ไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ขนาดใหญ่และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีทัศนะแตกต่างกันในเรื่องคุณลักษณะทางวิชาการ
และคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title **The Desirable Characteristics of the
Planning and Development Assistant
Director of Vocational Colleges According
to the Opinions of Administrators and
Instructors in Northeastern
Vocational Colleges.**

Student **Mr.Boonsong Champabhoti**

Thesis Advisor **Mrs.Ashara Seubsinskulchai**

Thesis Co-advisors **Mrs.Siripan Choomnoom**

Level of Study **Master of Industrial Education in
Vocational Administration.**

Department **Industrial Education, King Mungkut's
Institute of Technology Ladkrabang**

Year **1996**

ABSTRACT

The Purposes of this research were :

1. To study the desirable characteristics of the planning and development assistant director of vocational colleges according to the opinions of administrators and instructors in the northeastern vocational colleges.

2. To compare those desirable characteristics of the planning and development assistant directors of vocational colleges according to the opinions of administrators and instructors in the northeastern vocational colleges, seperated by sex,

educational qualification, experiences, position, faculty and size of the college.

The data were collected by using rating scale and open ended questionnaire which consisted of three aspects: academic characteristics, personal characteristics, and administrative skill characteristics. The first aspect inquired the opinion on general knowledge, knowledge of occupation, and knowledge of management. The second aspect inquired about physical appearances, habit, and leadership. The last aspect inquired about technical skills, conceptual skills, and human skills. Three hundred and fifty seven questionnaires were distributed to 40 administrators and 317 instructors of 8 northeastern vocational colleges, in 1994 academic year. Three hundred and twenty eight questionnaires or 91.87 % were completed and returned, then being analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation and compared by t-test and F-test using SPSS/PC⁺.

The results of the study were summarized as the followings :

The desirable characteristics according to the opinions of administrators and instructors of the three aspects were at high level, especially; the personal characteristics was the most important, the second was administrative skill characteristics, and the last was the academic characteristics.

To compare the desirable characteristics according to the opinions of administrators and instructors, it was found that; for male and female, the academic characteristics was significant difference, while the others were not. For those who hold bachelor's

degree and higher degree; it was found that personal characteristics was significant difference, while the others were not. The desirable characteristics in three aspects were not significant difference for those who had different working experiences and different positions.

For those who instructed in Fundamental Subjects, Home Economics, Business Administrations and Arts & Crafts, it was found that; the opinions of administrators and instructors in Home Economics and Arts & Crafts were significant difference in the academic characteristics and the administrative skill characteristics, while the other was not. According to the opinions of administrators and instructors who work in large and medium colleges; it was found that the academic characteristics and the personal Characteristics were significant difference, while the other was not.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของอาจารย์อัจฉรา สิบลินธุ์สกุลไชย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร. ศิริพรหม ชูมโนม ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือและแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้กำลังใจต่อผู้วิจัย ด้วยความ เอาใจในใส่ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธี บิลันธนานนท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกท่าน ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และ เก็บรวบรวมแบบสอบถามให้เป็นอย่างดี คุณความดีของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ-คุณแม่และ ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมา

บุญส่ง จ่าปาโพธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	IV
กิตติกรรมประกาศ	VII
สารบัญ	VIII
สารบัญตาราง	XI
สารบัญแผนภูมิ	XVI
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดในการวิจัย	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
สมมุติฐานของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	13
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	16
เชิงอรรถ	21
2. บรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	23
การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศไทย	23
นโยบายการจัดการอาชีวศึกษา	24
หน้าที่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	26
โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	26

VIII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

ผู้บริหารสถานศึกษา	29
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	29
หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	33
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	36
คุณลักษณะทางวิชาการ	37
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางวิชาการ	39
คุณลักษณะส่วนตัว	44
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนตัว	50
คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน	58
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางการบริหารงาน.....	60
เชิงอรรถ	70
3. วิธีดำเนินการวิจัย	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล	91
เชิงอรรถ	93
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
การแปลความหมายของข้อมูล	95
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	96
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน และพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์	99

IX

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์	120
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน	
และพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด	161
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	163
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	163
สมมุติฐานของการวิจัย	163
ขอบเขตการวิจัย	164
การดำเนินการวิจัย	167
การเก็บรวบรวมข้อมูล	167
การวิเคราะห์ข้อมูล	168
สรุปผลการวิจัย	168
อภิปรายผลการวิจัย	180
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	232
เชิงอรรถ	236
บรรณานุกรม	253
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	265
ภาคผนวก ข แบบสอบถามประกอบการวิจัย	284
ประวัติผู้เขียน	299

X

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ขนาดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานศึกษา.....	80
2. ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จำแนกตามคุณลักษณะ เป็นรายด้าน และรวมทั้งฉบับ	87
3. จำนวนแบบสอบถามที่นำส่งไป ได้รับคืน และฉบับสมบูรณ์ ที่นำไปใช้การวิเคราะห์ได้	90
4. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.	96
5. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามคุณลักษณะและ เป็นรายด้าน	100
6. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป	102
7. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน	107
9. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย	109
10. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย.....	110
11. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ.....	112
12. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ การบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน.....	114
13. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ การบริหารงาน ด้านความคิดรวบยอด.....	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ การบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์	118
15. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามเพศ	120
16. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	124
17. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	128
18. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	131
19. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน	134
20. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21.	การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	140
22.	การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	141
23.	การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	142
24.	การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	143
25.	การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่	144
26.	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	145

XIV

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	151
28. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นรายคู่	152
29. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	153
30. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	154
31. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ..	155
32. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่.	156

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	157
34. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	158
35. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	159
36. การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่	160
37. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด	161

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

1. แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา 28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอาชีวศึกษาในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้าน ปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สถาน ศึกษามากมายแห่ง เปิดสอนสาขาวิชาใหม่ และเพิ่มปริมาณการรับในแต่ละสาขาวิชามากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้อง และเพียงพอกับความต้องการด้านการประกอบอาชีพอิสระ ได้อย่าง เหมาะสม¹

การจัดการอาชีวศึกษาทุกระดับจะต้องเข้าใจระบบงานอาชีพ ธุรกิจ การบริการ และอุตสาหกรรม เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการอบรมที่เหมาะสม ซึ่ง หมายถึงนักการศึกษา ต้องมีแนวคิด (Concept) มีทักษะในการวางแผนจัดหลักสูตร และโปรแกรมการอาชีวศึกษา มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่สามารถประสานสัมพันธ์กับภาค รัฐบาลและ เอกชนได้²

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบการจัดการ ศึกษาด้านวิชาชีพแก่ประชาชน ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลาดแรงงาน ตลอดจนสภาวะ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยเปิดสอนประเภทวิชาต่าง ๆ ตาม ความจำเป็นที่เหมาะสมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชา ชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ระดับประกาศนียบัตรวิชา ชีพช่างฝีมือ (ปชม.) หลักสูตรระยะสั้น เสริมวิชาชีพมัธยมและหลักสูตรระยะสั้นอื่น ๆ มี สถานศึกษาภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานระดับกอง 4 กอง ดังนี้คือ

1. กองวิทยาลัยเทคนิค ควบคุมดูแลสถานศึกษา ซึ่งเปิดสอนประ เภทวิชา
อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและคหกรรม

2. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ควบคุมดูแลสถานศึกษา ซึ่งเปิดสอนประ เภท

วิชาคหกรรม พาณิชยกรรมและศิลปหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม ควบคุมดูแลสถานศึกษาซึ่งเปิดสอนประเภท
วิชาเกษตรกรรม

4. กองการศึกษาอาชีพ ควบคุมดูแลสถานศึกษา ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรพิเศษ
หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตร ปวช. ทุกประเภทวิชา³

สถานศึกษา ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง ในการที่จะ เป็นผู้นำนโยบายด้านการศึกษาสู่
การปฏิบัติ สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน โดยฝึกทักษะวิชาชีพ
ให้นักเรียนนักศึกษา ให้สามารถประกอบอาชีพได้และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข ใน
ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปริมาณงานในความรับผิดชอบของสถานศึกษา มิได้มุ่งเพียงให้การ
ศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษา เท่านั้น แต่ได้ขยาย ไปสู่การให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยให้
บริการชุมชนควบคู่กันไปด้วย ลักษณะ โครงสร้างการบริหารงานเดิม ใช้ระบียบกรม-
อาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2522 โดยให้สถานศึกษาแบ่งงานออกเป็น
3 ลักษณะงาน ได้แก่ "ลักษณะงานวิชาการ ลักษณะงานส่งเสริมการศึกษาและลักษณะงาน
กิจการนักศึกษา"⁴

ต่อมาขอขยายหน้าที่ของสถานศึกษาได้ เปลี่ยนไป โดยมีหน้าที่จัดการศึกษา การ
ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
และสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการ
เรียนการสอน ให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ และตลาดแรงงาน ตามแผนพัฒนา
การศึกษาศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ของกระทรวง
ศึกษาธิการ

"...แต่เนื่องจากการขยายการรับนัก เรียนนักศึกษาเพิ่มขึ้นตามความต้องการ
ของตลาดแรงงาน แต่งบประมาณของประเทศมีจำกัด ไม่อาจจัดสรรให้สอดคล้อง
คล้อยกับการขยายการศึกษาดังกล่าว รวมทั้งมีการขาดแคลนครูบางวุฒิ บาง
สาขา โดยเฉพาะภาคเอกชน จึงมีผลให้การพัฒนาคณาจารย์ไม่ได้น่าพอใจเท่าที่ควร

ส่วนด้านการผลิตกำลังคนของตลาดแรงงานนั้น เนื่องจากไม่มีหน่วยงานใด
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยนโยบายด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับผิดชอบด้านการประสานงาน การวางแผนและดำเนินการอาชีวศึกษา ทั้ง
หน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชนอย่างจริงจัง ทำให้การจัดการอาชีวศึกษา
ไม่สอดคล้องกับความต้องการทาง เศรษฐกิจของประเทศ เกิดปัญหาการว่าง
งานในบางสาขาวิชาและขาดแคลนในบางสาขาวิชา..."⁵

จากสภาพปัญหาการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเป้าหมาย
ด้านการบริหารและสนับสนุนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะ
ที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ ไว้ดังนี้

1. นโยบายการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ของกระทรวง
ศึกษาธิการได้รับการกำหนดชี้ชัด เจน สามารถสร้างแนวทางการบริหารส่วน
รวมทั้งระบบ ให้มีประสิทธิภาพในด้านการวางแผน การอำนวยความสะดวกให้เป็นไป
ตามแผน การตรวจ ติดตามประเมินผล ให้มีความเป็นเอกภาพ สามารถ
ประสานและ เป็นแนวทางให้กรมต่าง ๆ จัดการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
ทั้งในด้านการวางแผน การดำเนินงานตามแผนและตรวจ ติดตาม ประเมินผล
ได้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน บังเกิดผลตามนโยบายและ เป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ระบบข้อมูล สารสนเทศ มีความเป็นเอกภาพและมีความเป็นปัจจุบัน
สามารถไปใช้เพื่อการวางแผนและบริหารการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การวิจัยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นกำลังสำคัญ ในการ
พัฒนา การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านหลักสูตร
กระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอนและ
กิจกรรมต่าง ๆ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการไว้ดังนี้

3.1 กำหนดให้มีระบบงานการวางแผนที่มีความเป็นเอกภาพ และ

ประสาน สอดคล้องกันทั้งกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เร่งรัดพัฒนาหน่วยงานด้านท้าวางแผนของทุกระดับ ให้มี
ประสิทธิภาพ และกำหนดให้มีเครือข่ายองค์การ และบุคลากรในด้านท้าวาง
วางแผนถึงระดับโรงเรียน

3.3 เร่งรัดพัฒนาหน่วยงานด้านข้อมูล ให้มีประสิทธิภาพและกำหนด
ให้มีเครือข่ายองค์การและบุคลากร ในด้านสารสนเทศ ถึงระดับโรงเรียน

3.4 กำหนดให้มีการจัดระบบงานวิจัย ให้มีความเป็นเอกภาพ
ประสาน สอดคล้องกันทั้งกระทรวง และ เน้นหนักไปในด้านที่จะช่วยแก้ปัญหา
และพัฒนาตามนโยบายและแผน

3.5 กำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลทั้งภายใน
และภายนอก ประสานสัมพันธ์กันทั้งในด้านวัตถุประสงค์ วิธีการและการ
รายงาน เพื่อให้กระทรวงได้เห็นภาพความสำเร็จก้าวหน้าตามนโยบายและแผน⁶

กรมอาชีวศึกษาได้เตรียมรับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลป-
วัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ดังกล่าวมาแล้ว โดยการกำหนดระเบียบกรม
อาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 โดยแบ่งหน่วยงานการบริหารภายใน
สถานศึกษาออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่

1. ฝ่ายวิชาการ
2. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
3. ฝ่ายกิจการนักศึกษา
4. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา⁷

แต่ละฝ่ายมีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ควบคุมการดำเนินงานในฝ่ายมีหัวหน้างาน
รับผิดชอบงานในฝ่าย และได้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นฝ่ายที่กำหนดขึ้นใหม่ เพื่อรับผิดชอบงานด้านการวางแผนการศึกษา การจัดระบบข้อมูลและการวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของห้องถิ่นและตลาดแรงงาน สังคมและ เศรษฐกิจของประเทศ โดยแบ่งงานออกเป็น 4 งาน ได้แก่

1. งานศูนย์ข้อมูลการศึกษา เพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน
2. งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
3. งานวิจัยและพัฒนา
4. งานผลิต การค้า และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์⁸

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงาน เป็นเสมือนเสนาธิการที่จะประสานสัมพันธ์ องค์กร ซึ่งได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และฝ่ายกิจการนักศึกษา ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีบทบาทสำคัญดังนี้

1. ปรับปรุงการประสานของหน่วยงาน ให้เป็นไปในกระบวนการณ์เดียวกัน ให้เข้าใจและให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการณ์ที่จะดำเนินงาน
2. ประสานให้ทุกหน่วยงานทำงานในระบบแผนงาน เป็นระบบครบวงจร มีข้อมูลที่เพียงพอปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน มีการติดตามผลและมีการวิเคราะห์วิจัย
3. ปรับปรุงเครื่องมือการทำงานโดยการกระตุ้นให้เป็นระบบ มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน แผนปฏิบัติงานจะต้องยึดวัตถุประสงค์ มีการจัดสรรงบประมาณ มีการ ติดตามผลและมีการรายงานอย่างเป็นระบบ
4. สนับสนุนให้หน่วยงานวางแผนระดับแผนกวิชา มีประสิทธิภาพและสามารถ เป็นศูนย์กลางของแผนกวิชาและคณะวิชา ได้อย่างแท้จริง
5. สนับสนุนให้หน่วยงานในสถานศึกษาจัดทำแผนของตนเอง กำหนดแนวทางการประสานงานในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปรับปรุงโครงสร้าง

ของแผนทุกปี ให้เกิดความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. วิเคราะห์การทำงานของส่วนต่างๆ เพื่อจัดสรรงบประมาณให้ถูกต้องตามความจำเป็น

7. พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน การบริหารงาน ให้สามารถเป็นศูนย์กลางในระดับสถานศึกษา⁹

จากบทบาทดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ เลือกเห็นผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในเรื่องนี้ กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2531 ดังนี้

1. ได้รับปริญญาตรีทางวิชาชีพ หรือการศึกษ่อื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค. รับรอง เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู
2. ต้องได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป
3. มีความรู้พื้นฐานทางด้านการวางแผน สถิติ และวิจัย
4. รับราชการอยู่ในกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี หากไม่ถึง 6 ปี ให้ขออนุมัติ อ.ก.ค.กรมอาชีวศึกษา พิจารณาเฉพาะรายไป
5. มีความรู้ความเข้าใจในภาระและหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับงานศูนย์ข้อมูล การศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานผลิต การค้าและส่งเสริมกิจกรรม สหกรณ์
6. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความกระตือรือร้นในภาระทำงาน
7. มีความสนใจในการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติอยู่เสมอ¹⁰

แต่การที่จะ เลือกคนเพื่อให้ได้ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องง่าย

ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน ได้กล่าวอ้างคำพูดของชงจื่อไว้ว่า "การเลือกทั้งหลายในโลกนี้ เอกสารนั้นเป็นเอกสารที่สิ่งวันเวลาสำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาก็เช่น ไม่อนุญาติเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

ไม่มีอะไรยากเท่ากับการเลือกคน เพราะสิ่งของ วัสดุ เครื่องกล เครื่องใช้ตลอดจน เพชรนิลจินดา เรามีทางเลือกทดลองใช้ ช่วยแก้ไขได้ แต่การเลือกคนนั้นเป็นความยากลำบากยิ่ง”¹¹ แม้ว่ากรมอาชีวศึกษา จะ ได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นไว้แล้วก็ตาม แต่เป็นคุณสมบัติกว้าง ๆ ไม่สามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม นอกจากนี้ จากการที่กรมอาชีวศึกษาได้แต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาได้มอบหมายหน้าที่ให้รับผิดชอบฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถานศึกษาหลายแห่งได้พบปัญหา ในการปฏิบัติงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนา ดังนี้

1. ไม่สามารถเป็นกลไกและผู้นำในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษาขึ้นได้ เท่าที่ควร เนื่องจากหลายสถานศึกษาจะทำแผนปฏิบัติงานเพียง เพื่อตามนโยบายกรมอาชีวศึกษาและวางแผนตามความเคยชินที่เคยทำต่อกันมา มิได้นำแผนปฏิบัติงานมาใช้ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างจริงจัง
2. การใช้ข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถเป็นฝ่ายเสนอวิธีการได้ เพราะผู้ช่วยฝ่ายอื่น ๆ ปฏิบัติหน้าที่และกำหนดทิศทางเอง
3. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ ระบบการวางแผน การติดตาม การวิเคราะห์และการประเมินผลไม่เพียงพอ ไม่สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้
4. นำเอาผลประโยชน์ส่วนตัวมาพัวพันกับการวางแผน¹²

จากสภาพปัญหาดังกล่าว หากเรามีหลักเกณฑ์ วิธีการและเครื่องมือที่ดีในการเลือกสรรบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาแล้ว จะทำให้ได้บุคคลที่เหมาะสม ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว ควรให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษา ประเภทวิชาคหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม แต่ละแห่งมีบุคลากร นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนขอความช่วยเหลือปริมาณงานที่กว้างขวาง มีความแตกต่าง ในการจัด

การเรียนการสอนกับสถานศึกษาสังกัดอื่น จากความแตกต่างกันดังกล่าว ผู้ช่วยผู้บริหาร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ย่อมจะต้องมีบทบาทแตกต่างกัน ตามคุณลักษณะบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจน ความคาดหวังของประชาชน¹³

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อนำไปสู่ ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความฉลาดหลักแหลม มีความคิดที่ก้าวไกล ริเริ่ม ฉับไว กล้าคิด กล้าทำ มีความสามารถที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ดังนั้น คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและ พัฒนา จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่ง ที่จะทำให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนา ยิ่งขึ้นไป หากมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสม ขาดความรู้ ความสามารถ ขาดมนุษยสัมพันธ์ จะทำให้การบริหารสถานศึกษา ไม่ได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชน อาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อทางราชการได้

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนา คือ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน เพื่อเป็นแนว ทาง ในการสรรหาและพัฒนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา เพราะยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัย เรื่องนี้มาก่อน อีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นเวลาถึง 5 ปี ได้คลุกคลี กับงานในฝ่ายนี้มาโดยตลอด จึงมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความเหมาะสม ต่อไป ฉะนั้น การศึกษาวิจัย เรื่องนี้จะได้ข้อมูลสำคัญยิ่งที่เป็นแนวทางในการสรรหา การ พัฒนา คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ ขอบข่ายงานที่ได้รับผิดชอบ ตลอดจนภาวะการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง อันจะทำให้การปฏิบัติงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษา มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผน และพัฒนา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาคุณลักษณะตามแนวคิดของ นพพงษ์ บุญมิตราดุลย์ Robert L. Katz และผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson ดังนี้

1. แนวความคิดของ นพพงษ์ บุญมิตราดุลย์

นพพงษ์ บุญมิตราดุลย์ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี และสามารถ ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. คุณสมบัติทางด้านวิชาการ

- 1.1 ด้านการศึกษาวิชาชีพของผู้บริหาร
- 1.2 ด้านความรู้ของผู้บริหาร
- 1.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร

2.1 บุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ประกอบด้วย รูปร่าง หน้าตา

ความมีชีวิตชีวา ร่าเริง การแต่งกาย วาจา ท่าทาง การวางตน

2.2 บุคลิกภาพทางจิตใจและอารมณ์ ประกอบด้วย อุดมการณ์

ความเชื่อมั่นในตนเอง เสียสละ ศรัทธา ความไว ความเห็นอกเห็นใจ

ความมีพลัง อดทน ชยัน กล้าหาญ กล้าพูด กล้าทำ ตื่นตัวอยู่เสมอ มีเมตตาจิต

ยุติธรรม อารมณ์มั่นคง อารมณ์ขัน และมีวินัย

2.3 บุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

ความใจกว้าง การบริการช่วยเหลือ กว้างขวาง ฐานะทางเศรษฐกิจดีพอควร

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คุณลักษณะทางความสามารถในการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบดังนี้
 ความมีสติปัญญาฉลาดและไหวพริบดี ความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน การมีส่วนร่วม
 ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการประสานทั้งคน
 และงาน และ เคยประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมาก่อน¹⁴

2. แนวคิดของ Robert L. Katz

Robert L. Katz ได้พบว่า การบริหารงานที่ประสบความสำเร็จต้องขึ้นอยู่กับ
 ทักษะ 3 ประการ ซึ่งเมธี ปิลันธนาภรณ์ ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. ทักษะด้านโน้มน้าของงาน (Conceptual Skills) หมายถึง
 ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจโครงสร้างงาน ความสัมพันธ์ของสายงาน
 บทบาท หน้าที่ของตำแหน่งงานในหน่วยงานทั้งหมด ทราบถึงแนวโน้มและ
 แรงผลักดันจากชุมชน การเมือง สังคม และ เศรษฐกิจที่จะมีผลต่อระบบโรงเรียน
 รวมทั้งความต้องการของสังคม ที่ต้องการจะได้จากระบบโรงเรียน เช่น การจัด
 โปรแกรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นต้น
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) หมายถึง ความสามารถ
 ที่จะทำงานกับบุคคลและกลุ่มคนได้ ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ และ ใช้ความ
 พยายามในการทำงานอย่างได้ผล และมีความสามารถในการประสานงานได้ทั้ง
 ผู้บังคับบัญชา กลุ่มผู้บริหารด้วยกัน และผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ดีด้วย
3. ทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติ (Technical Skills) หมายถึง การมี
 ความรู้ ความสามารถในการใช้วิธีสอน วิธีการบริหาร การใช้กระบวนการใน
 กิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงความรู้และ
 ทักษะในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ¹⁵

3. ผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson

Walter D. Magnuson ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ โดยได้พบว่า คุณลักษณะที่ดีนั้น มี 2 ประการดังนี้

1. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการติดต่อและ เข้ากับผู้อื่นได้ดี ความรู้ในสาขาวิชาชีพ รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี การให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นที่นำ เข้าใจและ มีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน ให้ความสนใจบุคคลอื่น มีความสามารถในการวางแผนและจัดระบบงาน รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น และรู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

2. คุณลักษณะด้านส่วนตัว ซึ่งได้แก่ มีวิจรรย์ญาณและมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี มีความรู้กว้างขวาง เป็นผู้มีสติ มีความจริงใจ มีความเป็นมิตร มีอารมณ์ขัน มีใจกว้างและเปิดเผย มีความเสมอต้น เสมอปลายและมีความเมตตาปราณีเอื้ออาทรแก่ผู้อื่น¹⁶

จากแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ Robert L. Katz และผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และ ได้กำหนดคุณลักษณะ เป็น 3 คุณลักษณะ ตามธรรมชาติของพฤติกรรมมนุษย์ และ เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่ชัดเจนขึ้น ตามความเป็นจริงในการบริหารงานในสถานศึกษา ยังได้จำแนก เป็นคุณลักษณะย่อยอีก ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ ได้แก่
 - 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป
 - 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
 - 1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน
2. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่
 - 2.1 ด้านร่างกาย
 - 2.2 ด้านลักษณะนิสัย
 - 2.3 ด้านภาวะผู้นำ

3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ได้แก่

- 3.1 ด้านวิธีการทำงาน
- 3.2 ด้านความคิดรวบยอด
- 3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ คณะวิชาที่สอน และขนาดสถานศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐาน โดยเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานภาพดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร สถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยศึกษาวิจัยตามแนวคิดของ นพพงษ์ บุณจิตราคุลย์ Robert L. Katz และผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson ใน 3 คุณลักษณะดังนี้

1.1 คุณลักษณะทางวิชาการ ได้แก่

1.1.1 ด้านความรู้ทั่วไป

1.1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ 1.1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน ม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่

1.2.1 ด้านร่างกาย

1.2.2 ด้านลักษณะนิสัย

1.2.3 ด้านภาวะผู้นำ

1.3 คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ได้แก่

1.3.1 ด้านวิธีการทำงาน

1.3.2 ด้านความคิดรวบยอด

1.3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 40 คน

2.2 อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และ อาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 535 คน โดยจำแนกได้ดังนี้

2.2.1 หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 115 คน

2.2.2 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 420 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

3.1 ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีจำนวนน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมด เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

3.2 หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา เป็นกลุ่มประชากรที่มีจำนวนน้อย จึงใช้ประชากร ทั้งหมดเป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 อาจารย์ผู้สอน มีจำนวนมาก ได้ดำเนินการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane¹⁷ จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกได้ดังนี้

4.1.1 เพศ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- เพศหญิง
- เพศชาย

4.1.2 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- วุฒิการศึกษาปริญญาตรี
- วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

4.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกตามจำนวนปีที่ได้รับราชการมาเป็น 3 กลุ่ม คือ

- ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี
- ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-20 ปี
- ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4.1.4 ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- ผู้บริหาร
- หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา
- อาจารย์ผู้สอน

4.1.5 คณะวิชาที่สอน จำแนกเป็น 4 คณะวิชา คือ

- คณะวิชาพื้นฐาน
- คณะวิชาคหกรรม
- คณะวิชาบริหารธุรกิจ
- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีฉุกเฉินเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.6 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกตามจำนวนนักเรียนนักศึกษา

เป็น 3 กลุ่ม คือ

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผน และพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 3 คุณลักษณะ ดังนี้

4.2.1 คุณลักษณะทางวิชาการ ได้แก่

- ด้านความรู้ทั่วไป
- ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
- ด้านความรู้ในการบริหารงาน

4.2.2 คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่

- ด้านร่างกาย
- ด้านลักษณะนิสัย
- ด้านภาวะผู้นำ

4.2.3 คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ได้แก่

- ด้านวิธีการทำงาน
- ด้านความคิดรวบยอด
- ด้านมนุษยสัมพันธ์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้รับผิดชอบดำเนินงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ซึ่งได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้ง

เอกสารจากผู้มีอำนาจในปีการศึกษา 2537 งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2537

3. หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง หัวหน้าคณะวิชาหัวหน้าแผนกวิชา ผู้ได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

4. เพศ หมายถึง เพศของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ ซึ่งจำแนกได้ 2 ระดับ ได้แก่ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตั้งแต่เริ่มรับราชการ จนถึงปีการศึกษา 2537 ซึ่งจำแนกได้ 3 ระดับ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี , ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี

7. ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่สูงสุดที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน

8. คณะวิชาที่สอน หมายถึง คณะวิชาที่ผู้บริหารและอาจารย์สอนประจำ หรือเคยสอนในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งได้แก่ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม

9. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งพิจารณาจากจำนวนนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2537 ซึ่งจำแนกได้ 3 ขนาด ดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 1,500 คน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 1,500-2,000 คน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,000 คนขึ้นไป

10. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือรักษาการ ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมดูแล ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. **วิทยาลัยอาชีวศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ประเภทวิชา พาณิชยกรรม คหกรรม และหรือศิลปหัตถกรรม กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี และวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา

12. **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะประจำตัวที่ดีของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา อันจะทำให้การบริหารงาน ประสบความสำเร็จได้โดยพิจารณาจากคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

13. **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** หมายถึง ภาคที่ตั้ง เขตการศึกษา 9, 10 และ 11 กลุ่ม สถานศึกษาที่จำแนกตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดกลุ่มสถานศึกษา พ.ศ. 2533

14. **คุณลักษณะทางวิชาการ** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะด้านความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

14.1 **ด้านความรู้ทั่วไป** หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ การศึกษา ฝึกอบรมสาขาวิชาที่จบการศึกษา ด้านจิตวิทยา ปรัชญา การจัดการศึกษา ความเคลื่อนไหวทางวิชาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

14.2 **ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง** หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ เกี่ยวกับข้อมูลการศึกษา ตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ สังคม ด้านการควบคุมรายจ่ายและงบประมาณ ด้านการควบคุมรายจ่ายและงบประมาณ ด้านการวางแผน ด้านสถิติวิจัยและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมผลิตผลและกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ตามขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ ที่เกี่ยวกับการบริหารงาน ได้แก่ เกี่ยวกับนโยบายกรมอาชีวศึกษา และกระทรวง ศึกษาธิการ บทบาทภาระหน้าที่ของผู้บริหารและระบบการบริหารสถานศึกษา กฎระเบียบ ของทางราชการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล งานอาคารสถานที่ การเงินการบัญชีและการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

15. คุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะด้านร่างกาย ลักษณะนิสัย และความเป็นผู้นำ ซึ่งกำหนดเป็น 3 ด้าน ดังนี้

15.1 ด้านร่างกาย หมายถึง คุณลักษณะด้านส่วนตัวที่เกี่ยวกับด้านร่างกาย ได้แก่ สุขภาพ บุคลิกภาพ การแต่งกาย สถานภาพความพร้อมของตนเองและครอบครัว ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

15.2 ด้านลักษณะนิสัย หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัย ได้แก่ ความอดทน ความโอ้อ้อมอารี ความฉลาดไหวพริบ ความซื่อสัตย์ การควบคุมอารมณ์ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความรัก ความศรัทธาในอาชีพ และความตั้งใจในการปฏิบัติงาน

15.3 ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะด้านส่วนตัวที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมองการณ์ไกล ความรับผิดชอบและกล้า เผชิญปัญหา ต่าง ๆ ความสามารถในการสั่งการ และตัดสินใจ ความเด็ดขาด ความเชื่อมั่น ความ มีเหตุผล ยอมรับความจริง ความกระตือรือร้น ความใจกว้าง และความสามารถในการ จูงใจผู้อื่น

16. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะด้าน วิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งกำหนด เป็น 3 ด้าน ดังนี้

16.1 ด้านวิธีการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะในการบริหารที่ เกี่ยวกับวิธีการทำงาน ได้แก่ ความสามารถในการจัดทำแผนงานของสถานศึกษา การใช้ ภาษาพูด และเขียนได้อย่างเหมาะสม การจัดระบบปฏิบัติงาน การพัฒนาวิธี การนำเสนอ รายงานการปฏิบัติงาน

16.2 ด้านความคิดรวบยอด หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะในการบริหารงานที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอด ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ นโยบาย และขอบข่ายงาน การวิเคราะห์งาน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน การวิเคราะห์ความเห็นของผู้อื่น การอ่านรายการและให้คำปรึกษาการวางแผน การใช้ทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงานได้

16.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะในการบริหารงานที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การยกย่องให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น การสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือและการช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹บรรจง ชูสกุลชาติ, "แนวนโยบายในการจัดการอาชีวศึกษา," เอกสารประกอบคำบรรยายในการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี 2528 ณ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่. (เอกสารอัดสำเนา)

²เมธี ปลัณธนานนท์, "มโนทัศน์ของผู้บริหารกับหลักสูตรอาชีวศึกษา," วารสารอาชีวศึกษา พฤศจิกายน 2527, หน้า 67.

³กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2530 (กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2530), หน้า 64.

⁴กรมอาชีวศึกษา, "การแก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารสถานศึกษา," กรมอาชีวศึกษา 2522-2525 (กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2526), หน้า 52.

⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) (กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528), หน้า 10.

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

⁷กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 (เอกสารอัดสำเนา), หน้า 2.

⁸บุญเทียม เจริญยิ่ง, "ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา," คำบรรยายพิเศษ การฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ประจำปีงบประมาณ 2532, วันที่ 27-31 มีนาคม 2532

(เอกสารอัดสำเนา), หน้า 1-2.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹จรรยา ชูลาก, "บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา," การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา (เอกสารอัดสำเนา), หน้า 8.

¹⁰กรมอาชีวศึกษา, คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา (เอกสารอัดสำเนา), หน้า 1.

¹¹สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 82.

¹²จรรยา ชูลาก, "บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา," การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา (เอกสารอัดสำเนา), หน้า 1-3.

¹³พงษ์ บุณยรัตกุลย์, ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : อเนกศิลป์, 2529), หน้า 98.

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 39-40.

¹⁵เมธี บิลันธนานนท์, การบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525), หน้า 250-251.

¹⁶Walter D. Magnuson, "The Characteristics of Successful School Business Manager," Dissertation Abstract International 32 :133A (July, 1971), p.78-91.

¹⁷ไพศาล หวังพานิช, วิธีวิจัย (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532), หน้า 214.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ดังนี้

1. การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
2. นโยบายการจัดการอาชีวศึกษา
3. หน้าที่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
4. โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
5. ผู้บริหารสถานศึกษา
6. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
7. หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
8. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
 - 8.1 คุณลักษณะทางวิชาการ
 - 8.2 คุณลักษณะส่วนตัว
 - 8.3 คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน
9. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

การอาชีวศึกษาของไทย เป็นการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ที่มุ่งฝึกทักษะด้านวิชาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนของชาติ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญดังนี้

1. นักเรียนนักศึกษาทุกระดับทุกประเภท ได้รับการฝึกปฏิบัติงานอาชีพตามความถนัด ความสนใจพร้อมทั้งได้มีโอกาสปฏิบัติจริงในด้านการจัดการ การใช้เทคโนโลยี

ในการผลิต การซื้อการจำหน่าย การทำงานร่วมกันในรูปสหกรณ์ จัดกระบวนการให้เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวันเวลาสำหรับการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักเรียนได้เห็นใบเสร็จรับเงินด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครบวงจร จนเกิดความตระหนักในสำคัญของวิชาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงานและ เกิดคุณธรรม ค่านิยมในเรื่อง การพึ่งตนเอง ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อตรง และความประหยัด

2. นักเรียนนักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีรายได้ในระหว่างเรียน ตามความเหมาะสม

3. นักเรียนนักศึกษาเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ มีกำลังใจ พร้อมทั้งจะออกไปประกอบอาชีพการงานตามความถนัด โดยเฉพาะการประกอบอาชีพอิสระตามความต้องการของท้องถิ่น และตลาดแรงงาน

4. นักเรียนนักศึกษา ได้รับการฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะ มีความสนใจในความสำเร็จของการประกอบการขนาดย่อม เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ.

5. นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละประเภทวิชา และแต่ละระดับ ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มเติมความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในด้านการประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน¹

นโยบายการจัดอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับภาวะ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ มุ่งเน้นผลิตนักเรียนนักศึกษาให้มีคุณภาพและปริมาณตามความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน แต่เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. สอนความต้องการของตลาดแรงงาน โดยจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อันเป็นแนวทางส่งเสริมโอกาสในการมีงานทำและความก้าวหน้าให้นักเรียนนักศึกษา

¹ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดการ เทคโนโลยีใหม่ ให้ เน้นการศึกษา เกี่ยวกับอุปกรณ์สมัยใหม่ที่ใช้ในธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต
3. ส่ง เสริมอาชีพอิสระ เพื่อให้ผู้จบอาชีวศึกษาออกไปประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรและคหกรรม ทั้งนี้จะมีการตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพอิสระ เพื่อสนองนโยบายอย่างจริงจัง
4. เน้นการสอนระยะสั้นไปสู่ประชาชน โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในสาขาที่เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น
5. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน ให้ก้าวหน้า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความต้องการของตลาดแรงงาน
6. งานอาชีวะครบวงจรได้มาตรฐาน ได้ส่งเสริมให้เกิดผลผลิต ให้นักเรียน นักศึกษา คิด เป็นทำ เป็น เจ้าหน้าที่และการจัดการ เป็น ทั้งนี้ผลผลิตที่ออกจำหน่ายจะต้องมีคุณภาพมาตรฐาน
7. เร่งคุณภาพงานนักเรียนนักศึกษา เน้นกลวิธีที่จะ เสริมสร้างความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียนนักศึกษา
8. พัฒนาครู อาจารย์ โดยเร่งรัดการจัดตั้ง สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ให้กับครู อาจารย์
9. ประสานสัมพันธ์มวลชน โดยพัฒนาวิธีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทราบความก้าวหน้าของสถานศึกษา
10. เพิ่มประสิทธิภาพผลวิเคราะห์วิจัยโดยจะมีการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำมาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสังคมชนบท และการส่งเสริมอาชีพ²

สำหรับการจัดการศึกษาวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษานั้น เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปหัตถกรรม ตามความจำเป็นที่เหมาะสม ทั้งนี้โดยมุ่งเน้น สนองตอบความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน³

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ภาระหน้าที่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 โดยมีหน้าที่ จัดการศึกษา ฝึกอบรมและส่งเสริม การประกอบอาชีพของประชาชนให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตร และแผนการศึกษาของชาติให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และอุตสาหกรรม ระดับต่าง ๆ
2. จัดการศึกษา ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ
3. วิเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ
4. ฝึกอบรมนัก เรียนนักศึกษา ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ
5. ให้บริการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
6. รับงานการค้าที่เหมาะสมกับการ เรียนการสอน
7. ประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ ของนักเรียน นักศึกษาหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม⁴

โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

การบริหารงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในปัจจุบัน เป็นไปตามระเบียบกรม อาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหาร มีหน้าที่ ในการบริหารงาน รับผิดชอบการดำเนินงาน ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง นักเรียนนักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยมีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ประกอบด้วย งานการเงิน งานบัญชี งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร งานเอกสารการพิมพ์ งานทะเบียน งานพัสดุ และงานอาคารสถานที่

2. ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานปกครอง งานโครงการพิเศษ และงานสวัสดิการพยาบาล และหอพัก

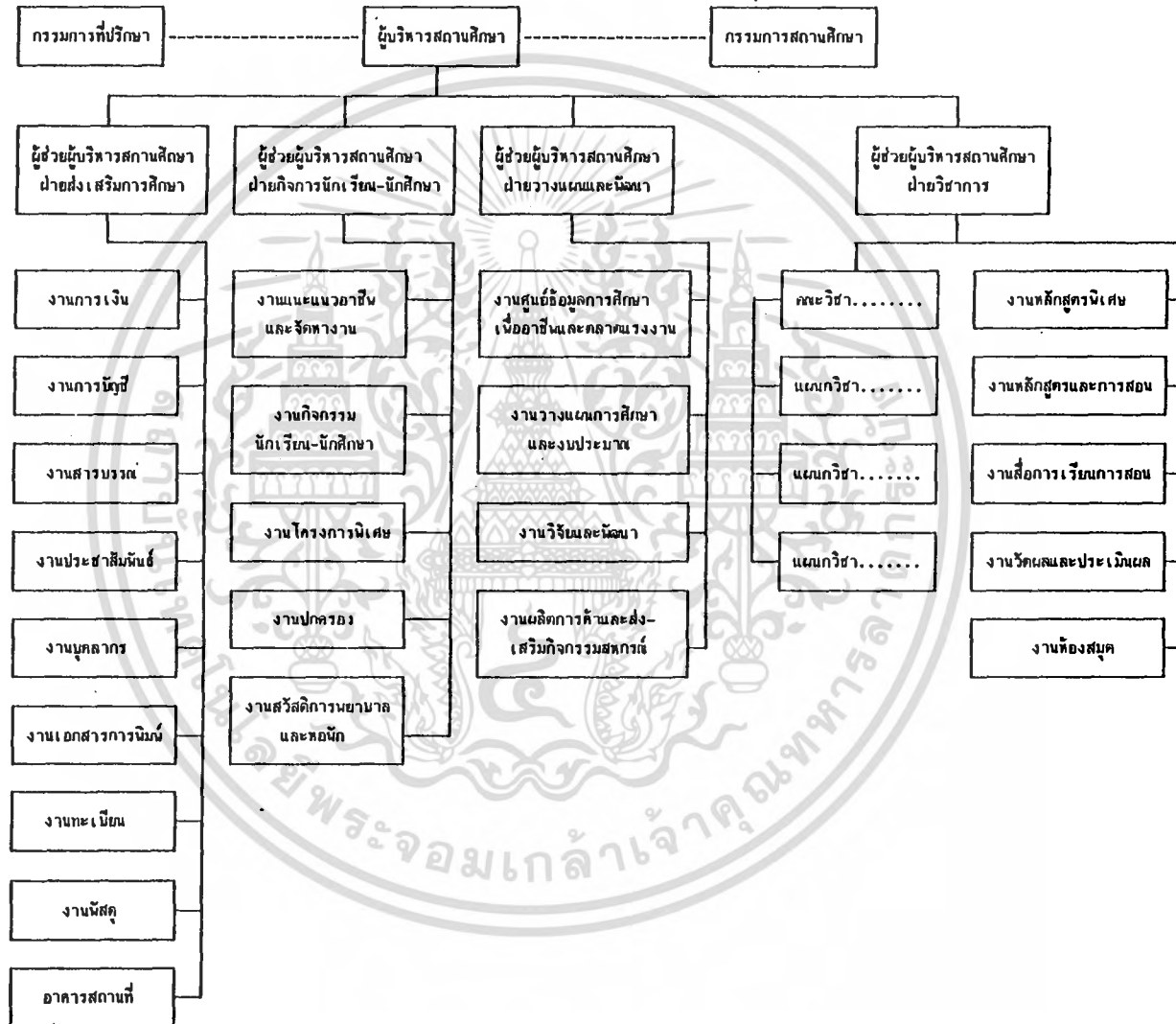
3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ประกอบด้วย งานศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนาและงานผลิตการค้า และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์

4. ฝ่ายวิชาการประกอบด้วย คณะวิชาตามที่เปิดสอน งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผลและงานห้องสมุด⁵

ตามแผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 1
แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

คำว่า "ผู้บริหาร" ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังเช่น ธีระ รุญเจริญ ได้ให้ความหมายไว้ว่า "ผู้บริหารโรงเรียน คือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครู อาจารย์ และใช้ความรู้ ความสามารถดำเนินงานโรงเรียน ให้บรรลุผลสำเร็จ"⁶ ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ซึ่งกล่าวไว้ว่า "ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานของคณะครู และบุคคลอื่น ๆ ในส่วนของโรงเรียน เพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้"⁷

สำหรับ พันธ หันนาคินทร์ ได้ให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนไว้ว่า "หมายถึง ผู้ใช้อำนาจในการดำเนินงาน ในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์"⁸ ส่วน นพพงศ์ บุญจิตราดุลย์ ได้กล่าวถึงผู้บริหารว่า "ผู้นำ เป็นผู้มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ๆ แต่ผู้บริหาร เป็นบุคคลที่มีตำแหน่งทางราชการ ผู้บริหารกับผู้นำ อาจจะเป็นคนเดียวกันหรือคนละคนก็ได้"⁹

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้นำในสถานศึกษา ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและดำเนินงานให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาไว้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา¹⁰ ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้บริหารสถานศึกษาประเภทหนึ่ง

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

คำว่า "ผู้ช่วย" หมายถึง ผู้ที่ส่งเสริมให้สำเร็จประโยชน์¹¹ ดังนั้น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา จึงหมายถึง ผู้ที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสำเร็จประโยชน์หรือปกป้องกับความเสียหาย ที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาขึ้น กรมอาชีวศึกษาได้ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการควบคุมดูแล งานศูนย์ข้อมูลการศึกษา เพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา และงานผลิต การค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งแต่ละงานมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. งานศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1.1 รวบรวม ประมวลผล จัดเก็บรักษาและบริการข้อมูลเกี่ยวกับ นักเรียน นักศึกษา สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ โปรแกรมการเรียน และข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม โดยประสานงานกับงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน ระดับจังหวัด และระดับกรมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กรมอาชีวศึกษากำหนด

1.3 ให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่คณะวิชา แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา

1.4 รวบรวมและ เผยแพร่ข้อสนเทศ เกี่ยวกับแหล่งวิธีและแนวทางของการประกอบอาชีพ ภาวะตลาดแรงงาน การศึกษาและการพัฒนาบุคลากรภาพ

1.5 เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

1.6 รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับขั้น

1.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

2.1 จัดวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 กำหนดแผนงานการรับนักเรียน นักศึกษา การยุบ ขยาย และเพิ่มประเภทวิชา สาขาที่เปิดสอนในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชน

2.3 จัดวางแผนการใช้ทรัพยากร ให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการของสถานศึกษา

2.4 ประสานงาน จัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกับงานอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.5 จัดทำแผนหลักและปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2.6 จัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา

2.7 จัดทำแผนใช้เงินบำรุงการศึกษา เสนอผู้บริหารสถานศึกษา

2.8 ควบคุมการใช้เงินบำรุงการศึกษา ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และดำเนินการเรื่องขอเปลี่ยนแปลงแผนใช้เงินบำรุงการศึกษา เมื่อจำเป็น

2.9 รวบรวมแผนการใช้เงินงบประมาณเป็นค่าวัสดุฝึกของแผนกวิชาสำรวจความต้องการวัสดุครุภัณฑ์ของแผนกวิชา และงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูล จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ หรือ เงินบำรุงการศึกษา

2.10 จัดทำรายงานการใช้เงินบำรุงการศึกษาหมวดต่าง ๆ และจัดทำรายงานการใช้เงินค่าวัสดุฝึกทุกเดือน และสิ้นภาคเรียน

2.11 วิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการใช้เงินให้มีประสิทธิภาพ

2.12 ประสานงานกับแผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปี และแผนใช้เงินบำรุงการศึกษา

2.13 เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

2.14 รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น

2.15 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. งานวิจัยและพัฒนา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

3.1 รับผิดชอบการวิจัยในเรื่องอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์การศึกษา บุคลากร เทคนิคการบริหารรวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน ในสถานศึกษา

3.2 รวบรวมข้อมูล เพื่อวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์การศึกษา บุคลากร กระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.3 รวบรวมข้อมูล เพื่อวางแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยในการทำงาน

3.4 วางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์การศึกษา บุคลากร กระบวนการเรียนการสอน และนักเรียนนักศึกษา

3.5 วิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน

3.6 ประเมินผลการจัดอบรมและการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

3.7 วิเคราะห์หลักสูตรประมวลการสอน โครงการสอน ใบงานชุดการเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.8 เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

3.9 รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น

3.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. งานผลิตการค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ มีหน้าที่ และความ รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.1 วางแผนงาน การผลิต และงานการค้าในรอบปีการศึกษา

4.2 รับผิดชอบในการจำหน่ายผลิตผลของสถานศึกษาที่ผู้บังคับบัญชา มอบหมายตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการควบคุมผลผลิต

4.3 ตรวจสอบผลผลิตการค้าให้ตรงกับต้นทุนการผลิต และผลผลิต ที่ได้จากการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 รับผิดชอบงานการค้าของสถานศึกษา เกี่ยวกับการควบคุมต้นทุน
กำไร และการส่งมอบทรัพย์สินตลอดจนรายได้จากงานการค้า

4.5 จัดทำทะเบียนวัสดุสำเร็จรูป ทะเบียนการค้าทะเบียนเจ้าหนี
งานการค้า

4.6 ควบคุมการจ่ายค่าแรงนักเรียน นักศึกษา รางวัล ค่าคุมงาน

4.7 ควบคุมผลิตผลทุกประ เภทของสถานศึกษา

4.8 ควบคุมดูแลการค้าเงินงานของสหกรณ์ในสถานศึกษาให้เป็นไป
ตามระเบียบและกฎหมาย

4.9 ควบคุมการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ ในสหกรณ์

4.10 ประสานงานกับสหกรณ์ในการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์รวมทั้งผลิตภัณฑ์
และผลิตผลของสถานศึกษา

4.11 ประสานงานกับสหกรณ์ในการส่งนักเรียน นักศึกษา เข้าฝึกงาน

4.12 ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรอื่น
ในสถานศึกษา ได้ เห็นความสำคัญของการสหกรณ์

4.13 เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

4.14 รายงานการปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับชั้น

4.15 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย 12

หลัก เกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ในการพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณสมบัติและความรู้ความสามารถ เจาะตำแหน่งไว้ต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์ทั่วไป

1.1 พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีสมัครใจที่จะ ได้รับการแต่งตั้ง เป็น

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 พิจารณาจากผู้ที่ได้รับเงินเดือน ซึ่งสามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ได้ตามหลัก เกณฑ์และหรือที่กฎหมายกำหนด

1.3 การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาอาจพิจารณาแต่งตั้งจากข้าราชการสังกัดกองอื่นที่เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งจากข้าราชการสังกัดกอง เดิมก็ได้

1.4 ในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ควรมีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางวิชาชีพอย่างน้อย 1 คน

1.5 สำหรับสถานศึกษาที่มีนักศึกษาศรี ควรมีผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นสตรีดำรงตำแหน่งอยู่ด้วย

1.6 นอกจาก เป็นผู้ที่ได้ผ่านการอบรมด้านบริหารมาแล้ว ควรเป็นผู้ที่ได้ผ่านการทดสอบในเรื่องระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการ ก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

2. คุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่ง

2.1 ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือปริญญาตรีวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และเป็นข้าราชการครูซึ่งมีประสบการณ์ตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1.1 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 3 มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี กำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดลงเหลือ 4 ปี สำหรับผู้ได้ปริญญาโท หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการศึกษา ซึ่ง ก.ค. รับรองว่าเป็นสมบัติ เฉพาะ สำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

2.1.2 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 4 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 4 ปี

2.1.3 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 5 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.1.4 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนระดับ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.2 ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามหลักสูตร และวิธีการที่ ก.ค. และหรือกรมอาชีวศึกษากำหนด

3. ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

3.1 มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

3.2 มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตร และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

3.3 มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและสามารถที่จะปฏิบัติงาน หรือให้คำแนะนำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานดังกล่าว ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการวิเคราะห์แผน และโครงการ กระบวนการกลุ่ม และการติดต่อสื่อความหมาย ตลอดจนความสามารถในการจัดการ

3.4 มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานบุคคลในระดับดี และมีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา สามารถเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจ ภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

3.5 มีความรู้ความเข้าใจบทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษา นโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแผนงานของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนั้น จะต้องมีความสามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ และการขจัดความขัดแย้งได้ในระดับดีมาก

3.6 มีความเข้าใจแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นโยบายรัฐบาล และปัญหาการเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์ทางด้านการบริหารสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รับราชการอยู่ในกรมอาชีพศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป
6. มีบุคลิกภาพทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงทีวาจา เหมาะสม
7. มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี
8. มีหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการครองตน ครองคน และครองงาน
9. มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง
10. มีสภาพความพร้อมของตนเอง และสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวย การดำรงตำแหน่ง¹³

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายงานนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญอยู่หลายประการ แต่ปัจจัยหลักประการหนึ่ง คือ คน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำ หรือที่เรียกว่า ผู้บริหาร นั้นเอง ทั้งนี้ถือว่าเป็นบุคคลที่กำหนดทิศทาง เป้าหมายของหน่วยงาน และเป็นหลักสำคัญของผู้ใต้บังคับบัญชา การบริหารงานของสถานศึกษาที่ เช่นกันย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งย่อมมีคุณลักษณะ เฉพาะ ที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จได้ นอกเหนือจากแนวความคิดของ นพพงษ์ บุญศิริราตุลย์ Robert L. Kats และผลงานการวิจัยของ Walter D. Magnuson ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวความคิดในการวิจัยแล้ว ยังมีนักการศึกษา และผู้วิจัย ได้เคยศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะทางวิชาการ

คุณลักษณะทางวิชาการ เป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะด้านความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง และด้านความรู้ในการบริหารงาน ซึ่งได้มีนักรการศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมไว้มากมาย ดังนี้

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ความรู้และประสบการณ์ เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่ง ประกอบด้วย

1. ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับวิชาการการศึกษา
3. มีการรู้เท่าทันเหตุการณ์
4. มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหาร¹⁴

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติอันจำเป็นสำหรับความสำเร็จของผู้บริหาร ไว้ในด้านความรู้ ดังนี้

1. ด้านพื้นฐานและประสบการณ์ ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับธุรกิจได้ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติในด้านการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ วางแผนเลือกวิธีปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพทางสมองมีความสำคัญต่อผู้บริหารมากซึ่งอาจแยกได้ดังนี้

- 2.1 ความสามารถทางด้านภาษา
- 2.2 ความสามารถทางด้านเหตุผล
- 2.3 ความสามารถจดจำ
- 2.4 ความสามารถด้านรอบรู้ทั่วไป
- 2.5 ความสามารถในการวินิจฉัย
- 2.6 ความสามารถในการยืดหยุ่นได้¹⁵

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทินพันธ์ นาคะตะ และอรุณ รักธรรม ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำที่ดีไว้

2 ประการ

1. มีความรู้ หมายถึง จะเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาเฉพาะ ในหน้าที่การงาน และความรู้ทั่วไปเป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้นำที่ดีนั้น จะต้องเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะหรือเป็น สัมภาษณ์ (รู้แจ้ง) และเป็นเหตุสุด ซึ่งหมายถึงผู้รู้ทั่ว

2. มีสติปัญญา หมายถึง ผู้ที่มีความฉลาด ใช้สติปัญญาและมันสมองในการ ทำงานทุกชนิด¹⁶

หนังสือ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารด้านวิชาการ ไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้วิชาการทั่วไป ผู้บริหารจะต้องรู้หลักการเบื้องต้นของราย วิชา เพื่อการตรวจสอบ การควบคุม และการแนะนำครู อาจารย์

2. ประสบการณ์และระดับความรู้ ได้แก่ ระดับการศึกษา และความรู้ที่ จะนำมาประกอบงานได้ ประสบการณ์ ได้แก่ การผ่านงานมามาก ทำให้มีความรู้มาก งานประจำ และงานปกครองจะต้องอาศัยประสบการณ์ และระยะเวลาในการทำความเข้าใจ ประสบการณ์ ทำให้เข้าใจปัญหาสถานการณ์ และสามารถเลือกตัดสินใจได้ มีประสบการณ์จะต้องอาศัยหลักวิชาการประกอบจึงจะ เจริญก้าวหน้า

3. ความรู้ทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีความจำเป็นและเป็นหลักในการจัดการ ศึกษา และบริหารโรงเรียน เช่น ปรัชญาการศึกษา การวัดผล ประเมินผล จิตวิทยา การแนะแนว การจัดหลักสูตร หลักวิธีวิจัยการศึกษาและการนิเทศการศึกษา¹⁷

สมบูรณ์ พรหมภาพ ได้กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนไว้

2 ลักษณะ คือ

1. ความรู้อย่างกว้างขวางในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้ในทางวิชาชีพ และความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

2. ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ คือระดับการศึกษาและระยะเวลาในการทำงาน¹⁸

นอกจากนี้ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ยังได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องพิจารณา

เอกสาร 3 ประการคือ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความรู้ที่นำไปสู่ความคล่องตัวและความมีเสน่ห์ของผู้บริหาร เช่นความรู้ด้าน งานธุรการ งานสารบรรณ ความรอบคอบในการตรวจหนังสือ และการจัดสำนักงานให้สวยงาม

2. ความรู้ที่นำไปสู่นักบริหารโดยวิชาชีพ ได้แก่ความรู้ทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และจิตวิทยา

3. ความรู้เพื่ออยู่กับคน ได้แก่ พื้นเพภูมิหลัง ถิ่นกำเนิด นิสัยใจคอ บุคลิกท่าทาง อุดมการณ์ และสถานภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น¹⁹

สำหรับกรมอาชีวศึกษานั้น ได้กำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาแต่งตั้ง เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านความรู้ความสามารถไว้ดังนี้

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือวิชาชีพที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้
2. ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง
3. มีความรู้ในด้านบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
4. มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ
5. มีความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กฏระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

6. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารงานบุคคล
7. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษา

และแนวนโยบายต่างๆ

8. มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ²⁰

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางวิชาการ

จากการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่า ยังไม่มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษามีเฉพาะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายอื่น และของสถานศึกษา สังกัดอื่น ๆ เท่านั้น ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลงานวิจัยที่เทียบเคียง และสอดคล้องกันมานำเสนอ นอกจากผลงาน

วิจัยของ Walter D. Magnuson ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวความคิดของการวิจัยแล้ว ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดได้เห็นว่าใบใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชวิน ตั้งธิดิกุล ได้ทำการวิจัยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยวิธีเดลฟาย จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 21 ท่าน ได้พบ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้ เรียงลำดับได้จากมากไปน้อย ดังนี้

1. มีความรู้ทางทฤษฎีและกระบวนการวางแผน
2. มีความรู้ในนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวง และกรมอาชีวศึกษา
3. มีความรู้หลักการทางสถิติ ข้อมูล และระบบสารสนเทศ
4. มีความรู้หลักการปรัชญา และระบบอาชีวศึกษา
5. มีความรู้ทางด้านแผนการศึกษาชาติ
6. มีความรู้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
7. มีความรู้ระเบียบการบริหาร และวิธีปฏิบัติของระบบราชการ
8. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโท
9. มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและ เทคโนโลยีใหม่ ๆ
10. เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับทางวิชาการ
11. มีความรู้หลักการและ เทคนิคการบริหาร
12. มีความรู้หลักการวิจัยเบื้องต้น
13. มีความรู้ทางด้านแผนพัฒนาชุมชนและชนบท
14. มีความรู้หลักการงบประมาณ และวิธีการงบประมาณ
15. มีความรู้หลักจิตวิทยาในการบริหารงาน
16. มีความรู้หลักการบริหารและกระบวนการ เรียนการสอน
17. มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
18. มีความรู้หลักการบริหารงานบุคคล
19. มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ และการพัฒนา เศรษฐกิจเบื้องต้น
20. มีความรู้ด้านการสงวนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
21. **มีความรู้หลักการบริหารงาน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สําหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันชัย ศรีแก้ว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้พบว่า สมรรถภาพด้านพุทธิพิสัยที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา อยู่ในระดับมาก โดยมีในระดับมากที่สุดในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการส่งเสริมผลิตผลในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 การจัดระบบ งานที่ตี และการจัดสรรงบประมาณ ตามลำดับ²²

มนูญ โยบัวเทศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ได้พบคุณลักษณะทางวิชาการ ซึ่งสรุปได้คือ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ โดยภาพรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองลงมา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะ งานที่รับผิดชอบ ตามลำดับ²³

วิเชียร อ่อนประ เสริฐ ได้วิจัยศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัย อาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ได้พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ โดยภาพรวมเป็นคุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดด้านนี้คือ มีความรู้ทันสมัยและ ยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในด้านนี้คือ มีการศึกษาสูงกว่า ระดับปริญญาตรี โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในเรื่อง มีความ รู้ทั่วไปกว้างขวาง และมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ด้านความรู้ทางด้านวิชาชีพ โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน ระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดในด้านนี้คือ รู้แผนงานและนโยบายของกรมอาชีว- ศึกษา ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในด้านนี้คือ ความรู้เรื่องอาคารสถานที่ โดย ที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง รู้แผนงานและนโยบายของกรม อาชีวศึกษา²⁴

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิไลรัตน์ สุรบุตร ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ซึ่งได้พบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับ คุณลักษณะทางวิชาการ ดังนี้

1. ด้านการศึกษาวิชาชีพของผู้บริหาร โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ มีความสามารถในการบริหารวิชาการ รองลงมาได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร และมีความสามารถในการจัดการเรียน ตามลำดับ โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา

2. ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน บุคลากร รองลงมาได้แก่ มีความรู้ทางจิตวิทยา และมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดผล ประเมินผล ตามลำดับ โดยผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ

3. ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ รู้หลักการและมีประสบการณ์ในการบริหาร รองลงมาได้แก่ ควรผ่านการอบรมการเตรียมผู้บริหารมาก่อน และมีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาการบริหารสถานศึกษา²⁵

สมเกียรติ เจริญนิมิต ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ได้พบคุณลักษณะทางวิชาการ ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร

เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้บริหารควรสำเร็จการศึกษาอย่างต่ำในระดับปริญญาโท

3. ผู้บริหารควรมีสัมพันธ์ทางการเรียนรู้สูง²⁶

จากหลักการตามความคิดของนักการศึกษา ผู้รู้ และผลงานวิจัย ที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะทางวิชาการของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษานั้น มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ ระบุว่าแยกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไป หมายถึงคุณลักษณะด้านความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ได้แก่ การศึกษาที่เรียนมา ด้านจิตวิทยา หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษาวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและ เทคโนโลยีใหม่

2. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งเป็นงานในขอบข่ายหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้แก่ เกี่ยวกับข้อมูลการศึกษา ตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ สังคม ด้านการควบคุมรายจ่ายและงบประมาณ การวางแผน ด้านสถิติวิจัย การประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมผลิตผล และกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา เป็นความรู้เกี่ยวกับขอบข่ายหน้าที่ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

3. ด้านความรู้ในการบริหารงาน หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการบริหารงาน ได้แก่ เกี่ยวกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการเรียนการสอน บทบาทภาระหน้าที่ของผู้บริหาร และระบบบริหารสถานศึกษา กฎระเบียบของทางราชการ อาชีพ การบริหารงานบุคคล งานอาคารสถานที่ ธุรการ การเงิน และการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

คุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะส่วนตัว เป็นสมบัติเฉพาะตัวของบุคคล ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และด้านภาวะผู้นำ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากนิตยสารการศึกษาและ ผู้รู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ก่อน ดังนี้

วีจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้าน ส่วนตัว ของผู้บริหารไว้ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ คือ มีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่น ๆ ของบุคคล ในกลุ่ม และสามารถชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ได้แก่
 - 1.1 มีความร่าเริงแจ่มใส อุดหนุน
 - 1.2 มีความสามารถในการตัดสินใจ
 - 1.3 มีความสามารถในการจูงใจคน
 - 1.4 มีความร้เียดชอบ
 - 1.5 มีความฉลาด และไหวพริบดี
 - 1.6 มีความขยันขันแข็ง
 - 1.7 มีความเสียสละ
 - 1.8 มีบุคลิกภาพดี
 - 1.9 ความเป็นประชาธิปไตย
2. มีคุณธรรมสูง คือ ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม
 - 2.1 มีความยุติธรรม
 - 2.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 2.3 มีความจงรักภักดี
 - 2.4 มีศีลธรรม
3. มีสุขภาพดี หมายถึง สุขภาพทางกาย สุขภาพจิต²⁷

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ทัศนะ เกี่ยวกับคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จของ
ผู้บริหาร ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ผู้บริหารต้องมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงซึ่ง
จะมีผลดังนี้

1.1 เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานว่า มีความเข้มแข็ง

1.2 เป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่นเชื่อถือได้

1.3 ช่วยผ่อนคลายความเครียดในการปฏิบัติงาน

2. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ มีความเชื่อมั่นเป็นผู้บรรลุนิติภาวะทาง
อารมณ มีระดับความปรารถนาสูง และมีความรับผิดชอบ²⁸

ทินพันธ์ นาคะตะ และ อรุณ รักธรรม ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ
ของผู้หน้าที่ดี ไว้ดังนี้

1. ไม่เห็นแก่ตัว
2. แสดงลักษณะท่าทางที่เหมาะสม
3. ความสงบเสงี่ยม
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต
5. มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้
6. มีความจงรักภักดี
7. มีความอดทน
8. มีความกล้าหาญ
9. มีความเด็ดขาด
10. มีความเห็นอกเห็นใจ
11. มีมนุษยธรรม
12. มีความยุติธรรม
13. มีความนุ่มนวล แนบเนียน
14. มีความคิดริเริ่ม
15. มีความกระตือรือร้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. มีความดีในตัว
17. มีศุลยพินิจ
18. บังคับตนเองได้ดี²⁹

หนังสือ หันนาคินท์ กล่าวถึงผู้บริหารเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวไว้ดังนี้

1. มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจ
2. ความเฉลียวฉลาด
3. ความมีอารมณ์มั่นคง
4. มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง³⁰

ส่วน ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจิมสมาจาร กล่าวถึงคุณสมบัติทางกายไว้ 7 ประการ คือ

1. ว่องไว สง่า
2. บุคลิกภาพมีเสน่ห์
3. แต่งตัวต้องมิดชิดนิยม
4. หูด เสียงดังชัด เจน
5. อริยาบทเป็นไปตามธรรมชาติ
6. มีอุปนิสัยสม่ำเสมอ
7. สุขภาพดี³¹

แต่สำหรับ สุโท เจริญสุข ได้ให้ข้อสังเกตสำหรับผู้บริหารที่มีสุขภาพดีไว้ดังนี้

1. อนามัยดี ไม่เจ็บป่วยหรือพิการ
2. มีจิตใจเข้มแข็งอดทน กล้าสู้ ไม่ถ้อย
3. มีอาการพฤติกรรมปราศจากโรคประสาท
4. มีความมั่นใจในตนเอง และมีเหตุผล
5. มีความพอใจในตนเอง และสุขใจในอาชีพ
6. อยู่กับคนอื่นได้ดี ไม่เบียดเบียน
7. อยู่ในเขตของกิจกรรมและกฎหมาย
8. เข้าใจและรู้จักตนเองดี³²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติพันธ์ รุจิรกุล ได้กล่าวถึง สุขภาพทางร่างกายที่ดีของผู้บริหารว่า ควรมีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ อุดมพร้อมที่จะเผชิญงานที่ต้องรับผิดชอบ ผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง บุคลิกที่ดีจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะเด่นให้เป็นผู้นำที่ดีได้ง่าย³³ ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณ รักธรรม ที่กล่าวถึงคุณลักษณะทางร่างกายว่า จะต้องดีพร้อมและมีสุขภาพสมบูรณ์ จึงจะนับได้ว่าเป็นผู้นำที่ดี ภาวะทางร่างกายที่ดีย่อมแสดงให้เห็นบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำให้เด่นชัดมากขึ้น ส่วนอารมณ์จะสั่งอาการไปควบคุมจิตใจให้ทำอะไรได้ตามประสงค์ อารมณ์จึงมีความสำคัญสำหรับการเป็นผู้บริหาร³⁴

สำหรับในเรื่องของด้านภาวะผู้นำนั้น เมธี บิลันธนานนท์ ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ดี Myere ได้ทำการวิเคราะห์ไว้มากกว่า 200 เรื่องไว้ดังนี้

1. ไม่มีคุณลักษณะภายนอกใด ๆ ที่จะสัมพันธ์กับภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญ
2. แม้ว่าผู้นำจะมีเชี่ยวชาญสูงเท่าสมาชิกในกลุ่ม แต่ก็ไม่พบความสัมพันธ์เรื่องเชี่ยวชาญของผู้บังคับบัญชา กับภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญ
3. การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการแก้ปัญหาให้กับกลุ่ม นับว่ามีนัยสำคัญกับภาวะผู้นำ
4. คุณลักษณะต่อไปนี้ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับภาวะผู้นำ คือ การมองการณ์ไกล การริเริ่ม ความร่วมมือ ความใฝ่ฝัน ความมีแนวทาง อารมณ์ การตัดสินใจ ความน่านิยม และทักษะในการติดต่อสื่อสารกัน³⁵

และ เมธี บิลันธนานนท์ ยังได้กล่าวถึงผลการตรวจสอบ การวิจัยของ Stogdill 124 เรื่อง เกี่ยวกับสัมพันธภาพของตัวประกอบด้านบุคลิกภาพที่มีต่อผู้นำ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อสรุปต่อไปนี้ได้จากผลการวิจัยประมาณ 15 เรื่อง

- 1.1 ผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่ฉลาดหลักแหลม เป็นนักวิชาการ
เอาจริงเอาจังกับงานในหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน เป็นคนต้นตัว
และขยันขันแข็งในการให้ความร่วมมือต่อกิจการสังคม ตลอดจนมีสถานภาพ

เอกสารนี้ **ทาง เศรษฐกิจและสังคม** การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ต้องมีคุณภาพและทักษะในการทำงาน

1.3 มีความสามารถด้านการสังคม การริเริ่มรู้ว่าจะต้อง
ทำงานอย่างไรให้สำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รับผิดชอบ และมอง
การณ์ไกล ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถปรับตัวได้และรู้จักใช้ถ้อยคำ³⁶

ส่วน ภัยพิบัติ สาธาร ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำที่ขาดไม่ได้ตามความเห็นของ
Barnard 5 ประการ ดังนี้

1. ความมีชีวิตชีวาและทนทาน ได้แก่ ความคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัว
ปรับตัวได้ เปลี่ยนแปลงได้ ร่าเริง แจ่มใส ทนทานต่องานและความยากลำบาก
2. ความสามารถในการตัดสินใจ ตัดสินใจได้ถูกต้อง รวดเร็วด้วยตนเอง
3. ความสามารถในการจูงใจคนสามารถจูงใจ ให้ผู้อื่นมาร่วมมือกับตน
สามารถในการสนทนา เป็นนักคิด สามารถในการเขียนบทความและข้อเขียน สามารถจับ
จุดสนใจของผู้อื่นได้ ตรงไปตรงมา สุภาพ และสุจริตใจ
4. ความรับผิดชอบ ยอมรับเมื่อผิดพลาด เต็มใจรับการตำหนิ ไม่ทอด
ทิ้งงาน เมื่อมีอุปสรรค บากบั่นทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
5. ความฉลาดไหวพริบ สมองเฉียบแหลม ทันโลกทันเหตุการณ์ รู้งาน
รู้นโยบาย รู้วัตถุประสงค์ของงาน รู้ระบบวิธีการบริหาร สามารถวินิจฉัยสั่งการ มีความ
เป็นพหูสูต ร่างกาย จิตใจ อารมณ์สมบูรณ์³⁷

นอกจากนี้ ภัยพิบัติ สาธาร ยังได้กล่าวถึงผู้นำที่ดีในสังคมไทยมีลักษณะดังนี้

1. มีชีวิตชีวา และทนทาน
2. มีความสามารถในการตัดสินใจ
3. มีความสามารถในการจูงใจคน
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความฉลาดและมีไหวพริบ
6. ใจกว้าง ใจดี ไม่ตระหนี่ต่อการเลี้ยงดูให้รางวัล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มีพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา และเวลาอันเหมาะสม
8. หนักแน่น ไม่หุเบา รับฟังความเห็นจากทุกฝ่าย
9. ยุติธรรม
10. ซื่อสัตย์และสุจริตใจ
11. ตรงต่อเวลา
12. ชยันและอุทิศเวลาให้แก่งาน
13. กล้ารับผิดชอบ
14. มีความจริงใจในการพูดและการกระทำทุกชนิด
15. อ่อนหวาน นอบน้อม สุภาพ
16. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ที่อยู่เสมอ
17. รู้จักเลือกใช้คน
18. มีความอดทน เยือกเย็น ต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือคำพูดที่ไม่เป็นมิตรทุกชนิด
19. ติดตามคำสั่งที่สั่งการไปแล้วอยู่เสมอ
20. ฉลาดที่จะกระตุ้นเตือน เมื่อผู้นองล่าช้าหรือผิดพลาด
21. หมั่นอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสามารถและรู้วิธีปฏิบัติงานโดยเหมาะสม
22. ให้ผู้น้อยพบปะได้โดยง่าย
23. กินง่าย อยู่ง่าย เข้ากับคนได้ทุกชั้น
24. ชมคนเป็น และขยันชม
25. ไม่ดุด่า หรือเล่นงานผู้ใดต่อหน้าผู้อื่น
26. รู้จักใช้อำนาจโดยไม่ให้ผู้อื่นรู้ตัวว่าถูกบีบบังคับ
27. ให้เกียรติเจ้าของความคิด หรือเจ้าของโครงการใหม่ ๆ เสมอ
28. ไม่โลเล เปลี่ยนใจง่าย
29. สั่งงานเป็น ถูกจังหวะ เหมาะกับคนที่รับงานไปปฏิบัติ
30. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมายโดยเคร่งครัด
ทุกโอกาส
32. ละเว้นการประพฤติชั่ว ซึ่งจะทำให้สังคมรังเกียจตามสภาพของ
วัฒนธรรมไทย
33. มีความเด็ดขาด เด็ดเดี่ยว มั่นคง แน่นนอน
34. รู้จักถนอมน้ำใจคน
35. รู้จักสร้างและระวังรักษาบุคลิกลักษณะของตนเสมอ³⁸

ส่วน ไพเราะ นีละคุปต์ สมาน รังสิโยกฤษณ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์ อ้างโดย
เมธี ปิณฑนานนท์ ได้สรุปถึงคุณลักษณะผู้นำที่ดีของสังคมไทย³⁹ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงและ
สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ภิญโญ สาร

สำหรับในส่วนของการมาชีวิตศึกษานั้น ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวไว้ดังนี้.

1. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าจาเหมาะสม
2. มีคุณสมบัติในการ เป็นผู้นำที่ดี
3. มีหลักคุณธรรม จริยธรรม ครองตน ครองคน และครองงาน
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง⁴⁰

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนตัว

จากการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่า ยังไม่มีผู้ใดที่ทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา มาก่อน แต่มี
ผู้ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่าย
อื่น ๆ ไว้มาก ซึ่งผู้วิจัย ได้นำมาสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องสอดคล้องและเทียบเคียง นอก
เหนือจากผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการ
วิจัยแล้ว ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชวิน ตั้งธิดิกุล ได้ทำการวิจัยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผน และพัฒนา ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยวิธีเดลฟาย จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 21 ท่าน พบว่า คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านเจตคติ เรียงลำดับได้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความเชื่อว่า การทำงานที่ดีขึ้นอยู่กับการวางแผนที่รัดกุม

และรอบคอบ

2. มีความเชื่อว่า การทำงานเป็นทีม มีความสำคัญกว่าการทำงานคนเดียว

3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมองโลกอย่างกว้างไกล

4. มีคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพ

5. มีเจตคติที่ดีต่อหน้าที่รับผิดชอบ

6. เป็นผู้ที่ยอมรับหลักการและเหตุผล

7. มีนิสัยชอบทำงานอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง

8. มีความเสียสละต่อส่วนรวม

9. มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและองค์การ

10. มีใจรักและผูกพันต่อองค์การ

11. มีความเชื่อว่า สุขภาพจิตและร่างกาย มีส่วนสำคัญในการทำงาน

ให้มีคุณภาพ

12. มีความเมตตากรุณา ต่อเพื่อนมนุษย์

13. เป็นผู้ยึดหลักการบริหารตามแนวประชาธิปไตย

14. มีความเชื่อมั่นว่า แผนและโครงการย่อมเปลี่ยนแปลง

หรือปรับปรุงได้เสมอ

15. เป็นผู้ที่มีแผนและขั้นตอนในการดำเนินชีวิต

16. เป็นผู้ที่มีความมั่นคงในครอบครัว

17. เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น การทำงานหนักห่อ้งและผิดพลาด

เกิดขึ้นได้เสมอ⁴¹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันชัย ศรีแก้ว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้พบว่า สมรรถภาพด้านจิตพิสัยที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา อยู่ในระดับมาก โดยอยู่ในระดับมากที่สุดในเรื่อง ความรับผิดชอบ และควรเห็น แก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน⁴²

มัญญ ไยบัวเทศ ได้ศึกษาวิจัย คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการ นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ได้พบคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านร่างกาย โดยภาพรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง มีบุคลิกภาพ น่าเชื่อถือ และวางตัวได้เหมาะสม รองลงมาได้แก่ มีความกระฉับกระฉ่ง และมีสุขภาพดี ตามลำดับ

2. คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ โดยภาพรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง มีความซื่อสัตย์และมีความยุติธรรม รองลงมาได้แก่ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน และมีเหตุผล ตามลำดับ

3. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง ความสามารถในการพูดชี้แจง และแสดงเหตุผล รองลงมาได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ ตามลำดับ⁴³

วิเชียร ย่อนประ เสริฐ ได้วิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ได้พบคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหาร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านร่างกายและจิตใจ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดในด้านนี้คือ มีการควบคุมอารมณ์ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในด้านนี้คือ ควรเป็นเพศหญิง และผู้บริหารและอาจารย์ยังมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในเรื่องมีท่าทางและบุคลิกภาพดี มีจิตใจร้ายแรงแจ่มใส และมีจิตใจเข้มแข็ง ไม่อ่อนไหว

2. ด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดในด้านนี้คือ มีความรับผิดชอบและกล้าเผชิญปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีความสามารถในการสั่งการและตัดสินใจ และผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง กล้าเสี่ยง กล้าคิด กล้าทำ และมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ในการปฏิบัติงาน⁴⁴

วิไลรัตน์ สุรบุตร ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ซึ่งได้พบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือกระตือรือร้นที่จะเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ รองลงมา ได้แก่ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว และมีความเฉลียวฉลาด และไหวพริบดี ตามลำดับ โดยที่ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในทุกเรื่อง
2. ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมา ได้แก่ มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ตามลำดับ โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง
3. ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ มีความรับผิดชอบสูง รองลงมา ได้แก่ มีความจริงใจกับทุกคน และมีความเป็นประชาธิปไตยและใจกว้าง ตามลำดับ โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง ฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีพอสมควร และมีความจริงใจกับทุกคน⁴⁵

สมเกียรติ เจริญนิม ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ได้พบเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีนิสัยและจิตใจที่เป็นมิตรกับบุคคลทุกระดับ
2. เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น ผู้บริหารต้อง เผชิญปัญหานั้น

ไม่ว่าจะลำบากเพียงใด

3. ผู้บริหารจะต้องค้นคว้าต่อความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษา
อยู่เสมอ

4. ผู้บริหารควรรู้จักริเริ่มโครงการใหม่ ๆ ในทางปฏิบัติงาน
ของโรงเรียน

5. ผู้บริหารควรแต่งกายได้เหมาะสมกับฐานะและโอกาสต่าง ๆ⁴⁶

วิชัย เวียงสงค์ ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้พบเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวว่า ผู้บริหารและครูต้องการ คุณลักษณะในเรื่อง คุณธรรม มนุษย์สัมพันธ์ ประวัติส่วนตัว มีความสามารถเฉพาะตัว และคุณลักษณะส่วนตัว ที่ต้องการมากที่สุด 14 ข้อ คือความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติเสมอต้นเสมอปลาย มีอารมณ์เยือกเย็น สุขุมหนักแน่น มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน เชื่อมั่นตนเอง อดทนและขยัน มีประวัติส่วนตัวดี กล่าวหาญเด็ดเดี่ยว ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ฉับไวและถูกต้องสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง และชุมชน เป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน รู้จักสำรวจตัวเอง กล้ารับผิดชอบหรือแก้ไขตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาและกล้ารับ ผิดชอบด้วยความมั่นใจ

เมื่อจัดลำดับความต้องการของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามความสำคัญได้แก่ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละต่องานในหน้าที่ และเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์⁴⁷

โยธิน จารุภูมิ ได้วิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตาม ทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พบเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งเป็น คุณสมบัติเบื้องต้น 10 อันดับแรก มีดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และใช้ในทางเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
1. มีความยุติธรรม
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีเหตุผล
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ
6. มีความจริงใจต่อทุกคน
7. ตรงต่อเวลา
8. มีลัทธิจริยธรรม คือ รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล
อันควรไม่ควรรู้จักชุมชน รู้จักเลือกบุคคล
9. มีความประพฤติเรียบร้อย
10. มีความเสียสละและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม⁴⁸

เผด็จศึกดี สุริยาชัยวัชณะ ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของรองอธิการวิทยาลัยครู จำนวน 36 แห่ง ผลการวิจัย พบว่า ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของรองอธิการวิทยาลัยครูแตกต่างกัน ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา จัดคุณลักษณะของรองอธิการ ฝ่ายบริหารในด้านการบริหารบุคลากร เป็นความสำคัญอันดับที่ 1 รองอธิการฝ่ายวิชาการในด้าน ความรู้ทางวิชาการเป็นความสำคัญอันดับที่ 1 รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษาในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์เป็นความสำคัญอันดับที่ 1 และรองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในด้านความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์เป็นความสำคัญอันดับที่ 14⁹

เจลิม รัชชนะกุล ได้วิจัยเรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ให้ความสำคัญอยู่ 10 อันดับแรก คือ ควรเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ดี เข้ากับชุมชนได้ เป็นผู้มีคุณธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ เป็นผู้ที่ตัดสินใจได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวดเร็ว ถูกต้อง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีไหวพริบ เป็นผู้มีความรู้ดี เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ให้ความสำคัญอยู่ใน 10 อันดับแรก คือ เป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นผู้ที่มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี วางตัวเหมาะสม ปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงานได้ เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ เห็นใจ ห่วงใย ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับเรื่องการเงินของโรงเรียน เป็นผู้ที่ความมั่นคงหนักแน่น ไม่หวั่นไหว เชื่อคนง่าย เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีลักษณะของความเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง เด็ดขาด กล้าตัดสินใจ⁵⁰

Ronald C. Doll ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยมากกว่า 100 เรื่อง สรุปได้ว่า ผู้นำทางการศึกษามีลักษณะดังนี้

1. ควรเป็นคนที่มึลัษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นผู้มีความรู้ลึกไวดต่อความ ต้องการของสมาชิกกลุ่ม
2. ควรเป็นคนที่กระฉับกระเฉง เป็นผู้มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัวแจ่มใสร่า เริง
3. ควรได้รับการยอมรับจากสมาชิกว่าเป็นสมาชิกกลุ่ม
4. ควรเป็นที่พึ่งของสมาชิก ครู นักเรียนคนงาน ภารโรง ซึ่งต่างก็ต้องการความช่วยเหลือ เมื่อ เผชิญปัญหา
5. ควร เป็นผู้ที่ควบคุมอารมณ์ของตนได้
6. ควร เป็นผู้ที่มีสติปัญญา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 7. ควรสนใจในบทบาทของตนเอง⁵¹ เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Ralph M. Stogdill ได้รวบรวมผลการวิจัย เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมของผู้ผู้นำ ซึ่งสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ ลักษณะพฤติกรรมของผู้ผู้นำที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้นำควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1. มีเซาว์ปัญญา มีความคิดอ่านเฉียบแหลมกว่า
2. มีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า รักการอ่านติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการหรือในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ทำให้มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง
3. เป็นที่พึงใน เรื่องที่ตนรับผิดชอบได้ มีความเข้าใจในงานที่ทำ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำเสมอ หรือรู้แหล่งที่จะไปสอบถามปรึกษาหารือได้
4. ชอบกิจกรรมและงานสังคม ไม่เป็นคนเก็บตัว กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมสังคมกลุ่ม เข้ากับคนได้ทุกชั้นโดยไม่เคอะเขิน มีมารยาทสังคมดี
5. มีฐานะทาง เศรษฐกิจสังคมดี มีฐานะพอเลี้ยงตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกับหรือดีกว่ากลุ่ม ไม่มีหนี้สินหรือหยาบยืมเพื่อนร่วมงาน จนทำให้ฐานะตำแหน่งในสังคมด้อยลง

ส่วนปริมาณของคุณภาพ คุณสมบัติ และทักษะที่สำคัญของหัวหน้างาน ขึ้นอยู่กับสภาพงานที่บริหารอยู่

นอกเหนือจากนั้นแล้ว ยังได้พบว่า สิ่งจำเป็นบางประการสำหรับบุคลิกลักษณะของผู้ผู้นำ ได้แก่ ความสุขุม รอบคอบ ซื่อสัตย์ และยุติธรรม⁵²

จากแนวความคิด หลักการของนักการศึกษา ผู้รู้ และผลงานวิจัย จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะส่วนตัว เป็นคุณลักษณะประการหนึ่ง ที่มีความสำคัญยิ่ง สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวกับด้านร่างกาย ได้แก่ สุขภาพ บุคลิกภาพ การแต่งกาย เป็นต้น
2. ด้านลักษณะนิสัย หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัย ซึ่ง ได้แก่ ความอดทน ความโอบอ้อมอารี การควบคุมอารมณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรงต่อเวลา และอุทิศเวลา ความรับผิดชอบวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความรักและศรัทธา ในอาชีพ ความวิริยะอุตสาหะ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

3. ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองการณ์ไกล ความรับผิดชอบและกล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ ความสามารถในการสั่งการ ตัดสินใจ ความเด็ดขาด ความเชื่อมั่น ความมีเหตุผล ยอมรับความจริง ความกระตือรือร้น ความใจกว้าง และความสามารถในการจูงใจผู้อื่น

คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงความสามารถ ความชำนาญและความชัดเจนของการบริหารงาน ซึ่งผู้บริหารที่มีความรู้ แต่การจะใช้ความรู้ให้เกิดผลทางด้านการบริหารนั้น ย่อมต้องใช้ทักษะการบริหารงานที่มีอยู่ ซึ่งได้แก่ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้แนวความคิดของ Robert L. Kats แล้ว ยังมีนักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานไว้ ดังนี้

วินัย เกษมเศรษฐ กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องมีทั้งความรู้และทักษะ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ 4 ทักษะ 4 ดังนี้

ความรู้ 4 ประเภทย่อย

1. ความรู้ด้านการจัดการ
2. ความรู้ด้านพฤติกรรมมนุษย์
3. ความรู้ด้านหลักสูตร
4. ความรู้ด้านการพัฒนาองค์การ

ทักษะ 4 ประเภทย่อย

1. ทักษะในทางเทคนิค คือ ทักษะในด้านการเงิน บัญชี การ

จัดหา งานบริหารบุคคล สารบรรณ และการจัดระบบงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทักษะในการครองตน คือทักษะในการกระตุ้นหรือจูงใจให้ทำงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ การติดต่อประสานงาน การแสดงการรู้จักประนีประนอม การสร้างขวัญ

3. ทักษะในการจัดการศึกษา คือ ทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาของหลักสูตร

4. ทักษะในการสร้างความคิด คือ ทักษะในการคาดการณ์ล่วงหน้าในลักษณะที่จะทำให้องค์การปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์⁵³

ส่วน พันธ หันนาคินทร์ กล่าวว่าผู้บริหารควรสร้างทักษะประจำตัว 3 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะในด้านวิธีการทำงาน คือ รู้ว่างานที่จะต้องทำในหน้าที่ของตนมีอะไรบ้าง จะทำงานนั้นได้อย่างไร รวมทั้งบทบาทที่จะต้องกระทำในหน้าที่นั้น สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ทักษะในด้านความคิดรวบยอด คือ ความเข้าใจโครงสร้าง และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

3. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ การรู้จักสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทั้งภายในและภายนอกองค์การ รู้จักที่จะใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา

ซึ่งทักษะ 2 ประการแรก อาจได้จากการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาด้วยตนเอง และจากการปฏิบัติงาน แต่ในด้านมนุษยสัมพันธ์ต้องอาศัยความสามารถและบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบ⁵⁴

ภิญโญ สาร ได้เสนอความเห็นที่ว่า ผู้บริหาร ต้องมีความชำนาญหรือความสามารถในทางมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเข้ากับคน และ เข้าใจหลักหรือทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์⁵⁵

สำหรับในส่วนของกรมอาชีวศึกษานั้น ได้กำหนดหลัก เกณฑ์พิจารณาข้าราชการตัวอย่างของกรมอาชีวศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การครองตน หมายถึง การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ประหยัดและอดออม มีระเบียบวินัย และ เคารพกฎหมาย มีการปฏิบัติตาม

คุณธรรมของศาสนา มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การครองคน หมายถึง ความสามารถในการติดต่อ สร้างความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างราบรื่น ปฏิบัติกับผู้ที่มาติดต่อได้อย่างมีธรรมาภิบาล มีความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่แก่ผู้อื่น เสริมสร้างความสามัคคี และร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ

3. การครองงาน หมายถึง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเพียรพยายาม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม⁵⁶

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สอดคล้อง และสามารถเทียบเคียงได้นอกเหนือจากผลงานวิจัยของ Walter D. Magnuson ซึ่งได้นำมาเป็นแนวความคิด ในการวิจัยแล้วดังนี้

ชวิน ตั้งธิดากุล ได้ทำการวิจัยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยวิธีเดลฟาย จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 21 ท่าน พบว่า คุณสมบัติที่พึงประสงค์ ด้านทักษะการบริหารงาน เรียงลำดับในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ทักษะด้านมนโคติ ได้แก่

- 1.1 มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ หรือ เชิงเหตุผล
- 1.2 มีความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- 1.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และประยุกต์แนวคิด

พัฒนา ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

- 1.4 มีความสามารถในการทำนาย หรือคาดการณ์

และตัดสินใจสิ่งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่

2.1 มีความสามารถในการประสานงาน และสามารถ
สร้างสรรค์ความเข้าใจต่อกัน

2.2 มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีในกระบวนการกลุ่ม
ทั้งภาวะผู้นำและผู้ตาม

2.3 มีความสามารถในการสร้างขวัญ กำลังใจ และสร้าง
แรงจูงใจในหมู่คณะ

2.4 มีความสามารถในการจัดโครงสร้างการบริหาร และ
เลือกทีมงานได้เหมาะสม

2.5 มีความสามารถในการสื่อความและการเจรจา

3. ทักษะด้านเทคนิค ได้แก่

3.1 มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน

3.2 มีความสามารถในการวางแผนเสนอหลักการ แนวคิด
พื้นฐานของข้อมูล ได้สมเหตุสมผล

3.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์นโยบาย และนำไปใช้
ในการปฏิบัติงานได้

3.4 มีความสามารถในการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์
หรือการเปลี่ยนแปลงได้

3.5 มีความสามารถในการสรุปและ เสนอรายงานผลงาน
ทางวิชาการ

3.6 มีความสามารถในการควบคุมการปฏิบัติงาน
ให้เป็นไปตามแผน

3.7 มีความสามารถในการวิเคราะห์ และบริหารงบประมาณ

3.8 มีความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน
และนำผลมาปรับปรุงงานได้

3.9 เป็นผู้เคยผ่านงานระดับหัวหน้างานในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.10 มีความสามารถในการวิเคราะห์วิจัย ทั้งการจัดทำและ
การนำไปใช้ประโยชน์

3.11 มีความสามารถในการประยุกต์และ เลือกใช้ เทคโนโลยี
ที่เหมาะสม

3.12 มีความสามารถในการกำหนดคุณภาพ และมาตรฐานผลผลิต

3.13 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ศึกษา หรือฝึกอบรมด้านการวางแผน
หรือปฏิบัติงานในวงการอาชีวศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.14 เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อ
หน้าที่การงาน⁵⁷

วันชัย ศรีแก้ว ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้พบว่า สมรรถภาพด้านทักษะ นิสัยที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ในเรื่อง มีเทคนิคในการประสานงาน สามารถ
สร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถเตรียมและ
บริหารงบประมาณประจำปี สามารถสร้างขวัญ กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และสามารถจัดทำ
แผนพัฒนาสถานศึกษา ทั้งระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างมีระบบ ตามลำดับ⁵⁸

มนูญ โยบัวเทศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ได้พบคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ซึ่งสรุปได้
ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี รองลงมาได้แก่มนุษย-
สัมพันธ์ดี และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส ตามลำดับ

2. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง ยึดหลักการ กฎ ระเบียบ ในการบริหารงาน รองลงมาได้แก่
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และตรงต่อเวลา ตามลำดับ⁵⁹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเชียร อ่อนประ เสริฐ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาระบบอาชีวศึกษา ได้พบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความยุติธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในด้านนี้คือ มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความสามารถในการปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดในด้านนี้คือ มีความสามารถทางกีฬา โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น แตกต่างกันในเรื่อง ความสามารถทางด้านการกีฬา และความอ่อนหวานและสุภาพ⁶⁰

สุวิทย์ สุรบุตร ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ซึ่งพบว่าโดยภาพรวม ในด้านมนุษยสัมพันธ์ในงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิค อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านมนุษยสัมพันธ์ในงาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและความสัมพันธ์ภายในสถานศึกษาทั้งหมด ที่ตนปฏิบัติงานอยู่และต่ำที่สุด ในด้านการวิเคราะห์เจตนาที่แอบแฝงอยู่ในความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อประกอบการตัดสินใจ

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง ผู้บริหารควรแสดงความยินดี และยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ ต่ำที่สุดในด้านการจัดการให้มีการพบปะสังสรรค์กันนอกเวลา เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร ระดับต่าง ๆ

3. ด้านเทคนิค พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง การสั่งการโดยใช้ภาษาพูด หรือ ภาษาเขียนให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจน และต่ำที่สุด ความสามารถในการอ่านแบบแปลนการก่อสร้างอาคารเรียนได้⁶¹

มัลลิกามาศ พินิจไชย ได้ทำการวิจัย ทักษะการบริหารงานของผู้อำนวยการ ตามความต้องการของครูอาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ความต้องการของครูอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้อำนวยการ 3 ด้านสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของงาน มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความรู้ความเข้าใจในแผนภูมิการบริหารวิทยาลัย รองลงมาได้แก่ เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตำแหน่งงานในหน่วยงาน และสามารถมอบหมายงานของตำแหน่งต่าง ๆ ได้ ตามลำดับ และพบว่า ครูอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาต่างสังกัดกัน มีความต้องการแตกต่างกัน ส่วนอาจารย์มีอายุราชการต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง กระทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รองลงมาได้แก่สามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือและยกย่องให้ความสำคัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน ตามลำดับ และพบว่า ครูอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย มีอายุราชการต่างกันและปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาต่างสังกัดกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

3. ทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติ มีความต้องการมากที่สุด เรื่องสามารถทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมครูได้อย่างเหมาะสม รองลงมาได้แก่ เข้าใจระเบียบการเงินของวิทยาลัย และสามารถใช้คำพูดอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามลำดับ โดยที่ครูอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงและเพศชายปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาต่างสังกัดกัน มีความต้องการ แตกต่างกัน ส่วนครูอาจารย์มีอายุราชการต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน⁶²

วิไลรัตน์ สุรบุตร ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ซึ่ง

ได้พบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ ในการบริหารงาน คือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 คือ การส่งเสริมบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ และสามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ตามลำดับ โดยผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในเรื่อง ความสามารถในการขจัดความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม⁶³

จิราภรณ์ แซ่ตั้ง ได้ศึกษาวิจัยปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหาร ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พบว่า

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ได้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ๗ ด้านคือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดเจ้าหน้าที่ การอำนวยการ การควบคุม ทักษะด้านวิชาการ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เมื่อ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอายุราชการต่างกันทั้ง 5 กลุ่ม สายวิชาที่พบคือ สายสามัญ หรือสายอาชีพ และประสบการณ์ ทางด้านการบริหารงานต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม ไม่ส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการบริหารงาน แตกต่างกัน สำหรับวุฒิการศึกษา และการฝึกอบรม พบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ และ ด้านวิชาการ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิมัธยมศึกษา ในระดับปริญญาโท สูงกว่าผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนั้น พฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ด้านการอำนวยการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรม สูงกว่าผู้ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม⁶⁴

สมเกียรติ เจริญธิม ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัตินี้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ซึ่งได้พบคุณลักษณะ

ทางทักษะการบริหารงานที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้บริหารจะต้องสามารถฝึกฝนให้รู้จักทำงานเป็นทีมได้
2. ผู้บริหารจะต้องใช้บุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะงาน
3. ผู้บริหารควรตัดสินใจ โดยยึดกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัด⁶⁵

วิชัย เวียงสงค์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้พบเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานว่า ผู้บริหารและครูโดยส่วนรวม ต้องการคุณลักษณะทางวิชาชีพเกี่ยวกับ ความสามารถที่จะนำไปใช้ในการบริหารงาน รู้จักลักษณะงานและนโยบายของงานที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งเป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ต้องการมากที่สุด คือ มีความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับงานในหน้าที่ วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ หลายๆ วิธี เข้าใจนโยบาย การจัดการศึกษาสงเคราะห์อย่างดี สามารถสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนกับครูโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์แตกต่างกัน โดยกลุ่มครูมีความต้องการอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้บริหาร เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ

เมื่อจัดลำดับความต้องการของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู ในเกณฑ์ความต้องการมากที่สุด เรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ มีความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ เป็นอย่างดี พยายามแก้ไขปรับปรุงโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน มีความรู้ด้านการบริหารเป็นอย่างดี⁶⁶

โยธิน จารุภูมิ ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พบเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ซึ่งเป็นคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน 10 อันดับแรก ดังนี้ คือ

1. มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงานและมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี
3. รู้งานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รู้จักแบ่งงาน หรือมอบหมายงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ
5. เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย
6. มีความสามารถในการวางแผน
7. ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง
8. เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน⁶⁷

William D. Easton ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณบดีมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จ ในการบริหารงานของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในรัฐ เซาท์อีส เทอร์น ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะและความสามารถของคณบดีจะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

1. ความสามารถในการทำงานกับประชาชน
2. การได้รับความเคารพและความไว้วางใจจากคณาจารย์
3. ความสามารถในการจัดองค์การ
4. ความสามารถในการเป็นผู้นำ
5. ความเชื่อมั่นในการเป็นผู้นำ
6. ความคิดริเริ่ม
7. ความสามารถทางการศึกษาและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง
8. ความรู้ทั่วไป⁶⁸

Ralph M. Stogdill ได้รวบรวมผลการวิจัย เกี่ยวกับลักษณะของผู้นำโดยสรุป คุณลักษณะของผู้นำที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่า ผู้นำควรมีคุณลักษณะเหมือนบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความสามารถในการเข้าสังคม เข้ากับคนได้ทุกระดับ รู้จิตวิทยาในการพูดคุยกับทุกคน ปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ และเป็นผู้มีมารยาทสังคมที่ดี
2. มีความคิดริเริ่ม สามารถที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน มีจินตนาการที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้
3. มีความอดทน ทนทานต่อความยากลำบากทงานหนักได้ อดทนต่อปัญหา

รอด้าน โดยไม่เสียกำลังใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รู้วิธีการทำงาน รู้หลักในการทำงาน รู้เรื่องที่ทำและรู้ข้าง ทำให้งานเสร็จได้เร็วและมีคุณภาพ

5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้าใจ ชอบเขตความสามารถของตนเอง หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเสริมคุณค่าของตนให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้เสร็จ และเมื่อจำเป็นต้องชี้แจงแสดงเหตุผล ก็สามารถทำได้โดยมีหลักฐานอ้างอิง

6. มีความตื่นตัวและมีความสามารถในการคาดการณ์ข้างหน้าได้ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไว และสามารถที่จะวิเคราะห์และคาดการณ์ข้างหน้าได้ถูกต้องและแม่นยำ

7. ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ทำตัวเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และให้ความร่วมมือในการทำงาน เช่น อำนวยความสะดวกร่วมประสานงาน ให้บริการต่าง ๆ เป็นต้น

8. เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และหรือ เป็นที่รู้จักของส่วนมาก โดยเฉพาะในเรื่องหน้าที่การงาน และมีชื่อเสียงในทางดี

9. มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลดีแก่หมู่คณะ มีความสามารถในการประยุกต์ของที่เก่าให้เป็นของใหม่ที่น่าสนใจ

10. มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำ เป็นผู้มีความสามารถในการพูด และการเขียน ที่มีประสิทธิภาพ กระตือรือร้น เข้าใจง่าย สละสลวย นุ่มนวล⁶⁹

จากแนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปและจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิธีการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานในหน้าที่ ที่เกี่ยวกับวิธีการทำงาน ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษา การเก็บข้อมูลของสถานศึกษา การจัดระบบข้อมูล การทำสถิติ การวิเคราะห์นโยบายสู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนงาน โครงการของสถานศึกษา การจัดระบบงาน การติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน และนำเสนอแผนงาน ตลอดจนรายงานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านความคิดรวบยอด หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ในหน้าที่ ที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดซึ่งได้แก่ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ นโยบายของหน่วยงาน การวิเคราะห์งาน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน การอำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษา การวางแผนงาน การใช้ทรัพยากร และประเมินผลการปฏิบัติงานได้

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน การยกย่องให้ความสำคัญผู้อื่น การสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติงาน และการช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่จะทำให้การบริหารงาน การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ เป็นที่ พอใจแก่ผู้ร่วมงานได้ โดยจำแนกเป็น 3 คุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ
 - 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป
 - 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
 - 1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน
2. คุณลักษณะส่วนตัว
 - 2.1 ด้านร่างกาย
 - 2.2 ด้านลักษณะนิสัย
 - 2.3 ด้านภาวะผู้นำ
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน
 - 3.1 ด้านวิธีการทำงาน
 - 3.2 ด้านความคิดรวบยอด
 - 3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹พะยอม แก้วกำเนิด, "ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ," การศึกษาเพื่ออาชีพ
(กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2529), หน้า 34-45.

²กรมอาชีวศึกษา, ภาวะการปฏิบัติงานสำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษา'32 (กรุงเทพฯ :
โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, 2533), หน้า 1-2.

³กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี กรมอาชีวศึกษา 2538 (กรุงเทพฯ : ศรุสภา,
2538), หน้า 7.

⁴กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529
(เอกสารอัดสำเนา, 2529), หน้า 2-21.

⁵เรื่องเดียวกัน.

⁶ธีระ รุญเจริญ, ระบบพฤติกรรมในการบริหารสถานศึกษาฝึกหัดครู (ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยของแก่น, 2521), หน้า 146.

⁷จิตกร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศ
การศึกษาเบื้องต้น (สมุทรปราการ : ชนิษฐการพิมพ์, 2523), หน้า 74-76.

⁸พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524),
หน้า 1.

⁹นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, การเตรียมตัวเป็นนักบริหารสถานศึกษา (พระนคร :

เอราวิธการพิมพ์, ม.ป.ป.), หน้า 216.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

11วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด, การฝึกอบรมช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
(เอกสารอัดสำเนา, 2532), หน้า 1.

12กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

13กรมอาชีวศึกษา, หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2528 (เอกสารอัดสำเนา, 2538), หน้า 1-7.

14วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

15สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2527), หน้า 293-296.

16อรุณ รักธรรม, หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2527), หน้า 199-201.

17หนังสือ หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 65-67.

18วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

19หนังสือ บุญจิตราดุลย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 12-20.

20กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21 ชรินทร์ ตั้งธิดากุล, "คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2535), หน้า 46-47.

22 วันชัย ศรีแก้ว, "การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา," (ปริณฎณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537), หน้า 105.

23 มนูญ ไยบัวเทศ, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการ นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538), หน้า 117.

24 วิเชียร อ่อนประ เสรีรัฐ, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537), หน้า 122-124.

25 วิไลรัตน์ สุรบุตร, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538), หน้า 141.

26 สมเกียรติ เจริญนิม, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
คุณสมบัตื และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7," (ปริศณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 74.

27 วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

28 สมพงษ์ เกษมสิน, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

29 อรุณ รักธรรม, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

30 พันส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 63-64.

31 ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจินสมาจาร, หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น
(กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2527), หน้า 71.

32 สุโท เจริญสุข, จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาบัณฑิต (กรุงเทพฯ : สุนีย์การพิมพ์,
2520), หน้า 52.

33 กิตติพันธ์ รุจิรกุล, พฤติกรรมทางการศึกษา (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529),
หน้า 40.

34 อรุณ รักธรรม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 198.

35 เมธี บิลันธนานนท์, การบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525),

หน้า 156.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

36 เรื่องเดียวกัน.

37 ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526),
หน้า 265-266.

38 เรื่องเดียวกัน, หน้า 164-167.

39 เมธี บิรันธานนท์, ภาวะผู้นำกับสวัสดิศึกษา (เอกสารอัดสำเนา, 2528),
หน้า 16-17.

40 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

41 ชวิน ตั้งธิดิกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 49.

42 วันชัย ศรีแก้ว, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 106.

43 มนูญ ไบบัวเทศ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

44 วิเชียร อ่อนประ เสรีรัฐ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

45 วิไลรัตน์ สุรบุตร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 140-147.

46 สมเกียรติ เจริญนิม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 73.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

47รัชชัย เวียงสงค์, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์," (ปริณฎณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 168.

48โยธิน จารุภูมิ, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช," (ปริณฎณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526), หน้า 131.

49เมตติงศักดิ์ สุริยาชัยวัฒน์, "คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของรองอธิการวิทยาลัยครู ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา," (ปริณฎณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528), บทความย่อ.

50เฉลิม รัชชนะกุล, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 143-144.

51Ronald C. Doll, Curriculum Improvement (Boston : Allyn and Bacon, 1968) pp. 153-155.

52Ralph M. Stogdill, "Handbook of Leadership," A Survey of Theory and Research (New York : The Tree-Press, 1974). p. 16-17.

53กรมสามัญศึกษา, ประมวลบทความนิเทศการศึกษา พ.ศ. 2521 (ม.ป.ป.) หน้า 47-56.

54ทนต์ หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 68-69.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

55 ภิญโญ สาร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 416.

56 กรมอาชีวศึกษา, หนังสือที่ ศธ. 0902/1108 ลงวันที่ 31 มกราคม 2533
เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการและลูกจ้างตัวอย่าง ปี 2532 (เอกสารอัดสำเนา)

57 ชวิน ตั้งธิตกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 49-50.

58 วันชัย ศรีแก้ว, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 103.

59 มนูญ ไยบัวเทศ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 103.

60 วิเชียร อ่อนประเสริฐ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 103.

61 สุรวุฒิ สุรบุตร, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะทาง
การบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง," (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2538), หน้า 168-170.

62 มัลลิกามาศ พินิจไชย, "ทักษะการบริหารของผู้อำนวยการ ตามความต้องการ
ของครูอาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538),
หน้า 117-120.

63 วิไลรัตน์ สุรบุตร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

64 จรากรณ์ แซ่ตั้ง, "ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 54.

65 สมเกียรติ เจริญนิม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 75.

66 รุชัย เวียงสงค์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

67 โยธิน จารุภูมิ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

68 William D. Easton (Servey of the characteristics of the Successful Black Deans on Perdominantly on south eastern United," Dissertation Abstract International (18 : 6894-6895), 1974,

69 Raip M. Stogdill, loc cit.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Servey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร และอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ในปีการศึกษา 2537 โดยกำหนดได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ

จำนวน 40 คน

1.2 อาจารย์ จำนวน 535 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 115 คน
- อาจารย์ผู้สอน จำนวน 420 คน แยกเป็น
 - คณะวิชาพื้นฐาน 103 คน
 - คณะวิชาคหกรรม 138 คน
 - คณะวิชาบริหารธุรกิจ 148 คน
 - คณะวิชาศิลปหัตถกรรม 31 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนะของผู้บริหาร

และอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ผู้บริหาร ประกอบด้วยผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวน 40 คน ซึ่งใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 115 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นประชากร จำนวน 420 คน มีจำนวนมาก ไม่สามารถทำการวิจัยโดยใช้ประชากรทั้งหมดได้ จึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane' ที่ค่าความคลาดเคลื่อน .05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งเท่ากับ .05

จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้บริหาร	จำนวน 40 คน
2. หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา	จำนวน 115 คน
3. อาจารย์ผู้สอน	จำนวน 202 คน แยกเป็น
- คณะวิชาพื้นฐาน	49 คน
- คณะวิชาคหกรรม	66 คน
- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	72 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับคณะวิชาศิลปหัตถกรรมเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ 15 คน ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ผู้สอน วิทยาลัย
อาชีวศึกษา โดยคิดตามสัดส่วนระหว่างประชากรกับกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอน ในแต่ละ
คณะวิชา ดังแสดง ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1

ขนาดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	- หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	12	6
	- คณะวิชาคหกรรม	23	11
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	20	10
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	3	2
	รวม	77	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	3	3
	หัวหน้าแผนกวิชา	12	12
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	17	8
	- คณะวิชาคหกรรม	21	10
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	24	12
	รวม	82	50
วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	10	5
	- คณะวิชาคหกรรม	9	4
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	19	9
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	6	3
รวม	63	40	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	13	6
	- คณะวิชาคหกรรม	17	8
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	13	6
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	5	2
	รวม	67	41
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	7	3
	- คณะวิชาคหกรรม	17	8
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	14	7
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	2	1
	รวม	59	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	10	5
	- คณะวิชาคหกรรม	8	4
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	18	9
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	2	1
	รวม	57	38
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	10	10
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	15	7
	- คณะวิชาคหกรรม	23	11
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	21	10
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	2	1
	รวม	80	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	- ผู้บริหาร	5	5
	- หัวหน้าคณะวิชา	4	4
	หัวหน้าแผนกวิชา	12	12
	- อาจารย์ผู้สอน		
	- คณะวิชาพื้นฐาน	19	9
	- คณะวิชาคหกรรม	20	10
	- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	19	9
	- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	11	5
	รวม	90	54
รวมทั้งสิ้น		575	357

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแต่ละแห่งแล้ว ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในกลุ่มอาจารย์ผู้สอน จัดแบบสอบถามแยกระบุจำนวนผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน ส่งไปตามวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่ง ตามจำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งในการสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

1.1 ภูมิหลัง หน้าที่รับผิดชอบของวิทยาลัยอาชีวศึกษา การบริหารงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอบข่ายหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา นโยบายของ กรมอาชีวศึกษา และคุณลักษณะของผู้บริหาร

1.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 กำหนดขอบเขต และแนวความคิดในการวิจัย เบื้องต้น

1.4 นำกรอบและแนวความคิดในการวิจัยขั้นต้น ไปปรึกษากับอาจารย์ ที่ปรึกษา

1.5 กำหนดโครงสร้าง หรือกรอบแนวความคิดในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิจัย

2.2 กำหนดขอบข่ายคำถาม และจัด เป็นหมวดหมู่ โดยคำนึงถึง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 ร่างแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความ

เหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไข

3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความตรงต่อเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1.1 นายจรูญ ชูลาก อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

3.1.2 นายประ เสริฐ นนท์พละ รองอธิบดี กรมอาชีวศึกษา

3.1.3 นางจิระพันธ์ เสมาทอง ผู้อำนวยการกองวิทยาลัย

อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ขึ้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.1.4 นายสุเทพ ภิรมย์ราช ผู้อำนวยการกองการ
เจ้าหน้าที่กรมอาชีวศึกษา
- 3.1.5 รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช
สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 3.1.6 นายชำนาญ สงวนหงส์ อดีต เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา
- 3.1.7 นางศิริ ไตดีลานนท์ อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัย
อาชีวศึกษามหาสารคาม
- 3.1.8 นางสาวอรทัย จันทรสถาพร อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัย
อาชีวศึกษาขอนแก่น
- 3.1.9 ดร.โควิน คลังแสง ผู้อำนวยการวิทยาลัย
อาชีวศึกษาหนองคาย
- 3.1.10 นายชัยวัฒน์ บุญควินนท์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
อาชีวศึกษาอุดรธานี

นำแบบสอบถามที่ได้รับจากการตรวจสอบ และแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง จาก
ผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงให้ถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาตามคำแนะนำ แล้วนำแบบสอบถามฉบับ
แก้ไขให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบอีกครั้ง จนได้รับความเห็นชอบ จากผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว

3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ได้รับการ
ปรับปรุง แล้วไปทดลองใช้โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลองใช้ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
อ.เมือง จ.ชลบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพฯ จำนวน 50 ชุด (Try out)
เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Co-
efficient) ของ Cronbach² โดยใช้สูตรดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2

ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

จำแนกตามคุณลักษณะ เป็นรายด้าน และรวมทั้งฉบับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ค่าความเชื่อมั่น
1. คุณลักษณะทางวิชาการ	.94
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	.92
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	.95
1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน	.97
2. คุณลักษณะส่วนตัว	.93
2.1 ด้านร่างกาย	.94
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	.93
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	.93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ค่าความเชื่อมั่น
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน	.94
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	.93
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	.94
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	.94
รวม	.94

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แยกตามคุณลักษณะ เป็นรายด้าน และรวมทั้งฉบับ .90 ขึ้นไป ถือว่าน่าแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยได้

4. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวน 1 ชุด ซึ่งใช้สอบถามทั้งผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) โดยตามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ คณะวิชาที่สอน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ตามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 คุณลักษณะ 9 ด้าน รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ 21 ข้อ แยกเป็น
 - 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป 7 ข้อ
 - 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง 7 ข้อ
 - 1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน 7 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. คุณลักษณะทางส่วนตัว 22 ข้อ แยกเป็น
2.1 ด้านร่างกาย	5 ข้อ
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	9 ข้อ
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	8 ข้อ
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหาร 21 ข้อ แยกเป็น
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	8 ข้อ
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	7 ข้อ
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	6 ข้อ

ซึ่งตอนที่ 2 นี้ยังแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มีระดับความสำคัญ 5 ระดับ และกำหนดค่าคะแนนของการประเมิน ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
มาก	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก	มีค่าเท่ากับ 4
ปานกลาง	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
น้อย	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย	มีค่าเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

ส่วนที่ 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open - Ended Questions)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล เพื่อทำการวิจัย โดยทำหนังสือถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
2. ผู้ทำการวิจัยนำหนังสือของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ติดต่อกกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอหนังสืออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่งหนังสืออนุญาตของกรมอาชีวศึกษา พร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 8 แห่ง พร้อมด้วยแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 ชุด โดยส่งทางไปรษณีย์ในวันที่ 18 ตุลาคม 2537 และได้รับแบบสอบถามคืน โดยทางไปรษณีย์ระหว่างวันที่ 7 - 11 พฤศจิกายน 2537

4. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วได้กลับมา จำนวน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.55 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งมีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 6 ฉบับ คงมีแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.87 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ตามรายละเอียดในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และฉบับสมบูรณ์ที่นำไปใช้วิเคราะห์ได้

ชื่อสถานศึกษา	จำนวนที่ส่งไป	ได้รับคืน		สมบูรณ์และนำไปใช้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น	48	48	100.00	47	97.91
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	50	42	84.00	42	84.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	40	39	97.50	38	95.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	41	38	92.68	37	90.24
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	38	38	100.00	38	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	38	34	89.47	31	81.57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	จำนวน ที่ส่งไป	ได้รับคืน		สมบูรณ์และนำไปใช้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	48	41	85.41	41	85.41
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	54	51	100.00	54	100.00
รวม	357	334	93.55	328	91.87

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ ด้วยการหาค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง แปลผลในรูปแบบของการบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) นำเสนอในรูปของตารางแปลผลด้วยการบรรยาย

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยที่ชนะของผู้บริหารและอาจารย์ โดยใช้เกณฑ์ของ John W. Best³ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อยที่สุด

ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ที่จำแนก เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง ตามเพศ และตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ t-test ที่ระดับความสำคัญ
ทางสถิติที่ $P < .05$ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง แปลผลด้วยการบรรยาย

2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ที่จำแนก เป็น
กลุ่มตัวอย่าง ตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน คณะวิชาที่สอนและตามขนาด
ของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ F-test ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P < .05$
แล้วนำเสนอในรูปของตาราง แปลผลด้วยการบรรยาย

3. แบบสอบถามตอนที่ 2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ คุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิเคราะห์ด้วยการ
จัดลำดับความถี่

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences)

เชิงอรรถ

¹ไพศาล หวังพานิช, วิธีการวิจัย. (กรุงเทพฯ : กองบริการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532). หน้า 214.

²ประคอง วรรณสุด, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2525), หน้า 52.

³John W. Best, Research in Education. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1981), p. 204.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2537

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตาราง การบรรยายผล และการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 คุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ

- 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป
- 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
- 1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน

2. คุณลักษณะส่วนตัว

- 2.1 ด้านร่างกาย
- 2.2 ด้านลักษณะนิสัย
- 2.3 ด้านภาวะผู้นำ

3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

- 3.1 ด้านวิธีการทำงาน
- 3.2 ด้านความคิดรวบยอด

3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ยังแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยมีส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) และส่วนที่ 2 เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questiones) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดลำดับความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูลจากการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยกำหนดช่วงค่าเฉลี่ย ของทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ตามเกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อยที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

\bar{X}	หมายถึง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	"	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t-test	"	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา
F-test	"	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน คณะวิชาที่สอนและขนาดของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามคืน มีความสมบูรณ์และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 328 ฉบับ จำนวนที่ได้ตั้งแสดงไว้ในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้บริหารและอาจารย์ N= 328	ร้อยละ
1. เพศ		
- หญิง	239	72.86
- ชาย	89	27.14
รวม	328	100
2. วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี	283	86.28
- สูงกว่าปริญญาตรี	45	13.72
รวม	328	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหารและอาจารย์ N= 328	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
- น้อยกว่า 10 ปี	81	24.70
- ระหว่าง 11-12 ปี	175	53.35
- มากกว่า 20 ปี	72	21.95
รวม	328	100
4. ตำแหน่งหน้าที่		
- ผู้บริหาร	38	11.58
- หัวหน้าคณะวิชา, หัวหน้าแผนกวิชา	108	32.93
- อาจารย์ผู้สอน	182	55.49
รวม	328	100
5. คณะวิชาที่สอน		
- คณะวิชาพื้นฐาน	78	23.78
- คณะศึกษาศาสตร์	99	30.18
- คณะวิชาบริหารธุรกิจ	117	35.67
- คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	34	10.37
รวม	328	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหารและอาจารย์ N= 328	ร้อยละ
6. ขนาดสถานศึกษา		
- ขนาดใหญ่	143	43.60
- ขนาดกลาง	110	33.54
- ขนาดเล็ก	75	22.86
รวม	328	100

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ซึ่งได้แก่ จำแนกตามเพศ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.86 และ เป็นเพศชายร้อยละ 27.14

จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมากกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คือ วุฒิการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 86.28 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 13.72

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานอยู่ระหว่าง 11-20 ปี เป็นจำนวนร้อยละ 53.35 น้อยกว่า 10 ปี เป็นจำนวนร้อยละ 24.70 และมากกว่า 20 ปี เป็นจำนวนร้อยละ 21.95

จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 55.49 หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา คิดเป็นร้อยละ 32.93 และผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 11.58 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำแนกตามคณะวิชาที่สอน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในคณะวิชาบริหาร
ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 35.67 คณะวิชาคหกรรม คิดเป็นร้อยละ 30.18 คณะวิชาพื้นฐานคิด
เป็นร้อยละ 23.78 ตามลำดับ คณะวิชาศิลปหัตถกรรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.37

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 43.60 วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.54
และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 22.86 ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทักษะ
ของผู้บริหารและอาจารย์

ตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

จำนวนทั้งสิ้น 64 ข้อ จำแนกได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ 21 ข้อ แยกเป็น
 - 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป 7 ข้อ
 - 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง 7 ข้อ
 - 1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน 7 ข้อ
2. คุณลักษณะส่วนตัว 22 ข้อ แยกเป็น
 - 2.1 ด้านร่างกาย 5 ข้อ
 - 2.2 ด้านลักษณะนิสัย 9 ข้อ
 - 2.3 ด้านภาวะผู้นำ 8 ข้อ
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน 21 ข้อ แยกเป็น
 - 3.1 ด้านวิธีการทำงาน 8 ข้อ
 - 3.2 ด้านความคิดรวบยอด 7 ข้อ
 - 3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ 6 ข้อ

ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5-14 ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ จำนวนตามคุณลักษณะและ เป็นรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. คุณลักษณะทางวิชาการ				
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.25	.46	มาก	3
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.44	.49	มาก	1
1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน	4.31	.50	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.33	.43	มาก	3
2. คุณลักษณะส่วนตัว				
2.1 ด้านร่างกาย	4.32	.53	มาก	2
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.42	.42	มาก	1
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.42	.48	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.42	.40	มาก	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน				
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.38	.48	มาก	1
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.34	.48	มาก	2
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.30	.51	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.35	.43	มาก	2
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.37	.37	มาก	

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามคุณลักษณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.37 เมื่อวิเคราะห์แต่ละคุณลักษณะปรากฏว่าทุกคุณลักษณะมีค่าเฉลี่ย ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว (4.42)
2. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.35)
3. คุณลักษณะทางวิชาการ (4.33)

เมื่อวิเคราะห์ เป็นรายด้านในแต่ละคุณลักษณะพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับในแต่ละคุณลักษณะได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.44) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.31) และด้านความรู้ทั่วไป (4.25) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ (4.42) และรองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย (4.32)

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานนั้น พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.38) รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด (4.34) และด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ

ด้านความรู้ทั่วไป	ผู้บริหารและอาจารย์ N = 328		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. จบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี	4.40	.91	มาก	3
2. จบการศึกษา สาขาวิชาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา	3.79	1.06	มาก	7
3. ได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่	4.25	.80	มาก	5

เอกสารนี้ ก.ค. กำหนดไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ควรตีพิมพ์หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ค. หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสำนักงาน ก.ค. ที่ 02-2544400

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านความรู้ทั่วไป	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการ จัดอาชีวศึกษา	4.36	.65	มาก	4
5. มีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทาง วิชาการ	4.50	.60	มากที่สุด	1
6. ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใหม่ ๆ	4.41	.63	มาก	2
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ชนบทนิยมประเพณีของท้องถิ่น	4.06	.71	มาก	6
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.25	.46	มาก	

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.25 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คือ มีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทาง

วิชาการ (4.50)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ

1. มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ (4.41)
2. จบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี (4.40)
3. มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาการจัดการอาชีวศึกษา (4.36)
4. ได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด (4.25)
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น (4.06)
6. จบการศึกษาสาขาที่สอดคล้องกับสาขาที่เปิดสอนในสถานศึกษา (3.79)

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ

ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการอาชีวศึกษา	4.51	.58	มากที่สุด	3
2. มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวางแผนจัดทำโครงการของสถานศึกษา	4.60	.57	มากที่สุด	1
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์	4.55	.61	มากที่สุด	2

เอกสารนี้จึงเป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา เพื่อการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ ประเมินผลการบริหาร การปฏิบัติงาน การเรียนการสอน ของสถานศึกษา	4.43	.60	มาก	4
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ข้อมูลการศึกษา เพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน	4.37	.67	มาก	5
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน	4.34	.66	มาก	6
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานผลิตการค้า และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	4.25	.71	มาก	7
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.44	.49	มาก	

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.44 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ จากมากไปน้อยได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คือ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวางแผน การจัดทำโครงการของสถานศึกษา (4.60)
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา (4.55)
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการอาชีวศึกษา (4.51)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการบริหาร การปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (4.43)
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาและตลาดแรงงาน (4.37)
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (4.34)
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานผลิต การค้า และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา (4.25)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ

ด้านความรู้ในการบริหารงาน	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของ กรมอาชีวศึกษา	4.51	.61	มากที่สุด	1
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาอาชีวศึกษา	4.43	.62	มาก	2
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.35	.61	มาก	4
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ การบริหารสถานศึกษา	4.38	.70	มาก	3
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลทางอาชีวศึกษา	4.23	.71	มาก	6
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ทางอาชีวศึกษา	4.05	.70	มาก	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านความรู้ในการบริหารงาน	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
7. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานธุรการและการเงินของสถานศึกษา	4.24	.66	มาก	5
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.31	.50	มาก	

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.31 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ จากมากไปน้อยได้ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา (4.51)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ

1. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาอาชีวศึกษา (4.43)
2. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษา (4.38)
3. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีวศึกษา (4.35)
4. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานธุรการและการเงินของสถานศึกษา (4.24)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลอาชีวศึกษา (4.23)
6. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของอาชีวศึกษา (4.05)

ตารางที่ 9

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว

ด้านร่างกาย	ผู้บริหารและอาจารย์ N = 328		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ แข็งแรง	4.27	.66	มาก	4
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะอยู่เสมอ	4.24	.66	มาก	5
3. มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวอยู่เสมอ	4.36	.63	มาก	2
4. มีหน้าตาเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ	4.32	.70	มาก	3
5. ไม่ติดสิ่งเสียดสีและไม่หมกมุ่นอบายมุขต่างๆ	4.42	.75	มาก	1
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.32	.53	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.32 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่าทุกข้อมีระดับที่พึงประสงค์ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

1. ไม่ติดสิ่งเสพติดและไม่หมกมุ่นในอบายมุขต่าง ๆ (4.42)
2. มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไวตื่นตัวอยู่เสมอ (4.36)
3. มีหน้าตาเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ (4.32)
4. มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง (4.27)
5. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะอยู่เสมอ (4.24)

ตารางที่ 10

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว

ด้านลักษณะนิสัย	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความอดทน อดกลั้น ในคอกหนักแน่น	4.50	.55	มากที่สุด	3
2. มีความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	4.42	.61	มาก	5
3. ควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.46	.58	มาก	4
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.68	.51	มากที่สุด	2
5. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้แก่ราชการได้	4.38	.68	มาก	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านลักษณะนิสัย	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
6. มีอารมณ์ขัน	3.96	.76	มาก	9
7. มีความรัก ความศรัทธา ในอาชีพราชการ	4.35	.61	มาก	8
8. มีความอดสาหัส เพียรพยายามสูง	4.40	.57	มาก	6
9. มีความรับผิดชอบสูง	4.69	.50	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.42	.42	มาก	

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.24 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คือ

1. มีความรับผิดชอบสูง (4.69)
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต (4.68)
3. มีความอดทน อดกลั้น ใจคอกหนักแน่น (4.50)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ

1. ควบคุมอารมณ์ได้ดี (4.46)
2. มีความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (4.42)
3. มีอุตสาหกรรมและเพียรพยายามสูง (4.40)
4. ตรงต่อเวลา และอุทิศเวลาแก่ราชการได้ (4.38)
5. มีความรัก และศรัทธาในอาชีพราชการ (4.35)
6. มีอารมณ์ขัน (3.96)

ตารางที่ 11

ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว

ด้านภาวะผู้นำ	ผู้บริหารและอาจารย์ N = 328		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.44	.58	มาก	6
2. มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และกล้า เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ	4.64	.54	มากที่สุด	1
3. มีความสามารถในการสั่งการและสื่อสาร กับผู้อื่นได้ดี	4.47	.57	มาก	5
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.31	.62	มาก	8
5. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	4.52	.57	มากที่สุด	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านภาวะผู้นำ	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
6. มีความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย	4.55	.58	มากที่สุด	3
7. มีความสามารถในการจูงใจให้บุคคล อื่นปฏิบัติตามได้	4.38	.59	มาก	7
8. รู้จักทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานให้ ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม	4.58	.56	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.48	.42	มาก	

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.48 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คือ

1. มีความรับผิดชอบต่อการกระทำและกล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ (4.64)
2. รู้จักทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้ (4.58)
3. มีความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย (4.55)
4. มีเหตุผลและยอมรับความเป็นจริง (4.52)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ

1. มีความสามารถสั่งการ สื่อสารกับผู้อื่นได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (4.47)
2. มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ (4.38)
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (4.31)

ตารางที่ 12

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

ด้านวิธีการทำงาน	ผู้บริหารและอาจารย์ N = 328		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม	4.22	.60	มาก	7
2. สามารถเก็บข้อมูลของสถานศึกษาได้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	4.35	.62	มาก	5
3. สามารถจัดระบบข้อมูล เป็นหมวดหมู่ และ ทำเป็นสถิติไว้อย่างเหมาะสม	4.31	.66	มาก	6
4. สามารถวิเคราะห์นโยบายกรมอาชีวศึกษา มาจัดทำเป็นแผนงานโครงการได้	4.48	.62	มาก	1
5. สามารถจัดทำแผนงานโครงการของ สถานศึกษาได้	4.42	.61	มาก	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านวิธีการทำงาน	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
6. สามารถจัดระบบการปฏิบัติงานให้ เหมาะสมกับสถานศึกษาได้	4.37	.60	มาก	4
7. สามารถกำกับ ติดตาม ประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการได้	4.48	.61	มาก	1
8. สามารถนำเสนอแผนงานโครงการรายงาน ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้	4.41	.58	มาก	3
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.38	.48	มาก	

จากตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.38 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ซึ่งปรากฏว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก คือ

1. สามารถวิเคราะห์นโยบายกรมอาชีวศึกษามาทำเป็น
แผนงานโครงการได้ และสามารถกำกับ ติดตาม ประเมินผล
การปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการได้ (4.48)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ในชื่อของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สามารถเสนอแผนงาน รายงานผลการปฏิบัติงานได้ (4.41)
4. สามารถจัดระบบการปฏิบัติงานได้ (4.37)
5. สามารถเก็บข้อมูลสถานศึกษาได้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (4.35)
6. สามารถจัดระบบข้อมูล เป็นหมวดหมู่และทำสถิติได้ (4.31)
7. ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม (4.22)

ตารางที่ 13

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

ด้านความคิดรวบยอด	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. สามารถกำหนดจุดประสงค์ในการปฏิบัติงาน ได้เหมาะสม	4.28	.57	มาก	6
2. สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาต่างๆ และ เสนอแนวทางแก้ปัญหาได้	4.41	.61	มาก	1
3. สามารถวางแผนให้ เข้ากับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไปได้อย่างเหมาะสม	4.39	.60	มาก	2
4. สามารถวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติ งานของสถานศึกษาได้	4.32	.59	มาก	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านความคิดรวบยอด	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
5. สามารถอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาได้	4.35	.59	มาก	3
6. สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานของตนกับหน่วยงานอื่นภายนอก สถานศึกษา	4.32	.65	มาก	5
7. สามารถเสนอแนวความคิดใหม่ ที่ได้ศึกษา มาแล้วนำมาใช้ในงานต่าง ๆ ได้	4.33	.68	มาก	4
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.34	.48	มาก	

จากตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.34 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่า ทุกข้อมีระดับที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไขได้ (4.41)
2. สามารถวางแผนงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ (4.39)
3. สามารถอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ (4.35)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สามารถเสนอแนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานได้ (4.33)
5. สามารถวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ และสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานได้ (4.32)
6. กำหนดจุดประสงค์ในการปฏิบัติงานได้ (4.28)

ตารางที่ 14

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

ด้านมนุษยสัมพันธ์	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
1. สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้	4.44	0.62	มาก	1
2. ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานได้มี ส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความสามารถ ได้ทุกโอกาส	4.36	0.61	มาก	2
3. ให้ความเป็นนัยเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.23	0.65	มาก	5
4. รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาและ เพื่อนร่วมงาน	4.26	0.63	มาก	4
5. สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ อย่างรวดเร็ว	4.26	0.67	มาก	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ ระเบียบด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านมนุษยสัมพันธ์	ผู้บริหารและอาจารย์		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	N = 328			
	\bar{X}	S.D.		
6. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา ได้อย่างทั่วถึง	4.28	0.68	มาก	3
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.30	0.51	มาก	

จากตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ ปรากฏว่าทุกข้อ มีระดับที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ (4.44)
2. ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้ (4.36)
3. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา (4.28)
4. รู้จักยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
และสามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างรวดเร็ว (4.26)
5. ให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา (4.23)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

ดังแสดงไว้ในตารางที่ 15-37 ดังนี้

ตารางที่ 15

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	เพศหญิง N = 239		เพศชาย N = 89		t
	\bar{X}	S.D.	X	S.D.	
1. คุณลักษณะทางวิชาการ					
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.29	.45	4.17	.47	2.12*
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.47	.48	4.36	.50	1.75
1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน	4.34	.49	4.23	.52	1.75
รวมเฉลี่ย	4.36	.42	4.25	.44	2.09*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	เพศหญิง N = 239		เพศชาย N = 89		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2. คุณลักษณะส่วนตัว					
2.1 ด้านร่างกาย	4.36	.53	4.23	.52	1.86
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.45	.41	4.37	.43	1.53
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.49	.41	4.47	.44	.37
รวมเฉลี่ย	4.44	.39	4.38	.40	1.18
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน					
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.39	.49	4.35	.46	.66
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.34	.50	4.36	.44	-.31
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.30	.53	4.33	.48	-.48
รวมเฉลี่ย	4.35	.44	4.35	.40	.05
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.38	.37	4.33	.38	1.11

*P < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงและ เพศชายไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละคุณลักษณะพบว่า ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกคุณลักษณะ โดยทั้งเพศหญิงและ เพศชายมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.44,4.38) เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยรองลงมา เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.36) และเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.35) ตามลำดับ ส่วนเพศชาย มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.35) และ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.25) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย เท่ากับ 4.36 และ 4.25 ตามลำดับแสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและ เพศชายมีทัศนะต่อคุณลักษณะทางวิชาการ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและ เพศชายมีทัศนะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ในแต่ละคุณลักษณะ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เรียงลำดับในแต่ละคุณลักษณะ จะได้ดังนี้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ทั้งเพศหญิงและ เพศชายมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.47,4.36) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.34,4.23)และด้านความรู้ทั่วไป (4.29,4.17) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.49,4.47) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.45,4.37) และด้านวิชาการ (4.36,4.23) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.39) รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด (4.34) ส่วนเพศชายมีค่าเฉลี่ยมาก เป็นลำดับที่ 1 ในด้านความคิดรวบยอด (4.36) รองลงมาได้แก่ ด้านวิธีการทำงาน(4.35) และทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.30,4.33)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไป โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย ซึ่งเท่ากับ 4.29 และ 4.17 ตามลำดับ แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะต่อคุณลักษณะดังกล่าวแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 16

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ปริญญาตรี N = 283		สูงกว่าปริญญาตรี N = 45		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	1. คุณลักษณะทางวิชาการ				
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.27	.46	4.17	.41	1.33
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.45	.48	4.36	.51	1.16
1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน	4.32	.50	4.26	.50	.78
รวมเฉลี่ย	4.34	.43	4.26	.41	1.29
2. คุณลักษณะส่วนตัว					
2.1 ด้านร่างกาย	4.36	.51	4.11	.58	2.99*
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.45	.41	4.27	.46	2.66*
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.50	.40	4.36	.53	1.72
รวมเฉลี่ย	4.45	.38	4.27	.47	2.44*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ปริญญาตรี N = 283		สูงกว่าปริญญาตรี N = 45		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน					
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.39	.47	4.33	.53	.75
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.34	.48	4.34	.53	.06
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.33	.50	4.17	.59	1.94
รวมเฉลี่ย	4.36	.41	4.28	.49	1.16
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.39	.36	4.26	.41	2.03*

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม ทั้งที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่วุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และ 4.26 ตามลำดับ แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวิเคราะห์แยก เป็นคุณลักษณะพบว่าทั้งวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกคุณลักษณะ โดยที่วุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.45) รองลงมา ได้แก่ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.36) และเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.34) ตามลำดับ ส่วนวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยมาก เป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.28) รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัว (4.27) และคุณลักษณะทางวิชาการ (4.26) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว โดยวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเท่ากับ 4.45 และ 4.47 ตามลำดับ แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อคุณลักษณะส่วนตัว แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานนั้น มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านในแต่ละคุณลักษณะ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละคุณลักษณะจะได้ดังนี้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ทั้งวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.45, 4.36) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.32, 4.26) และด้านความรู้ทั่วไป (4.27, 4.17) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ทั้งวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.50, 4.36) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.45, 4.27) และด้านร่างกาย (4.36, 4.11) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานนั้นพบว่า วุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.39) รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด (4.34) วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความคิดรวบยอด (4.34) รองลงมาได้แก่ ด้านวิธีการทำงาน (4.33) และทั้งวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.33, 4.17)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านร่างกายโดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเท่ากับ 4.36 และ 4.11 ตามลำดับ และด้านลักษณะนิสัย โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาปริญญาตรีซึ่งเท่ากับ 4.45 และ 4.27 ตามลำดับ แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะดังกล่าวแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้เฉพาะตำแหน่ง ความรู้ในการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 17

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วย
ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	น้อยกว่า 10 ปี N = 81		11 - 20 ปี N = 175		มากกว่า 20 ปี N = 72		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	1. คุณลักษณะทางวิชาการ						
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.31	.52	4.25	.45	4.21	.39	.95
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.44	.58	4.44	.46	4.43	.45	.02
1.3 ด้านความรู้ในการบริหาร	4.25	.59	4.33	.46	4.33	.47	.71
รวมเฉลี่ย	4.34	.52	4.33	.40	4.32	.36	.04
2. คุณลักษณะส่วนตัว							
2.1 ด้านร่างกาย	4.37	.57	4.33	.51	4.25	.53	1.00
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.49	.40	4.42	.42	4.36	.42	1.87
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.52	.43	4.47	.43	4.45	.38	.51
รวมเฉลี่ย	4.48	.40	4.42	.40	4.36	.39	1.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	น้อยกว่า 10 ปี N = 81		11 - 20 ปี N = 175		มากกว่า 20 ปี N = 72		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน							
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.39	.54	4.37	.49	4.40	.39	.12
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.39	.53	4.34	.49	4.30	.41	.72
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.30	.51	4.32	.52	4.25	.52	.44
รวมเฉลี่ย	4.36	.46	4.35	.44	4.32	.33	.24
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.41	.41	4.36	.38	4.33	.30	.92

$p > .05$

จากตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละคุณลักษณะพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในทุกคุณลักษณะ โดยมีผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.48, 4.42, 4.36) รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.36, 4.35, 4.32) และเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.34, 4.33, 4.32) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกคุณลักษณะ แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีทักษะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านในแต่ละคุณลักษณะพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะ จะได้ดังนี้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ทั้ง 3 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.44, 4.44, 4.43) ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ทั่วไป (4.31) และด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.25) ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.33, 4.33) และด้านความรู้ทั่วไป (4.25, 4.21) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ทั้ง 3 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.52, 4.47, 4.45) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.49, 4.42, 4.36) และด้านร่างกาย (4.37, 4.33, 4.25) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน และด้านความคิดรวบยอด (4.39) รองลงมาได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.30) ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า

20 ปี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.37, 4.40) รองลงมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด (4.34, 4.30) และด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.32, 4.25) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีทัศนคติต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 18

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนคติของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 38		หัวหน้า N = 108		ผู้สอน N = 182		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. คุณลักษณะทางวิชาการ							
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.13	.42	4.31	.45	4.24	.46	2.36
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.40	.42	4.48	.49	4.42	.50	.71
1.3 ด้านความรู้ในการบริหาร	4.35	.45	4.35	.47	4.28	.52	.81
รวมเฉลี่ย	4.29	.35	4.39	.43	4.31	.44	1.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 38		หัวหน้า N = 108		ผู้สอน N = 182		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2. คุณลักษณะส่วนตัว							
2.1 ด้านร่างกาย	4.43	.47	4.37	.53	4.29	.54	.80
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.38	.38	4.44	.44	4.42	.42	.29
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.44	.38	4.50	.44	4.48	.41	.28
รวมเฉลี่ย	4.39	.36	4.45	.42	4.42	.39	.36
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหาร							
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.44	.40	4.43	.47	4.34	.50	1.36
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.36	.43	4.35	.47	4.34	.50	.04
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.33	.55	4.32	.52	4.29	.50	.15
รวมเฉลี่ย	4.38	.36	4.37	.43	4.33	.43	.53
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.35	.32	4.40	.39	4.35	.37	.50

p > .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละคุณลักษณะพบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกคุณลักษณะ โดยมีผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.39, 4.45, 4.42) รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.38, 4.37, 4.33) และเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.29, 4.39, 4.31) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคุณลักษณะ แสดงว่าผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีทัศนะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ในแต่ละคุณลักษณะ พบว่า หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละคุณลักษณะจะได้ดังนี้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.40, 4.48, 4.42) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.35, 4.35, 4.28) และด้านความรู้ทั่วไป (4.13, 4.31, 4.24) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.44, 4.50, 4.48) ผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย (4.43) และด้านลักษณะนิสัย (4.38)

ตามลำดับ ส่วนหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.44,4.42) และด้านร่างกาย (4.37,4.29) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.44,4.43) รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด (4.36,4.35) และด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.33,4.32) ตามลำดับ ส่วนอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ทั้งในด้านวิธีการทำงานและด้านความคิดรวบยอด (4.34) รองลงมาได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.29)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน แสดงว่าผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีทัศนะต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 19

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตามคณะวิชาที่สอน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	พื้นฐาน N = 78		คหกรรม N = 99		บริหารธุรกิจ N = 117		ศิลปหัตถกรรม N = 34		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
	1.คุณลักษณะทางวิชาการ								
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.06	.52	4.35	.40	4.30	.48	4.26	.48	6.62*
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.44	.43	4.54	.40	4.42	.53	4.16	.60	5.24*
1.3 ด้านความรู้ในการบริหาร	4.28	.50	4.41	.44	4.29	.50	4.17	.60	2.42
รวมเฉลี่ย	4.26	.39	4.44	.35	4.34	.46	4.18	.51	4.17*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนสิทธิในข้อมูลและเนื้อหาในเอกสารนี้ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและการวิจัย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	พื้นฐาน N = 78		คหกรรม N = 99		บริหารธุรกิจ N = 117		ศิลปหัตถกรรม N = 34		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
	2. คุณลักษณะส่วนตัว								
2.1 ด้านร่างกาย	4.21	.50	4.39	.56	4.37	.51	4.23	.54	2.36
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.35	.34	4.48	.42	4.48	.42	4.26	.50	3.76*
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.48	.34	4.51	.45	4.50	.40	4.32	.51	2.05
รวมเฉลี่ย	4.37	.33	4.47	.41	4.46	.39	4.29	.47	2.44
3. คุณลักษณะทางทักษะการ บริหารงาน									
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.34	.44	4.48	.44	4.38	.52	4.19	.49	3.51*
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.32	.40	4.41	.46	4.34	.54	4.20	.48	1.60
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.26	.46	4.38	.53	4.31	.53	4.18	.51	1.65
รวมเฉลี่ย	4.31	.35	4.43	.41	4.35	.47	4.18	.45	3.22*
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.31	.30	4.45	.35	4.39	.39	4.20	.45	4.22*

* p < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามคณะวิชา ที่สอนโดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์ในทุกคณะวิชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.45) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ (4.39) คณะวิชาพื้นฐาน (4.31) และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม (4.20) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดงไว้ในตารางที่ 20

เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละคุณลักษณะพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ทุกคณะวิชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยทุกคณะวิชา มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.37, 4.47, 4.46, 4.29) สำหรับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.31, 4.35, 4.18) ส่วนคณะวิชาคหกรรมและคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.44, 4.18) คณะวิชาพื้นฐานและคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.26, 4.34) ส่วนคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.43)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ซึ่งพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.44) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ (4.43) คณะวิชาพื้นฐาน (4.29) และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม (4.18) ตามลำดับ และเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ซึ่งพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.43) รองลงมาได้แก่คณะวิชาบริหารธุรกิจ (4.35) คณะวิชาพื้นฐาน (4.31) และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม (4.18) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเมื่อทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21-22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวพบว่า มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทัศนะต่อคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง และด้านภาวะผู้นำ คณะวิชาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณาในแต่ละคุณลักษณะ ได้ดังนี้

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.44, 4.54, 4.42) คณะวิชาศิลปหัตถกรรม ในด้านความรู้ทั่วไป (4.26) โดยที่คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยรองลงมาในด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.28, 4.41) คณะวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านความรู้ทั่วไป (4.30) และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ในด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.17) สำหรับคณะวิชาพื้นฐานและคณะวิชาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 ในด้านความรู้ทั่วไป (4.06, 4.35) คณะวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.29) และคณะวิชาศิลปหัตถกรรมในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.16)

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในทุกคณะวิชา มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.48, 4.51, 4.50, 4.32) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.35, 4.48, 4.48, 4.26) และด้านร่างกาย (4.21, 4.39, 4.37, 4.23) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานนั้น พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมและคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.34, 4.48, 4.38) คณะวิชาศิลปหัตถกรรม ในด้านความคิดรวบยอด (4.20) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมและคณะวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านความคิดรวบยอด (4.32, 4.41, 4.34) และคณะวิชาศิลป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัตถกรรม ในด้านวิธีการทำงาน (4.19) และพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในทุก
คณะวิชา มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 ในด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.26, 4.38, 4.31, 4.18)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านลักษณะนิสัยและด้านวิธี
การทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไป พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชา
คหกรรม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.35) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
(4.30) คณะวิชาศิลปหัตถกรรม (4.26) และคณะวิชาพื้นฐาน (4.06) ตามลำดับ

2. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ใน
คณะวิชาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.45) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาพื้นฐาน
(4.44) คณะวิชาบริหารธุรกิจ (4.42) และคณะศิลปหัตถกรรม (4.16) ตามลำดับ

3. ด้านลักษณะนิสัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชา
คหกรรมและคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.48) รองลงมาได้แก่
คณะวิชาพื้นฐาน (4.35) และคณะศิลปหัตถกรรม (4.26) ตามลำดับ

4. ด้านวิธีการทำงาน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชา
คหกรรม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.48) รองลงมาได้แก่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
(4.38) คณะวิชาพื้นฐาน (4.34) และคณะศิลปหัตถกรรม (4.19) ตามลำดับ

สำหรับค่าเฉลี่ยของด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งและด้านวิธีการ
ทำงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดง
ไว้ในตารางที่ 23-25 ส่วนด้านลักษณะนิสัย เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดย
วิธีการของ Scheffe's test พบว่า ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหาร และอาจารย์ที่สอนอยู่ในทุกคณะวิชา มีทักษะต่อ
คุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 20

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	ศิลปหัตถกรรม พื้นฐาน บริหารธุรกิจ คหกรรม
4.20	ศิลปหัตถกรรม	
4.31	พื้นฐาน	
4.33	บริหารธุรกิจ	
4.45	คหกรรม	*

* $p < .05$

จากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 และ 4.20 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรมและคณะวิชาพื้นฐาน กับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ทางวิชาการ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	ศิลปหัตถกรรม	พื้นฐาน	บริหารธุรกิจ	คหกรรม
4.18	ศิลปหัตถกรรม				
4.27	พื้นฐาน				
4.34	บริหารธุรกิจ				
4.44	คหกรรม	*			

* $p < .05$

จากตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
วางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ
จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่ามีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชา
คหกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่
ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.44 และ 4.18 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหาร
ธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะ
วิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม
มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ทางทักษะการบริหารงาน จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	ศิลปหัตถกรรม	พื้นฐาน	บริหารธุรกิจ	คหกรรม
4.18	ศิลปหัตถกรรม				
4.31	พื้นฐาน				
4.35	บริหารธุรกิจ				
4.43	คหกรรม	*			

* $p < .05$

จากตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 และ 4.18 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ การบริหารงาน ด้านความรู้ทั่วไป จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	พื้นฐาน ศิลปหัตถกรรม บริหารธุรกิจ คหกรรม
4.06	พื้นฐาน	
4.26	ศิลปหัตถกรรม	
4.30	บริหารธุรกิจ	*
4.35	คหกรรม	*

* $p < .05$

จากตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มี 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจมีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35, 4.30, 4.06 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาศิลปหัตถกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	ศิลปหัตถกรรม	บริหารธุรกิจ	พื้นฐาน	คหกรรม
4.16	ศิลปหัตถกรรม				
4.42	บริหารธุรกิจ				
4.44	พื้นฐาน				
4.54	คหกรรม				

* $p < .05$

จากตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและ อาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และ 4.16 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วน ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมกับคณะ วิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐานกับคณะ วิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะ

ทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25

การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ทางการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน
จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เป็นรายคู่

\bar{X}	คณะวิชา	ศิลปหัตถกรรม	พื้นฐาน	บริหารธุรกิจ	คหกรรม
4.19	ศิลปหัตถกรรม				
4.34	พื้นฐาน				
4.38	บริหารธุรกิจ				
4.48	คหกรรม	*			

* $p < .05$

จากตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ
ในการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน จำแนกตามคณะวิชาที่สอน เมื่อทดสอบความแตก
ต่างเป็นรายคู่พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทาง
ทักษะการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงานสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะ
วิชาศิลปหัตถกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 และ 4.19 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติ
ฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ
คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชา
บริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มี
ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านวิธีการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง
ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย
ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ขนาดใหญ่ N = 143		ขนาดกลาง N = 110		ขนาดเล็ก N = 75		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
	1. คุณลักษณะทางวิชาการ						
1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	4.35	.46	4.13	.44	4.23	.44	7.44*
1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	4.57	.47	4.29	.48	4.41	.47	10.94*
1.3 ด้านความรู้ในการบริหาร	4.45	.49	4.15	.48	4.29	.47	12.03*
รวมเฉลี่ย	4.45	.41	4.19	.42	4.31	.40	12.30*
2. คุณลักษณะส่วนตัว							
2.1 ด้านร่างกาย	4.43	.50	4.26	.47	4.23	.63	4.90*
2.2 ด้านลักษณะนิสัย	4.55	.39	4.28	.38	4.40	.45	13.20*
2.3 ด้านภาวะผู้นำ	4.57	.41	4.37	.38	4.46	.45	7.50*
รวมเฉลี่ย	4.54	.37	4.31	.36	4.38	.44	11.40*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ขนาดใหญ่ N = 143		ขนาดกลาง N = 110		ขนาดเล็ก N = 75		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	3. คุณลักษณะทางทักษะบริหารงาน						
3.1 ด้านวิธีการทำงาน	4.44	.52	4.31	.42	4.39	.48	2.32
3.2 ด้านความคิดรวบยอด	4.40	.49	4.31	.45	4.28	.50	1.80
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.40	.48	4.22	.50	4.24	.57	4.90*
รวมเฉลี่ย	4.41	.44	4.29	.39	4.31	.44	3.04*
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.47	.37	4.26	.34	4.35	.38	9.83*

* P < .05

จากตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมทุกขนาดสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.47) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.35) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง(4.26) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดงไว้ในตารางที่ 27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นคุณลักษณะพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกคุณลักษณะ โดยที่ทุกขนาดสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว (4.54, 4.31, 4.38) รองลงมา วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.45) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.29) ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน (4.31) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางการบริหารงาน (4.41, 4.31) ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ (4.19, 4.31) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการและคุณลักษณะส่วนตัว โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.45) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.31) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง (4.19) ตามลำดับ

2. คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.54) รองลงมาได้แก่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.38) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง (4.31) ตามลำดับ

ซึ่งนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดงไว้ในตารางที่ 28-29

ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.41) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.31) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง (4.29) ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test พบว่า ไม่มีคู่ใดเลยที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกขนาด มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง (4.57, 4.29, 4.41) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน (4.45, 4.15, 4.29) และด้านความรู้ทั่วไป (4.35, 4.13, 4.23) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนตัว พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านภาวะผู้นำ (4.57, 4.37, 4.46) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย (4.55, 4.28, 4.40) และด้านร่างกาย (4.43, 4.26, 4.23) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านวิธีการทำงาน (4.44, 4.39) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ในด้านวิธีการทำงานและด้านความคิดรวบยอด (4.31) รองลงมาพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ในด้านความคิด

รวบยอดและด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.4๘) วิทยาลัยขนาดกลาง ในด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.29) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก ในด้านความคิดรวบยอด (4.28) ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับที่ 3 นั้น พบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก ในด้านมนุษยสัมพันธ์ (4.31)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐5 ในด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำและด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไป พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.35) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก (4.23) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติกลาง (4.13) ตามลำดับ
2. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.57) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก (4.41) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติกลาง (4.29) ตามลำดับ
3. ด้านความรู้ในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.45) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก (4.29) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติกลาง (4.15) ตามลำดับ
4. ด้านร่างกาย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.43) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติกลาง (4.23) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก (4.23) ตามลำดับ
5. ด้านลักษณะนิสัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.55) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติเล็ก (4.4๘) และวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติกลาง (4.28) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.57) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง (4.46) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.37) ตามลำดับ

7. ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 (4.40) รองลงมาได้แก่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก (4.24) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง (4.22) ตามลำดับ

ซึ่ง เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test ดังแสดงไว้ในตารางที่ 30-36

ตารางที่ 27

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาด เล็ก	ขนาด ใหญ่
4.26	ขนาดกลาง			
4.35	ขนาด เล็ก			
4.47	ขนาด ใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่
มีค่าเฉลี่ยของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 4.47
และ 4.26 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาด เล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาด
กลาง มีค่าเฉลี่ยทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ จำแนกตาม

ขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.19	ขนาดกลาง			
4.31	ขนาดเล็ก			
4.45	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 และ 4.19 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว จำแนกตาม
ขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาด เล็ก	ขนาด ใหญ่
4.31	ขนาดกลาง			
4.38	ขนาด เล็ก			
4.54	ขนาด ใหญ่	*	*	

* $p < .05$

จากตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มี 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัวสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 4.38 และ 4.31 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่นับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาด เล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.13	ขนาดกลาง			
4.23	ขนาดเล็ก			
4.35	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่ามีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไป สูงกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35 และ 4.13 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการด้านความรู้ทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์
เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.29	ขนาดกลาง			
4.41	ขนาดเล็ก			
4.57	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ
ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งจำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่
ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะ
ทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ อยู่ใน
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และ 4.29 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่
กับสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของ
คุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติ
ฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.15	ขนาดกลาง			
4.29	ขนาดเล็ก			
4.45	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน สูงกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 และ 4.15 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กับสถานศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางวิชาการด้านความรู้ในการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.23	ขนาดกลาง			
4.26	ขนาดเล็ก			
4.43	ขนาดใหญ่	*	*	

* $p < .05$

จากตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มี 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 4.26 และ 4.23 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 34

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.28	ขนาดกลาง			
4.40	ขนาดเล็ก			
4.55	ขนาดใหญ่	*	*	

* $p < .05$

จากตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่ามี 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55, 4.40 และ 4.28 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 35

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาด เล็ก	ขนาดใหญ่
4.28	ขนาดกลาง			
4.40	ขนาด เล็ก			
4.55	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำสูงกว่ากลุ่ม ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และ 4.37 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ทางทักษะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่

\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่
4.22	ขนาดกลาง			
4.24	ขนาดเล็ก			
4.40	ขนาดใหญ่	*		

* $p < .05$

จากตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะ
ในการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อทดสอบความแตก
ต่างเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของ
คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ สูงกว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่
ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 และ 4.22 ตามลำดับ
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ขนาดใหญ่วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กกับวิทยาลัยอาชีว-
ศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตก

ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด**

มีผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ จากแบบสอบถาม
ปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอตามความถี่ในแต่ละด้านดังแสดงไว้ในตารางที่ 37

ตารางที่ 37

**คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด**

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับที่
1. คุณลักษณะทางวิชาการ		
1.1 ด้านความรู้ในการบริหารงาน		
1. มีความรู้ความเข้าใจในการจัด การเรียนการสอนแต่ละสาขาวิชา	18	4
2. คุณลักษณะส่วนตัว		
2.1 ด้านลักษณะนิสัย		
1. มีความใฝ่ใจในการ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ	6	9
2. ไม่โอ้อวดตนเอง	9	6
2.2 ด้านภาวะผู้นำ		
1. มีความยุติธรรม	30	2
2. ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและแน่นอน	15	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 37 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับที่
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา		
บัญชา	24	3
4. มองการณ์ไกล	31	1
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน		
3.1 ด้านวิธีการทำงาน		
1. สามารถนำเสนอผลงานวิจัยได้	7	8
3.2 ด้านความคิดรวบยอด		
1. มีหลักการในการปฏิบัติงาน	3	10
3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์		
1. ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	9	6

จากตารางที่ 37 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน และพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิดทั้ง 3 คุณลักษณะ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 328 ฉบับ เรียงลำดับเป็น 10 อันดับแรกตามความถี่ได้ดังนี้ คือ มองการณ์ไกล (31) มีความยุติธรรม (30) ยอมรับความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา (24) มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา (18) ตัดสินใจเด็ดขาดและแน่นอน (15) ไม่โอ้อวดตนเอง (9) ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ (9) สามารถนำเสนอผลงานวิจัยได้ (7) และมีหลักการในการ

ปฏิบัติงาน (3) ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

และข้อ เสนอแนะ

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน คณะวิชาที่สอน และขนาดของสถานศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานโดยเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานภาพ ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นเพศหญิงและ เพศชาย แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปี แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชาและ อาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สอนในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ Robert L. Katz และผลงานวิจัย Walter D. Magnuson. ใน 3 ลักษณะดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ

1.1 ด้านความรู้ทั่วไป

1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง

1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน

2. คุณลักษณะส่วนตัว

2.1 ด้านร่างกาย

2.2 ด้านลักษณะนิสัย

2.3 ด้านภาวะผู้นำ

3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

3.1 ด้านวิธีการทำงาน

3.2 ด้านความคิดรวบยอด

3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 40 คน

3.2 อาจารย์ ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 115 คน และอาจารย์ผู้สอนในคณะวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 202 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนที่ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.1.1 เพศ ได้แก่ เพศหญิงและเพศชาย
- 4.1.2 วุฒิการศึกษา ได้แก่ วุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
- 4.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ น้อยกว่า 10 ปี, ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป
- 4.1.4 ตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน
- 4.1.5 คณะวิชาที่สอน ได้แก่ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรม และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม
- 4.1.6 ขนาดสถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก
- 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและหน้า วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 คุณลักษณะคือ
- 4.2.1 คุณลักษณะทางวิชาการ
- 4.2.1.1 ด้านความรู้ทั่วไป
- 4.2.1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง
- 4.2.1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน
- 4.2.2 คุณลักษณะส่วนตัว
- 4.2.2.1 ด้านร่างกาย
- 4.2.2.2 ด้านลักษณะนิสัย
- 4.2.2.3 ด้านภาวะผู้นำ
- 4.2.3 คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน
- 4.2.3.1 ด้านวิธีทำงาน
- 4.2.3.2 ด้านความคิดรวบยอด
- 4.2.3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2537 มีทั้งสิ้น 575 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 40 คน หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา 115 คน และผู้สอน 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 357 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 40 คน หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา 115 คนและผู้สอน 202 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยได้มีการตรวจร่างแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษาและความถูกต้องชัดเจน และนำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ทดลอง เพื่อหาความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน และรวมทั้งฉบับ ก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 357 ฉบับ ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษา 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทางไปรษณีย์ เพื่อขอความร่วมมือและได้รับคืน 334 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ได้ 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.87 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ ด้วยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายชื่อรายด้านและตามคุณลักษณะ หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน และตามคุณลักษณะ หลังจากนั้นนำไปเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามสถานภาพโดยการวิเคราะห์ ด้วยค่า t-test และค่า F-test เป็นรายด้านและตามคุณลักษณะ เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทั้ง 3 คุณลักษณะ และทั้ง 9 ด้าน โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา อื่น ๆ เพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาสรุปโดยเรียงลำดับความถี่ 10 อันดับ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.86 และร้อยละ 27.14 ตามลำดับ
2. วุฒิการศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.28 และ ร้อยละ 13.72 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 11-20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.35 รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.70 และ ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.95

4. ตำแหน่งหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.49 รองลงมาได้แก่ หัวหน้าคณะวิชาหัวหน้าแผนกวิชา คิดเป็นร้อยละ 32.93 และ ผู้บริหาร จำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.58.

5. คณะวิชาที่สอน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สอนอยู่ในคณะวิชาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.67 รองลงมาได้แก่คณะวิชาคหกรรมและคณะวิชาพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 30.18 และ 23.78 ตามลำดับ ส่วนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.37

6. ขนาดสถานศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมาเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.54 และวิทยาลัย อาชีวศึกษาขนาดเล็ก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.86

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและ พัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถาน ศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ อยู่ในระดับมาก และ เมื่อแยกเป็นรายคุณลักษณะ เห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ หากพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทั้ง 9 ด้าน สามารถสรุปในแต่ละคุณลักษณะ เป็นรายด้านและรายชื่อ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน และด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ เมื่อสรุปเป็นรายชื่อในแต่ละด้านจะได้ดังนี้

ด้านความรู้ทั่วไป โดยภาพรวมพบว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ มีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทางวิชาการ รองลงมาได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และจบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้คือ มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวางแผนและการจัดทำโครงการของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานปัจจุบันและปัญหา การจัดอาชีวศึกษา

ด้านความรู้ในการบริหารงาน โดยภาพรวมพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนากรมอาชีวศึกษา และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหารสถานศึกษา

2. คุณลักษณะส่วนตัวพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำ และรองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย

เมื่อสรุปเป็นรายชื่อในแต่ละด้านจะได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านร่างกาย โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ การไม่ติดสิ่งเสพติด และไม่หมกมุ่นอบายมุขต่าง ๆ รองลงมาได้แก่ มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่ว ว่องไว ตันตัวอยู่เสมอ และมีหน้าตา เบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใส อยู่เสมอ ตามลำดับ

ด้านลักษณะนิสัย โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ มีความรับผิดชอบสูง รองลงมาได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทนอดกลั้น ใจคอหนักแน่น ตามลำดับ

ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ รองลงมาได้แก่ รู้จักทำงานเป็นทีม และมอบหมายงานในผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และมีความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย ตามลำดับ

3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านวิธีการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ เมื่อสรุปเป็นรายข้อในแต่ละด้านจะได้ดังนี้

ด้านวิธีการทำงาน โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้มี 2 เรื่อง คือ สามารถวิเคราะห์นโยบายกรมอาชีวศึกษา มาทำเป็นแผนงานโครงการได้ และสามารถกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแผนงานและโครงการได้ รองลงมาได้แก่ สามารถจัดทำแผนงานและโครงการของสถานศึกษาได้ และสามารถนำเสนอแผนงานโครงการ รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ ตามลำดับ

ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1

ในด้านนี้ คือ สามารถวิเคราะห์สาเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ รองลงมาได้แก่ เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวันไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำมาใช้เพื่อประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถวางแผนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมและสามารถอำนวยความสะดวก
ปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ ตามลำดับ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ
สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รองลงมาได้แก่ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
หรือ เพื่อนร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความสามารถได้โอกาส และเอาใจใส่
ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างทั่วถึง ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
เพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ ด้านความรู้ในการบริหารงาน ในเรื่องความรู้
ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน แต่ละสาขาวิชา
2. คุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะนิสัยในเรื่อง ความใส่ใจในการศึกษา หา
ความรู้อยู่เสมอ ไม่โอ้อวดตนเอง และด้านภาวะผู้นำในเรื่อง มีความยุติธรรม ตัดสินใจอย่าง
เด็ดขาด แน่นอน ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา และมองการณ์ไกล
3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ด้านวิธีทำงาน ได้แก่ สามารถนำ
เสนอผลงานวิจัยได้ ด้านความคิดรวบยอด ในเรื่องมีหลักการในการปฏิบัติงาน และด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ในเรื่องให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้

ซึ่งจากแบบสอบถามปลายเปิดนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1
ได้แก่ การมองการณ์ไกล รองลงมาได้แก่ มีความยุติธรรม การยอมรับฟังความคิดเห็นของ
ผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย
อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ

โดยภาพรวมทุกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย มีความแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อสรุปเป็นรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อสรุปเป็นรายด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไป ส่วนด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำด้านวิธีการทำงานด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

โดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี แตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อสรุปเป็นรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อสรุปแยกเป็นรายด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านร่างกาย และด้านลักษณะนิสัย ส่วนด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

โดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อสรุป เป็นรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกคุณลักษณะ ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

เมื่อสรุปเป็นรายด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-12 ปี และมากกว่า 20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้านซึ่งได้แก่ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์

5. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

โดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อสรุปเป็นรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับ ทุกคุณลักษณะ ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

เมื่อสรุปเป็นรายด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์

6. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน

โดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ สรุปได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาคหกรรม มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา สูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อสรุปเป็นรายคุณลักษณะ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะ

ทางทักษะการบริหารงาน ส่วนเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบ เป็นรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ ที่สอนอยู่ในคณะวิชา คหกรรม มีทักษะ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานสูง กว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อสรุปรายด้านพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่าย วางแผนและพัฒนา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะ วิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้เฉพาะตำแหน่ง และ ในด้านลักษณะนิสัย และด้านวิธีการทำงาน ส่วนด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้าน ร่างกาย ด้านภาวะผู้นำ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อ เปรียบเทียบเป็นรายคู่ในด้านที่มีแตกต่างกันได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไป ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาพื้นฐาน ตาม ลำดับ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะ วิชาคหกรรมกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และ คณะวิชาศิลปหัตถกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

2. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ผู้บริหารและอาจารย์ ที่สอนอยู่ในคณะวิชา คหกรรม มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ส่วนผู้บริหาร และอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชา บริหารธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะ วิชาศิลปหัตถกรรม ไม่แตกต่างกัน

3. ด้านลักษณะนิสัย เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe's test ผู้บริหารและอาจารย์ ที่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทักษะไม่แตกต่างกัน

4. ด้านวิธีการทำงาน ผู้บริหารและอาจารย์ ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรม

มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนอยู่ในคณะวิชาศิลปกรรม ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐานกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทักษะไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

โดยภาพรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาด เล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

เมื่อสรุปเป็นรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เกี่ยวกับ คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัวและ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ สรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีทักษะไม่แตกต่างกัน

2. **คุณลักษณะส่วนตัว** ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาใหญ่มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีทักษะไม่แตกต่างกัน

3. **คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน** เมื่อทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี Scheff's test ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะไม่แตกต่างกัน

เมื่อสรุปเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไปด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านวิธีการทำงานและด้านความคิดรวบยอด มีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ในด้านที่มีทักษะแตกต่างกันได้ดังนี้

1. **ด้านความรู้ทั่วไป** ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

2. **ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง** ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

3. ด้านความรู้ในการบริหารงาน ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

4. ด้านร่างกาย ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน

5. ด้านลักษณะนิสัย ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน

6. ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

7. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะสูงกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็กและวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในการอภิปรายผลการวิจัยผู้วิจัยได้กล่าวถึง ประเด็นที่สำคัญ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์จากการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ซึ่งพบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.9 และ 27.1 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ และประเภทวิชาคหกรรม มีนักเรียนนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ลักษณะงานและวิชาชีพด้านนี้ มีความละเอียดอ่อนและปราณีต ผู้บริหารและอาจารย์ที่จบวิชาชีพด้านนี้ จึงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งในปีการศึกษา 2536 มีอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศเป็นหญิง 2,344 คน ชาย 761 คน คิดเป็นร้อยละ 75.49 และ 24.50 ตามลำดับ¹ สำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่ามากที่สุดอยู่ระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาต่ำกว่า 10 ปี และมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.7 และ 22.08 ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาจะเห็นได้ว่า กรมอาชีวศึกษาได้ขยายการรับนักเรียนนักศึกษาในจำนวนมากที่สุด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา เพื่อรองรับผู้สำเร็จการศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมปีที่ 3 เข้าศึกษาพร้อมกันในปีเดียวกัน ซึ่งต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรเป็นจำนวนมากด้วย จากข้อมูลในปีการศึกษา 2523 มีผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ 1,417 คน² แต่ในปีการศึกษา 2536 มีถึง 3,105 คน เพิ่มขึ้น 1,688 คน³ คิดเป็น 2.19 เท่า ฉะนั้น ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ จึงมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 11-20 ปี ส่วนวุฒิการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์นั้น มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่า วุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.28 และ 13.72 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก
 กรมอาชีวศึกษาได้กำหนด คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้บริหารและอาจารย์ จบการศึกษา
 ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี⁴ จะมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเฉพาะบางสาขาวิชา หรือมี
 ข้าราชการครู ที่ได้ขออนุญาตไปศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มวิทยฐานะ แต่ก็มีจำนวนน้อยเพียง
 ร้อยละ 5 ของข้าราชการของ สถานศึกษาทั้งหมดในแต่ละปีเท่านั้น⁵ และวิทยาลัย
 อาชีวศึกษาก็ยังเปิดสอนเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศ
 นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มี
 เพียงที่วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคามเท่านั้น ฉะนั้น ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ จึงมี
 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีมากกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งจากสถานภาพ
 ในเรื่องเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
 วิเชียร อ่อนประเสริฐ⁶ มัลลิกามาศ พินิจไชย⁷ และวิทยา โพธิ์สุ⁸ ที่ได้ทำการวิจัยก่อนแล้ว
 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่
 เป็นอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.49 รองลงมาได้แก่ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนก
 วิชา คิดเป็นร้อยละ 32.93 และน้อยที่สุดเป็นผู้บริหารซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.58 เนื่องจาก
 ตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งหมายถึง ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในแต่ละสถานศึกษามี
 จำนวนเพียง 5 คน และหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ซึ่งมีเท่ากับจำนวนคณะวิชาและ
 แผนกวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา เป็นจำนวนที่แน่นอนตามตำแหน่งหน้าที่ โดยมีหัวหน้า
 คณะวิชา มีสถานศึกษาละ 3-4 คน และหัวหน้าแผนกวิชา มีสถานศึกษาละ 10-12 คน แต่
 อาจารย์ผู้สอนซึ่งถือเป็นฝ่ายปฏิบัติการสอนมีจำนวนมาก เพื่อให้สอดคล้องและเพียงพอกับ
 จำนวนนักเรียนนักศึกษา ที่สถานศึกษารับได้และ เพิ่ม ขึ้นในแต่ละปี สำหรับคณะวิชาที่สอนนั้น
 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่สอนอยู่ในคณะ
 วิชาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.67 รองลงมา ได้แก่ คณะวิชาคหกรรม และ
 คณะวิชาพื้นฐาน และน้อยที่สุด คณะวิชาศิลปหัตถกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.37 เนื่องจาก
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน ตามความต้องการ
 ของท้องถิ่น และตลาดแรงงาน ซึ่งในปัจจุบันประ เภทวิชาที่มีผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งพบว่าในปีการศึกษา 2536 มีผู้สมัครถึง 99,389 คน แต่
 รับได้เพียง 38,965 คน หรือเพียงร้อยละ 39.20 เท่านั้น ซึ่งหากเปรียบเทียบกับ
 ประเภทวิชาคหกรรม มีผู้สมัคร 5,436 คน รับได้ 8,826 คน และประเภทวิชา
 ศิลปหัตถกรรม มีผู้สมัคร 5,119 คน รับได้ 4,076 คน ฉะนั้น กรมอาชีวศึกษาจึงรับอาจารย์
 ผู้สอนประเภทวิชา บริหารธุรกิจ เพื่อบรรจุแต่งตั้งจำนวนมาก ให้สอดคล้องกับจำนวน
 นักเรียนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งในปีการศึกษา 2536 กรมอาชีวศึกษามีอาจารย์สอนประเภ
 วิชาบริหารธุรกิจถึง 22,221 คน ในขณะที่ประเภทวิชาคหกรรม และประเภ
 วิชาศิลปหัตถกรรม มีเพียง 1,531 คน และ 661 คน ตามลำดับ⁹ ส่วนขนาดของสถานศึกษา
 นั้นพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ปฏิบัติหน้าที่
 อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาเป็นวิทยาลัย
 อาชีวศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.54 และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก น้อยที่สุด
 คิดเป็นร้อยละ 22.86 ทั้งนี้เนื่องมาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียน
 นักศึกษามากกว่า 2,000 คน มี 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา วิทยาลัย
 อาชีวศึกษาอุบลราชธานี และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเหล่านี้
 มีอาจารย์ผู้สอนจำนวนมาก เพื่อให้สอดคล้องและเพียงพอ ในการจัดการเรียนการสอน
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางซึ่งมีนักเรียนนักศึกษาระหว่าง 1,500-2,000 คน มี 3 แห่ง
 เช่นกัน ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม และวิทยาลัย
 อาชีวศึกษาสุรินทร์ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีนักเรียนนักศึกษาน้อยกว่า 1,500 คน
 ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลยซึ่งมีอาจารย์ผู้สอนจำนวน
 น้อยด้วย ฉะนั้น เมื่อเปรียบเทียบจำนวนทั้งหมดของผู้บริหารและอาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่
 สถานศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม จึงพบว่ามียุทธศาสตร์วิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ และน้อย
 ที่สุด ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก แต่คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ คุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานและคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะ คุณลักษณะส่วนตัวเป็นคุณลักษณะ เฉพาะตัวที่เกิดขึ้นจากพันธุกรรม เกี่ยวกับร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และเจตคติ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำ สอดคล้องกับความคิดของ นพดล เวชสวัสดิ์ ที่กล่าวไว้ว่า "หากต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ในการทำงานแล้ว ต้องมีคุณสมบัติที่จะแสดงให้เห็นถึงทัศนคติของคุณค่างาน"¹⁰ ซึ่งหมายถึง คุณสมบัติส่วนตัวนั่นเอง ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยกว่าคุณลักษณะอื่น ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะทางวิชาการก็คือ ความรู้ทางด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการศึกษาค้นคว้า หรือจากการฝึกอบรมได้ โดยปกติทั่วไป ผู้บริหารและอาจารย์ของสถานศึกษา ก็ได้รับความรู้ข่าวสาร ระเบียบต่าง ๆ อันเป็นความรู้ทางวิชาการ จากการศึกษา โดยการอ่าน ฟังจากชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ถือว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา สามารถศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายกว่าการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีทักษะการบริหารงาน ซึ่งจะต้องใช้เวลาและมีหลายขั้นตอนตามหลักของ Haber ซึ่งกล่าวอ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ว่าการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติจะต้องประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นทำความเข้าใจ ขั้นฝึกหัดจนเป็นพฤติกรรมคงที่และขั้นปฏิบัติได้อย่างอัตโนมัติ¹¹ สอดคล้องกับ วิทย์ วิศย์เวทย์ ที่ได้กล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้ว่า "สุดมยปัญญา หรือ ความรู้ที่เกิดจากการฟังหรือการศึกษาหาความรู้ นั้น เกิดขึ้นได้
ง่ายกว่า ภาวนามยปัญญา หรือความรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน สิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก และ
เปลี่ยนแปลงได้ยากที่สุด คือ จิตมยปัญญา หรือความรู้ที่เกิดจากความรู้สึก ศรัทธา และ
ทัศนคติ อันเกิดจากจิตใจ"¹² ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Bloom กล่าวอ้างใน
สรวงศ์ วิศวกรรม เกี่ยวกับพฤติกรรม 3 พหุ (Domain) ตามหลักการเรียนรู้ มีความ
ยากตามลำดับ ได้แก่ จิตพิสัย (Affective Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor
Domain) และพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)¹³ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
วันชัย ศรีแก้ว ที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา ซึ่งพบว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในด้านจิตพิสัยมากที่สุด ส่วนด้านพุทธิพิสัย และ
ด้านทักษะพิสัย อยู่ในระดับมากรองลงมา¹⁴ ซึ่ง เมื่อพิจารณาในแต่ละคุณลักษณะ ได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในคุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า คุณลักษณะที่
พึงประสงค์ มาก เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง รองลงมาเป็นด้านความรู้
ในการบริหารงาน และด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะด้านความรู้เฉพาะ
ตำแหน่ง เป็นความรู้ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและ
พัฒนา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 ซึ่งได้
กำหนดขอบข่ายหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ว่ามีหน้าที่
เกี่ยวกับการควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของงานต่าง ๆ คือ งานศูนย์ข้อมูลการศึกษา
เพื่ออาชีพ และตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา
และงานผลิตการค้า และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี และ
หลักการวางแผนการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการส่งเสริม
ผลิตผลในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวง
ศึกษาธิการ ว่าด้วย การรับจัดทำรับบริการ รับจ้างและผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533
ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณ ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาและตลาดแรงงาน และความรู้ทางสถิติและการวิจัยทางการศึกษา

ซึ่งเป็นความรู้เฉพาะตำแหน่งของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถือเป็นเรื่องสำคัญ เป็นหัวใจของงานฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิชัย เรียงสงค์ "ได้ทำการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพมีความต้องการสำหรับผู้บริหารมากที่สุด"¹⁵ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประ เสริฐ "ผู้บริหารให้ความสำคัญของการมีความรู้ทางด้านวิชาชีพเป็นอย่างดี"¹⁶ ซึ่งคุณลักษณะด้านวิชาชีพดังกล่าว หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่ง "ผู้บริหารควรจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ คือ มีความรู้ทางวิชาการ วิชาการบริหาร มีประสบการณ์ทางด้านการศึกษา และต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับงานที่ต้องรับผิดชอบอยู่เสมอ"¹⁷

ด้านความรู้ในการบริหารงาน เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 2 นั้น เนื่องจาก คุณลักษณะด้านนี้เป็นความรู้ที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างรอบรู้ และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้เกี่ยวกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนากรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน เกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางอาชีวศึกษา ตลอดจนการเงินและธุรการของวิทยาลัย ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องนี้ดี และยังเป็นความรู้ที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาทุกฝ่าย จะต้องมียกด้วย เพราะมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู อาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษาหรือผู้เข้ารับการอบรมของสถานศึกษาและรับผิดชอบ ตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย¹⁸ ซึ่งหากพิจารณาตามภาระหน้าที่แล้ว จะทำหน้าที่เป็นกาลโก เป็นผู้นำ เป็นตัวเชื่อม เป็นผู้เสนอ เป็นผู้ประสาน เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้กระตุ้น และเป็นผู้สร้างภาพพจน์ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย¹⁹ สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และกรมอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา ข้อ 3 ความรู้ความสามารถที่ต้องการที่ระบุไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงาน
ในหน้าที่
2. มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรและพัฒนา
คุณภาพการเรียนการสอน
3. มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กฎหมาย กฎระเบียบ
ข้อบังคับ แบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบ
และสามารถที่จะปฏิบัติงานหรือให้คำแนะนำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานดังกล่าว
ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีความสามารถในการวิเคราะห์แผนงานและ
โครงการ กระบวนการกลุ่ม และการติดต่อสื่อความหมาย ตลอดจนถึง
ความสามารถในการจัดการ
4. มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานบุคคลในระดับดี และมี
ความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา สามารถเสริมสร้างความร่วมมือ
ร่วมใจภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ได้เป็นอย่างดี
5. มีความรู้ความเข้าใจบทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษา นโยบายที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาแผนงานของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
นอกจากนั้น จะต้องมีความสามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจและการขจัด
ความขัดแย้งได้ในระดับดีมาก²⁰

ส่วนในด้านความรู้ทั่วไป ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยกว่าคุณลักษณะอื่นนั้น
แม้จะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เห็นว่า
เป็นความรู้พื้นฐานทั่วไป ที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา สามารถศึกษา
หาความรู้ได้ง่ายจากสื่อต่าง ๆ รอบตัว ถือว่า "ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับช่วยรักษา
สถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี²¹ แต่ลักษณะของความรู้ทั่วไป เป็นความรู้อย่างกว้าง ๆ
เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม แต่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาความรู้ เพราะจะทำให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีความคิดกว้างไกล ริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถคาดการณ์อนาคตได้ถูกต้องและใกล้ความเป็นจริงมากที่สุด²² เรื่องนี้ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ จะมีความรู้ 3 ประการ ซึ่งได้แก่

1. ความรู้ที่นำไปสู่ความคล่องตัวและความมีเสน่ห์ของผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ ความรู้ด้านงานธุรการ งานสารบรรณ การตรวจหนังสือ และการจัดทำปวงงานให้สวยงาม
2. ความรู้ที่นำไปสู่นักบริหารโดยวิชาชีพ ได้แก่ความรู้ทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และจิตวิทยา
3. ความรู้เพื่ออยู่กับคน ได้แก่ พันเพภูมิหลัง ถิ่นกำเนิด นิสัยใจคอ บุคลิกท่าทาง อุดมการณ์ และสถานภาพทางเศรษฐกิจ²³

ความรู้ดังกล่าว คือ ความรู้ทั่วไปนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลัก เกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ที่กล่าวถึง ความรู้ความสามารถด้านความรู้ทั่วไป ดังนี้

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือวิชาชีพที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้
2. ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง²⁴

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประ เสริฐ ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า ความรู้ทั่วไป เป็นความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับสุดท้ายของทุกด้าน²⁵ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่ามีคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญมากกว่านี้

เมื่อนำมาสรุป โดยจำแนกพิจารณาและอภิปรายเป็นรายด้าน จะได้ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ทั่วไป ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ภาคตะวันออก เชียงเหนือ โดยภาพรวม มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ ความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาการ รองลงมา ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และ จบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความรู้ ความคิดที่กว้างไกล ทันต่อเหตุการณ์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่นำมาวางแผนและพัฒนาสถานศึกษาซึ่ง "เป็นฝ่ายเสนาธิการ ที่คอยชี้แนวทาง เป็นผู้นำที่ทำให้เกิดความ สำเร็จขึ้นมาได้ จะต้อง รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อ เป็นตัวชี้ในการตัดสินใจ" และ "เป็นผู้กระตุ้น ให้เกิดการ พัฒนา"²⁶ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหว ทางวิชาการ สอดคล้องกับแนวความคิดของ วิจิตร วรตบางกูร และสุวิชัย อีระกุล ที่กล่าวถึงความรู้ และประสบการณ์ของผู้บริหารประการหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งคือ "ความรู้เท่าทันเหตุการณ์"²⁷ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประ เสริฐ ที่พบว่า "การมีความรู้ทันสมัยและ ยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ " เป็นความสำคัญแรกของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร วิทยาลัยอาชีวศึกษา²⁸ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเกียรติ เจริญนิม ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ซึ่งพบว่า ผู้บริหารจะต้องมีความตื่นตัว ต่อความเคลื่อนไหวทางการศึกษาอยู่เสมอ²⁹

ส่วนด้านความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม และ เทคโนโลยีใหม่ ๆ นั้น เนื่องจาก วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาวิชาชีพ ที่ต้องมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการฝึกปฏิบัติให้นักเรียนนักศึกษาให้เกิดทักษะวิชาชีพ ฉะนั้น จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เหล่านี้ ให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใหม่ ๆ ซึ่งมีการพัฒนาอยู่เสมอ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้อง ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อจะได้ นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ มาเป็นแนวทางใน การวางแผนและพัฒนาสถานศึกษา ให้การจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติงานและการจัด กิจกรรม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย กรมอาชีวศึกษา ตามนโยบาย เป้าหมาย 10 ประการ ข้อ 5 ที่กล่าวว่า "พัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนให้ก้าวทันความ

เอกล ก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี และความก้าวหน้าของตลาดแรงงาน"³⁰ สอดคล้องกับผลการวิจัยด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของ สมเกียรติ เจริญนิม ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ผู้บริหารจะต้องตื่นตัวต่อ ความเคลื่อนไหวต่อสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ³¹ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดิฏกุล ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ว่า "มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและ เทคโนโลยีใหม่"³²

ส่วนการจบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรีนั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะ กรม อาชีวศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติ เฉพาะตำแหน่งของผู้บริหารของกรมอาชีวศึกษาว่า "ต้องได้รับ ปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาตรีวิชาชีพอื่น ๆ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติ เฉพาะ สำหรับข้าราชการครู..."³³ นอกจากนี้ ยังได้กำหนด คุณสมบัติ เฉพาะตำแหน่งของครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาว่า ต้องจบ การศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทุกแห่ง เปิดสอนวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชา ชีพชั้นสูง (ปวส.) และยังมีบางแห่งที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นอกจากนี้งานในการวางแผนและพัฒนา ยังเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ทางด้าน การวางแผน การวิเคราะห์วิจัย ประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องมี ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มาเป็นอย่างดี ผู้บริหารและอาจารย์จึงมีทัศนคติต่อ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในเรื่องนี้ ในลำดับที่ 3 ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดิฏกุล ที่ได้ ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยฝ่ายวางแผนและพัฒนา ในวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งพบว่า ควรมีความรู้ตัวอย่างต่ำระดับปริญญาโท ซึ่งจะมีความเข้าใจและวิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ ได้อย่าง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ³⁴ สำหรับจบการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรีนั้น อาจจบ สายสามัญ หรือสายอาชีพก็ได้ ถ้าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามหลัก เกณฑ์ของกรม อาชีวศึกษา ที่ได้กำหนดไว้ และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งกระบวนการบริหารงาน และทักษะการบริหารงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งในเรื่องนี้ จิตรกรรณ์ แซ่ตั้ง ได้ทำการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่จบสายสามัญและสายอาชีพ

ไม่มีความแตกต่างกัน³⁵

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ อยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบการวางแผนและการจัดทำโครงการของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา และเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการจัดอาชีวศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนามีหน้าที่และความรับผิดชอบหลัก คือ เป็นผู้จัดทำแผนงานและโครงการของสถานศึกษา ซึ่งจะต้อง เป็นผู้เสนอความคิด หรือแนวคิด ให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจโดย เชื่อมโยงการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการหรือกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดนโยบายมาให้ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้อง มีหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานย่อย ๆ ในสถานศึกษา ในรูปของแผนงานและโครงการ นอกจากนี้ บุญเทียม เจริญยิ่ง ยังกล่าวไว้ว่า "ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ต้องเป็นที่ปรึกษา ด้านวิชาการวางแผน ต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบและวิธีการวางแผน เพื่อให้คำแนะนำและปรึกษากับผู้อื่นได้"³⁶ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชวิน ตั้งธิดิกุล ที่พบว่า คุณลักษณะด้านความรู้ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา "เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านทฤษฎีและกระบวนการวางแผน"³⁷ เพราะการวางแผนเป็นการใช้ความรู้ทางด้านวิชาการ เพื่อกำหนดสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ จึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ จำเป็นที่จะต้องมีความรอบรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ด้วย ซึ่งนอกจากนี้แล้ว ยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับด้านการวิเคราะห์วิจัย การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ตามหลักเกณฑ์การพิจารณา เพื่อแต่งตั้ง เป็น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่ระบุได้ว่า "มีความสามารถในการวิเคราะห์ แผนงานและ โครงการกระบวนการกลุ่ม และการติดต่อสื่อความหมาย ตลอดจนความสามารถในการจัดการ"³⁸

นอกจากนี้ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยังเข้าใจขอบข่ายและหน้าที่หลักของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่กำหนดไว้ว่า "มีหน้าที่

เปรียบเสมือนเสนารธิการกองทัพ"³⁹ ที่มีหน้าที่หลักในด้านการวางแผน การวิเคราะห์วิจัย เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวันเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่อนักศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และข้อมูลของหน่วยงาน⁴⁰ ฉะนั้น จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการวางแผนและโครงการของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องเป็นผู้ประสานงานในการจัดทำแผนงานโครงการได้ เป็นผู้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามแผนงานโครงการของสถานศึกษา เพื่อของงบประมาณ หรือควบคุมการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา และ เป็นผู้ที่ต้องรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวชี้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการจัดการเรียน การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดิกุล ซึ่งพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้อง "มีความรู้ทางด้านทฤษฎีและกระบวนการวางแผนมีความรู้หลักการงบประมาณ และวิธีการงบประมาณ และมีความรู้หลักการปรัชญา และระบบอาชีวศึกษา"⁴¹ เพื่อให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา นำความรู้ไปใช้ในการบริหารงาน ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ยังเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับที่ 1 ของคุณลักษณะนี้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านนี้มีความสำคัญมากที่สุด เพราะถือว่าเป็นขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

1.3 ด้านความรู้ในการบริหารงาน โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้อยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ด้านนี้คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา รองลงมาได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นตัวเชื่อมในการนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบายสู่ปฏิบัติ เมื่อมีนโยบายของกรมหรือหน่วยเหนือกำหนดออกมา ผู้ช่วยฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องพิจารณาว่าทำอะไร ทำอย่างไร เป็นตัวเชื่อมระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัติงานของวิทยาลัย สอนงนโยบายกรมอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาข้อ 5 คือ "มีความรู้ความเข้าใจบทบาทภาระ หน้าที่ของสถานศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แผนงานของ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ"⁴² และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวรินทร์ ติงธิกุล ซึ่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ต้องมี "ความรู้ในนโยบายและแผน พัฒนาการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการและกรมอาชีวศึกษา"⁴³ ซึ่ง สมพงษ์ เกษมสิน ได้กล่าวว่า การที่จะเป็นผู้นำที่ดีนั้น จะต้องซาบซึ้งถึงนโยบาย อำนวยการหน้าที่ และกิจกรรม ในหน่วยงานตน ต้องมีแผนการดำเนินการ และหมั่นเอาใจใส่ปรับปรุงอยู่เสมอ⁴⁴ และ วันทนา เมืองจันทร์ ได้กล่าวถึงความจำเป็นของความรู้ในการบริหารงานว่า ช่วยใน การดำเนินงาน และการบริหารงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนระยะสั้นและระยะ ยาว หรือแนวทางปฏิบัติงาน ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ⁴⁵ สำหรับในเรื่องความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษานั้น ในฐานะแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง การศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนแม่บททางด้านการศึกษา วิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในฐานะ เป็นหน่วยงานปฏิบัติการที่ จะต้องจัดการศึกษาวิชาชีพ

"...โดยมีหน้าที่จัดการศึกษา ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบ อาชีพของประชาชน ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับ การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งมีภาระหน้าที่ดังนี้คือ

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตร และแผนการศึกษาของชาติ

ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรม คหกรรม

พาณิชย์กรรม ศิลปกรรม และอุตสาหกรรม ระดับต่าง ๆ...⁴⁶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ เพราะถือว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องเป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นเสมือนเสาอิฐของสถานศึกษา ตามความคาดหวังของกรมอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ว่า

"ประสานงานให้ทุกหน่วยงานทำงานในระบบแผนงานเป็นระบบครบวงจรมีข้อมูล ที่เพียงพอ ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน สนับสนุนให้หน่วยงานวางแผนระดับแผนกวิชา มีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นศูนย์กลางของแผนกวิชาและคณะวิชาได้อย่างแท้จริง..."⁴⁷

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดกุล ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค พบว่า "จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับนโยบาย และแผนการศึกษาของกระทรวงและของกรมอาชีวศึกษา" และ "มีความรู้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ"⁴⁸

ส่วนในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษานั้น ในการที่ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะดำเนินการ

"ปรับปรุง การประสานงานของหน่วยงาน ให้เป็นไปกระบวนกรเดียวกัน ให้เข้าใจ และให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนกรที่จะดำเนินงาน และประสานงานให้ทุกหน่วยงานให้ทำงานเป็นระบบแผนงาน เป็นระบบครบวงจร มีข้อมูล ที่เพียงพอปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน มีการติดตามผลและมีการวิเคราะห์วิจัย..."⁴⁹

ตามความคาดหวังของกรมอาชีวศึกษา ต่อบทบาทของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนานั้น ในการที่ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะดำเนินการดังกล่าว ให้บรรลุวัตถุประสงค์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งได้แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย ในแต่ละฝ่าย จะมีหัวหน้างานรับผิดชอบ งานบริหารและกิจกรรม หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา รับผิดชอบ การจัดการ

การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวันเวสสำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเนื้อหาใบใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ระบุไว้ว่า "มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่" และ "มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา..."⁵⁰ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดิกุล ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและ พัฒนา วิทยาลัยเทคนิค ซึ่งพบว่าผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา "จะต้องมีความรู้ระเบียน การบริหารและวิธีปฏิบัติของระบบราชการ มีความรู้หลักจิตวิทยาในการบริหารงาน"⁵¹ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนูญ ไยบัวเทศ ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ พบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการ นักศึกษา "จะต้องยึดหลักการ นโยบาย กฎระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน"⁵²

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งฉบับในทุกด้าน ปรากฏว่า ด้านนี้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด คือมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียน การสอนแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ มีพื้นฐานการศึกษาด้านวิชาชีพ จึงมีความรู้ความเข้าใจ และให้ความสำคัญของสาขาวิชาชีพ ที่ตนสอนอยู่มาก จึงเห็นว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ควรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ เรียนการสอนแต่ละสาขาวิชาชีพด้วย เพื่อให้สามารถวางแผน พัฒนา แก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมสถานศึกษา ได้อย่างครอบคลุม ถูกต้อง เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. คุณลักษณะส่วนตัว

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ในคุณลักษณะส่วนตัวพบว่า คุณลักษณะที่พึง ประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำ รองลงมาได้แก่ ด้าน ร่างกาย ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะ เฉพาะ ตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่จะสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ในการที่จะทำให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน และพัฒนา ได้รับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จ ซึ่ง คุณ ลักษณะดังกล่าว คือ ด้านลักษณะนิสัย มีความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น มีความโอบ

อ้อมอารี การควบคุมอารมณ์ได้ดี ความซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา และอุทิศเวลาให้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก่ราชการได้ มีอารมณ์ขัน มีความรัก ศรัทธาในอาชีพราชการ มีความอดสาหัส เพียรพยายามสูง มีความรับผิดชอบสูง และด้านภาวะผู้นำ ซึ่งได้แก่ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อภาระกระทำของตนเอง และกล้าเผชิญปัญหาต่างๆ มีความสามารถในการสั่งการและสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ และการรู้จักสร้างทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ที่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี และสามารถปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ เกี่ยวกับด้านลักษณะนิสัยและด้านภาวะผู้นำไว้ 2 ประการคือ บุคลิกภาพทางจิตใจและ อารมณ์ และบุคลิกภาพด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม⁵³ สอดคล้องกับแนวความคิดของ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารไว้คือ ความเป็นผู้นำ คือ มีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่น ๆ ของบุคคลในกลุ่มและสามารถ ชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และมีคุณธรรมสูง คือ ประพฤติ แต่สิ่งที่ดีงาม⁵⁴ และยังสอดคล้องกับหลัก เกมที่การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ว่า "มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี และมีหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการครองคน ครองตน ครองงาน"⁵⁵ คุณลักษณะทั้ง 2 ด้านนี้ จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 ของ คุณลักษณะส่วนตัว

ส่วนด้านร่างกาย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์รองลงมานั้น เนื่องจาก ด้านร่างกาย เป็นลักษณะภายนอกของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ได้รับสัมผัสภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี แต่การที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา ตลอดจนร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานนั้น ย่อมเกิดจากการที่ได้สัมผัสจากพฤติกรรมภายใน ซึ่งได้แก่ ลักษณะนิสัยและภาวะผู้นำของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฉะนั้น ผู้บริหารและอาจารย์จึงเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับรองลงมา แต่ก็เห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ใน ระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์ก็เห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีความสำคัญ อยู่อย่างมากเช่นกัน ซึ่งคุณลักษณะด้านร่างกาย ได้แก่ สุขภาพ ร่างกายและจิตใจ การแต่งกายที่

เหมาะสมกับกาลเทศะ ความกระฉับกระเฉงว่องไว ต้นตัวในการปฏิบัติงาน หน้าตา
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เบิกบาน ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ และการไม่ติดสิ่งเสียดสี ไม่หมกมุ่นในนโยบายมุขต่าง ๆ ซึ่ง นพหงษ์ บุญจิตราดุลย์ ถือว่าเป็นคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี และสามารถปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จ ประการแรก คือ "บุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ประกอบด้วยรูปร่าง หน้าตา ความมีชีวิตชีวา ร่าเริง การแต่งกาย วาจา ท่าทางการวางตน"⁵⁶ และสมพงษ์ เกษมสิน ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่จำเป็นของผู้บริหาร ด้านร่างกายว่า "ผู้บริหารต้อง มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานว่า มีความเข้มแข็ง เป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่นเชื่อถือได้ และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดในการปฏิบัติงาน"⁵⁷

เมื่อนำมาสรุป โดยจำแนกพิจารณาและอภิปรายเป็นรายด้าน จะได้ดังนี้

2.1 ด้านร่างกาย โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เพื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ การไม่ติดสิ่งเสียดสีและไม่หมกมุ่นในนโยบายมุขต่าง ๆ รองลงมาได้แก่ มีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวอยู่เสมอ และมีหน้าตาเบิกบาน ยิ้มแย้ม แจ่มใสอยู่เสมอ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการติดสิ่งเสียดสีหรือหมกมุ่นในนโยบายมุข นอกจากจะเป็นสิ่งที่ถือว่าปฏิบัติตนผิดศีลธรรมแล้ว ยังอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคเบียดเบียน บุคลิกภาพไม่มี และขาดความเชื่อมั่นศรัทธาของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่ง สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้แนวคิดไว้ว่าผู้บริหารต้องมีร่างกายสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์โดยตรงโดยเฉพาะในเรื่อง เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน เป็นที่ดึงดูดใจที่จะทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงาน⁵⁸ ซึ่ง พันเส หันนาคินทร์ กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวว่า ผู้บริหารจะต้องมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและทางจิตใจ เพราะสุขภาพเป็นหลักประกันประการแรกของการทำงาน⁵⁹ และ กิติพันธ์ รุจิรกุล ได้กล่าวถึงสุขภาพทางร่างกายที่ดีของผู้บริหารว่า ควรมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความอดทน พร้อมทั้งจะเผชิญกับงานที่ต้องรับผิดชอบ ผู้มีร่างกายแข็งแรง บุคลิกภาพดี จะช่วยเสริมสร้าง ลักษณะเด่นให้ เป็นผู้นำที่ดีได้ง่าย⁶⁰ ซึ่งหากผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาติดสิ่งเสียดสี และหมกมุ่นในนโยบายมุขแล้ว จะไม่สามารถที่จะ เสริมสร้างความเชื่อมั่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความศรัทธา แก่อาจารย์ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกิจของข้าราชการไม่พึงกระทำ ซึ่งกล่าวว่า "ข้าราชการไม่ควรเสพของมีนเมา เพราะทำให้คนเปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นมนุษย์ ข้าราชการไม่มัวเมาในการพนันทุกประเภท เพราะทำให้มีปัญหาเรื่องเงินไม่พอใช้ ทำการทุจริตต่อหน้าที่ได้ง่าย ข้าราชการไม่พึงเที่ยวเตร่ในเวลาและสถานที่อันไม่ควร เพราะจะทำให้เกิดโรคติดต่อและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการลดน้อยลง และข้าราชการไม่พึงมัวเมาในกามคุณ เพราะจะทำให้ตกเป็นทาสของกาม เสี่ยงชื่อเสียง"⁶¹ เมื่อเป็นเช่นนี้การปฏิบัติงานก็ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นลำดับที่ 1

ส่วนในเรื่องความกระฉับกระฉ่ง คล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวอยู่เสมอและมีหน้าตาเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับรองลงมา ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากคุณลักษณะทางด้านร่างกาย เป็นคุณลักษณะที่สะท้อนถึงบุคลิกภาพท่าทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องร่วมงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ยังต้องร่วมกิจกรรมทางสังคม มีความจัดเจนกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับของสังคม ฉะนั้นในการที่มีความกระฉับกระฉ่ง คล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัว และมีหน้าตาเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ ย่อมที่จะทำให้ผู้ที่ติดต่อประสานงานด้วยความรัก ศรัทธา ให้ความไว้วางใจ ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานแต่ละอันผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีการและความรับผิดชอบมากในเรื่องต่าง ๆ ต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลทุกระดับ จะมีเรื่องกระทบทางความรู้สึกตลอดเวลา ทั้งเรื่องของงานและเรื่องของคน จึงต้องเป็นบุคคลที่มีกระตือรือร้นตลอดเวลา ไม่ย่อท้อ ควบคุมอารมณ์ได้ดี "ผู้บริหารจะต้องควบคุมอารมณ์ได้ดี ถ้าสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ก็สามารถบังคับตนเองได้ และเมื่อบังคับตนเองได้ ก็สามารถบังคับผู้อื่นได้"⁶² ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดีว่า "มีความร่าเริงแจ่มใส"⁶³ ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจินสมาจาร กล่าวว่า "ว่องไว มีสง่า มีอุปนิสัยสม่ำเสมอ"⁶⁴ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ เจริญนิม ที่ศึกษาความคิด เห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ

คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ให้คนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งกีดขวางสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่พบว่า "ผู้บริหารควรมีท่าทางกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน"⁶⁵ ผลการวิจัยของ มนูญ โยบัวเทศ ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค พบว่า มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีความกระฉับกระเฉง มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับรองลงไป⁶⁶ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลรัตน์ สุรบุตร ที่พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านร่างกาย เรียงลำดับได้แก่ กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาด และไหวพริบดี⁶⁷ จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก แต่ก็ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับรองลงมา

นอกจากนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ยังอยู่ในลำดับที่ 2 ของคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารและอาจารย์ยังมีความคิดเห็นว่า คุณลักษณะอื่น ๆ สำคัญกว่านี้

2.2 ด้านลักษณะนิสัย โดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย

อาชีวศึกษาเห็นว่าเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ของด้านนี้ คือ มีความรับผิดชอบสูง รองลงมาได้แก่มีความซื่อสัตย์และมีความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายแผนงานและพัฒนา มีงานในขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องมาปฏิบัติมาก ต่อเนื่อง และมีความสำคัญต่อสถานศึกษา ฉะนั้น จะต้องเป็นผู้ที่กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างฉับไว ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบสูง สอดคล้องกับ หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่ระบุว่า "มีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง"⁶⁸ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ขจัดภัย บุรุษพัฒน์ ที่กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้บริหารว่า "คนเราจะมีความขยันหมั่นเพียรอย่างเดียว โดยไม่มีความรับผิดชอบไม่ได้ ข้าราชการที่ดีจะต้องมีความรับผิดชอบต่องาน รับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อผลของงาน..."⁶⁹ และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล⁷⁰ สมพงษ์ เกษมสิน⁷¹ และกัญญา สาธ⁷² ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ปราโมทย์ เดชอัมพร ซึ่งได้ค้นพบเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางการบริหารว่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึงความยอมรับผิดเมื่อพลาด เต็มใจ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ทอดทิ้งงาน เมื่อมีอุปสรรค ความยากลำบาก ท้าหน้าที่ให้ดีที่สุด ซึ่งหากผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้ที่ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ย่อมทำให้เกิดความเป็นธรรม เกิดขวัญกำลังใจ ย่อมทำให้การปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น⁷³ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลรัตน์ สุรบุตร ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนระดับ ปวช. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีในระดับสูงที่สุด คือ มีความรับผิดชอบ⁷⁴

ส่วนความซื่อสัตย์สุจริต นั้นถึงแม้จะเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 2 ของด้านนี้ แต่ก็มีระดับที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น มีความสำคัญอยู่มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบ จะ เห็นได้ว่า มีหน้าที่หลักสำคัญ คือ วางแผน โดยจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาได้แก่คณะวิชาแผนกวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังต้องเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ของ การศึกษาและตลาดแรงงาน เพื่อการวางแผนงาน ซึ่งหากผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ไม่มีความซื่อสัตย์แล้ว สามารถที่จะ ใช้ข้อมูลหรือแผนของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ได้เข้าตนเองหรือพวกพ้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวความคิดของวิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล⁷⁵ , ทินพันธ์ นาคะตะ และ อรุณ รักธรรม⁷⁶ ภิญญา สาร⁷⁷ ไพเราะ นิละคุปต์⁷⁸ ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดี ของผู้บริหาร จะต้อง มี "ความซื่อสัตย์สุจริต" และสอดคล้องกับหลัก เกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้ง ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ข้อ 9 ว่า "มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง"⁷⁹ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชวิน ตั้งธิดิกุล ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค⁸⁰ และผลการวิจัยของมัญญะ ไยบัวเทศ ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการนักศึกษ พบว่า ความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และอยู่ในระดับที่ 1⁸¹ นอกจากนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ยังมีความเห็นว่า ความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น ยังเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และอยู่ในลำดับที่ 3 ทั้งนี้เพราะความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น ถือว่า เป็น

คุณลักษณะที่แสดงให้เห็นถึง ความเชื่อมั่นของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือ เพื่อนร่วมงานที่มีต่อผู้ช่วย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นเรื่องของจิตใจ "ผู้บริหารจะต้องผจญกับคนลักษณะต่าง ๆ ถ้าอารมณ์ไม่มั่นคงจะทำให้การบริหารงานด้วยอารมณ์ มากกว่าด้วยหลักการและเหตุผล" 82 ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารงาน จะทำให้มีความเครียด ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ ประชุม โทธิกุล ที่กล่าวถึงผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จว่า "จะต้องมีจิตใจเข้มแข็ง มั่นคงในอารมณ์ ไม่หวั่นไหวง่าย ทนต่อสภาพความเครียด ไม่เป็นคนหวั่นไหวทางอารมณ์" 83 เช่นเดียวกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ที่กล่าวว่า "ผู้บริหารจะต้องมีจิตใจมั่นคง ไม่เอาแต่อารมณ์" 84 ฉะนั้น ความอดทน อดกลั้น และใจคอหนักแน่น จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิเชียร ย่อนประเสริฐ ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารต้อง "มีความอดกลั้น อดทน ใจคอหนักแน่น" 85 และวิไลรัตน์ สุรบทร ที่พบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนประกาศนียบัตรวิชาชีพ "มีความอดทน" 86

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ยังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติม จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ มีความใฝ่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และไม่ย่อท้อตนเอง ซึ่งถือว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ให้เท่าทันเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยี และเมื่อมีความรู้ความสามารถแล้วจะต้องเป็นคนไม่ยกตนข่มท่าน ย่อท้อหรืออวดอ้างว่าตนเองมีความรู้ความสามารถซึ่งสอดคล้องกับคำสอนจากวีรชชาติก อันว่าด้วยธรรมของข้าราชการ ที่กล่าวว่า "อย่าถือตัวว่าเป็นคนรู้ไปหมดทุกอย่าง หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมไว้เสมอ จะสมัครเป็นศิษย์ของทุกคนที่จะ เป็นครูของตนได้" 87 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลรัตน์ สุรบทร ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับ ปวช. มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่องของความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่อยู่เสมอ 88

นอกจากนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ยังอยู่ในลำดับที่ 1 ของคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ มีความสำคัญมาก

2.3 ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ คือความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ รองลงมาได้แก่ รู้จักทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และ ความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย ตามมลำดับ ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องกล้ารับผิดชอบ ตัดสินใจถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ กิติพันธ์ รุจิรกุล ที่กล่าวว่าผู้นำที่ดีจะต้อง "เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ คือ กล้าคิด กล้าเสี่ยง ที่จะทำในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ผู้นำจะต้องมีความกล้าทั้งกาย วาจา และใจ"⁸⁹ และผู้บริหารจะต้อง "มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่โลเล มีความเด็ดเดี่ยวในกาการทำงาน มีกำลังใจสูง มีความสามารถในการตัดสินใจและตกลงใจทันที และ เมื่อตกลงสิ่งใดแล้วจะต้องสั่งได้อย่างเด็ดขาดสิ้นแต่ขาด"⁹⁰ นั่นคือผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องกล้ารับผิดชอบและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยไม่ย่อท้อ ซึ่งความรับผิดชอบนั้นครอบคลุมถึงงานในหน้าที่รับผิดชอบต่อผลงาน ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะถูกหรือผิด ซึ่งเมื่อผิดพลาดก็หาทางแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป ซึ่งหากปฏิบัติตนได้ เช่นนี้แล้ว ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีแต่จะเสริมสร้างบารมี โฉมหน้าใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายโดยความเต็มใจ และสุดความสามารถ สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า "นักบริหารที่มีความสุขที่สุด คือผู้ที่มีลูกน้องมือเยี่ยมช่วยทำงานให้เขา"⁹¹ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมเกียรติ เจริญนิม ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ซึ่งพบว่า เมื่อมีปัญหายุ่งยาก ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกล้าเผชิญกับปัญหานั้น ๆ ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด⁹²

ในเรื่อง รู้จักทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้ร่วมงานอย่างเหมาะสม นั้น ถือว่าเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้ที่จะประสานงานกับคณะวิชา

แผนกวิชา และฝ่ายต่าง ๆ ให้การวางแผนและพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าว จะต้องสามารถ เสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน ให้แสดงเป้าหมายร่วมกันเพราะ "ความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายร่วมกัน"⁹³ ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี บิลันธานนท์ ที่ได้สรุปหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาไว้ 5 ประการ

1. ต้องจำกัดจุดมุ่งหมายต่าง ๆ และรักษาทิศทางของเป้าประสงค์ขององค์การหรือของกลุ่ม
2. จัดหาแนวทางที่จะทำให้เป้าประสงค์บรรลุผล
3. จัดทำและรักษาโครงสร้างขององค์กร หรือของกลุ่ม
4. อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของกลุ่ม และการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น
5. รักษาการปฏิบัติการของกลุ่ม และความพอใจของสมาชิก⁹⁴

ทั้งนี้ ผู้นำนอกจากจะมีหน้าที่ในการจัดองค์การ (Organizing) หรือการรวบรวมกำลังคนแล้ว ยังมีหน้าที่ในการจัดคณะบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) อีกด้วย⁹⁵ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ที่กำหนดไว้ว่า "มีหลักคุณธรรม จริยธรรม ครองตน ครองคน และครองงาน"⁹⁶ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิตกุล ที่พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความเชื่อมั่นว่าการทำงานเป็นทีม มีคุณภาพมากกว่าทำงานคนเดียว"⁹⁷ และสมเกียรติ เจริญนิม ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จะต้องสามารถฝึกฝนตน ให้รู้จักทำงานเป็นทีม ใช้บุคลากรได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะงาน⁹⁸ คุณลักษณะข้อนี้จึงมีความสำคัญ แต่ยังมีข้ออื่น ๆ ที่สำคัญมากกว่า ส่วนในเรื่องความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตยนั้น เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 3 ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นว่า ในการที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะดำเนินการวางแผน (Planning)

จัดองค์การ (Organizing) จัดคณะบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) วินิจฉัยสั่งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Directing) ประสานงาน (Coordinating) ระดมความร่วมมือ (Participating) ควบคุม (Controlling) ประเมินผล (Evaluating) การนำ (Leading) และจัดทำงบประมาณ (Budgeting) ตามหลักการของ James J. Gribbin⁹⁹ ซึ่งอ้างโดย เมธี ปิรันธานนท์ นั้นจะต้องได้รับความรู้ ความคิดในการกำหนดเป้าประสงค์ จากหัวหน้า คณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน ตลอดจนครูอาจารย์ทุกคน ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน โดยจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มด้วยเสมอ ส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มทำงาน รวมทั้งฟังคำแนะนำของสมาชิก ในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล ที่กล่าวว่า "ผู้นำต้องมีความเป็นประชาธิปไตย¹⁰⁰ ซึ่งเป็นลักษณะผู้นำแบบประชาธิปไตย (democratic Leader) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิตกุล ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา พบว่า "เป็นผู้ที่ยึดหลักการบริหารตามแนวประชาธิปไตย"¹⁰¹

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งฉบับใน 3 ด้าน ปรากฏว่า ด้านภาวะผู้นำ อยู่เป็นลำดับที่ 1 และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ ในระดับมากที่สุดถึง 4 เรื่อง ได้แก่ ความรับผิดชอบและกล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ ความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย รู้จักทำงานเป็นทีม และมอบหมายแก่ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลยอมรับความจริง นอกจากนี้ ยังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ มีความยุติธรรม ตัดสินใจเด็ดขาดแน่นอน ยอมรับความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา และการมองการณ์ไกล ซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของ ภิญญา สารธร¹⁰² และสมาน รั้งสิโยภฤษณ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์¹⁰³ ซึ่งได้สรุปถึงคุณลักษณะของผู้นำที่ดีของสังคมไทยไว้ ไพเราะ นีละคุปต์ ยังกล่าวถึงผู้นำในสังคมไทยอีกคือ มีความซื่อตรงความรู้ ความกล้า ตัดสินใจเด็ดขาด ความเชื่อถือได้ ความริเริ่ม¹⁰⁴ ซึ่งสอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการมองการณ์ไกล มีความถี่สูงสุด ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ ลิปพนนท์ เกตุทัต ที่กล่าวถึงว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"วิสัยทัศน์ของสังคมไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า ควรเป็นสังคมแห่ง
การเรียนรู้เท่าทันโลก แข่งขันเป็น ร่วมมือเป็น เป็นสังคมที่มีสมรรถภาพ
มีวินัย มีคุณภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมของพุทธศาสนา มีเสรีภาพ มีความ
ยุติธรรม เมตตา กรุณา คนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง สังคมสันติ
เศรษฐกิจสมดุล มีเสถียรภาพ..."¹⁰⁵

ซึ่งหากผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
ย่อมจะทำให้วางแผนและพัฒนาสถานศึกษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านในคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า
คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านวิธีการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้าน
ความคิดรวบยอดและด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ด้านวิธีการทำงานคือ เป็นความสามารถของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและ
พัฒนา ที่จะใช้กระบวนการบริหาร กระบวนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขอบข่ายหน้าที่และ
ความรับผิดชอบ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529
ซึ่งเป็นงานในหน้าที่เกี่ยวกับงานหลัก ของฝ่ายวางแผนและพัฒนา ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลการ
ศึกษาเพื่ออาชีพ และตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ และงานวิจัย
และพัฒนา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ จะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านวิธีการทำงานสูง ผู้บริหารและอาจารย์
จึงให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เรื่องนี้ เป็นลำดับที่ 1 ส่วนในด้านความคิด
รวบยอดนั้น เป็นความสามารถของผู้บริหาร ในการรู้และเข้าใจโครงการ ความสัมพันธ์
ของงาน บทบาทหน้าที่ของตำแหน่งในหน่วยงานทั้งหมด ทราบถึงแนวโน้มและแรงผลักดัน
จากชุมชน การเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ที่จะมมีผลต่อระบบโรงเรียน รวมทั้งความ
ต้องการของสังคมที่ต้องการจากระบบโรงเรียน ในฐานะที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่าย

วางแผนและพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

" เป็นกลไกและ เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะฝ่ายวางแผนและพัฒนา ต้องนำไปทำแผน โดยจะรู้ว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหาอยู่ และปัญหานั้นต้องแก้อย่างไร เป็นผู้ประสานงานการดำเนินงาน โดยประสานสัมพันธ์การปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของฝ่ายคณะวิชา คำเนิมาอย่างสอดคล้องประสานกัน" 106

ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการปฏิบัติงานได้ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาต่างๆ และเสนอแนวทางแก้ปัญหาได้วางแผนให้ เข้ากับสถานการณ์ที่เหมาะสมได้ วิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงาน อำนาจการปฏิบัติงาน เสริมสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น และ เสนอแนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งคุณลักษณะต่างๆ เหล่านี้ เป็นส่วนที่จะช่วยเสริมให้งานในขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับที่ 2 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จะทำงานกับบุคคลหรือกลุ่มคนได้ ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ และใช้ความพยายามในการทำงานอย่างได้ผล มีความสามารถในการประสานงาน ทั้งผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของภิญโญ สาร ที่ได้เสนอความเห็น ว่า ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถหรือความชำนาญในทางมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเข้ากับคน และ เข้าใจหลักหรือทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านวิธีการทำงาน และด้านความคิดรวบยอด ให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา สามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ผู้บริหารและอาจารย์ จึงเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 3 ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของมัลลิกามาศ พินิจไชย ซึ่งพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"...ครูอาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวินัยของงาน และทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติ..."¹⁰⁸

แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของสุวิทย์ สุรบุดร ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง พบว่า

"ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้คือ ทักษะด้านวินัยของงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิคการปฏิบัติงาน"¹⁰⁹

ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารและอาจารย์ ได้มองเห็นว่าบทบาทของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มิได้มีฐานะ เป็นผู้บริหารระดับสูง ซึ่งจะต้องใช้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอดมากกว่าด้านวิธีการทำงาน หรือต้องใช้ศิลป์มากกว่าศาสตร์ แต่มองเห็นว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้บริหารระดับกลาง หรือระดับจัดการ ที่จะต้องมีทักษะด้านวิธีการทำงานมากกว่าด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ คือเป็นส่วนเสริม ซึ่งมองว่าเป็นนักวิชาการ วางแผน บัญชี เจริญยิ่ง ได้กล่าวไว้ว่า "เป็นที่ปรึกษาด้านวิทยาการวางแผน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ ระเบียบ วิธีการวางแผน เพื่อให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้อื่นได้"¹¹⁰ เป็นผู้เสนอ เรื่องการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นผู้ชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจ มีผลดี ผลเสียอย่างไร เป็นผู้เสนอการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มิใช่ผู้ตัดสินใจเอง ผู้บริหารและอาจารย์ จึงเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านวิธีการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อนำมาสรุป โดยจำแนกพิจารณาและอภิปรายเป็นรายด้านจะได้ดังนี้

3.1 ด้านวิธีการทำงาน โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้ มี 2 เรื่อง คือ สามารถวิเคราะห์นโยบายกรมอาชีวศึกษา มาทำเป็นแผนงานโครงการได้ และสามารถกำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการได้ รองลงมาได้แก่ สามารถจัดทำแผนงานโครงการของสถานศึกษาได้ และสามารถนำเสนอแผนงานโครงการ รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องเป็นผู้ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ในกาารนำนโยบายหรือแผนงานสู่การปฏิบัติ โดยทำออกมาในรูปแผนงานโครงการ และยังมีหน้าที่จะต้องกำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนรายงานผลการปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชิน ตั้งธิตกุล ที่พบว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความสามารถทางด้านวิธีการทำงาน ดังนี้

1. มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน
2. มีความสามารถในการวิเคราะห์นโยบาย และนำไปใช้ในกาปฏิบัติงาน
3. มีความสามารถในการสรุปและ เสนอรายงานผลงานทางวิชาการ
4. มีความสามารถในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน
5. มีความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและนำมาปรับปรุงงานได้¹¹¹

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันชัย ศรีแก้ว ที่พบว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดในเรื่อง สามารถจัดทำแผนพัฒนา

สถานศึกษา ทั้งระยะสั้น ระยะยาวได้อย่างมีระบบ¹¹² แต่การระงับอำนาจจริงของผู้บริหารนั้น อยู่ที่การให้ความคิดเห็น ความคิดริเริ่ม และการให้แนวทางปฏิบัติเท่านั้น ฉะนั้น ในการวิเคราะห์นโยบายที่ดี หรือการกำกับติดตามและประเมินผลที่ดี ก็ย่อมเป็นหน้าที่ผู้บริหาร ส่วนเรื่องรายละเอียดของแผนงาน โครงการ เป็นหน้าที่ของหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หรือหัวหน้างานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยาใจ ถุ่นจิตต์ ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจนโยบายของกรมอาชีวศึกษา เป็นอย่างดี และในการวางโครงการของวิทยาลัย กระทำโดยผู้บริหาร สูงสุดกับผู้บริหารระดับรองร่วมกัน¹¹³ ทั้งนี้ สอดคล้องกับ บทบาทและความสำคัญของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ซึ่ง บุญเทียม เจริญยิ่ง ได้กล่าวไว้ว่า

“...เป็นตัวเชื่อมในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เชื้อนโยบายกรม
หน่วยเหนือออกมา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาจะต้องพิจารณาว่าต้องทำอะไร
และต้องทำอะไร เป็นตัวเชื่อมระหว่างนโยบายและทางปฏิบัติ เพื่อให้
การปฏิบัติงานของวิทยาลัย สอดคล้องกับนโยบาย...”¹¹⁴

และสอดคล้องกับความคาดหวังของกรมอาชีวศึกษา ต่อบทบาทหน้าที่
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ข้อ 2 และข้อ 3 ที่ระบุว่า

2. ประสานให้ทุกหน่วยงาน ในระบบแผนงาน เป็นระบบครบวงจร
ข้อมูลที่เพียงพอ ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน มีการติดตามผลและการวิเคราะห์วิจัย
3. ปรับปรุงเครื่องมือการทำงาน โดยการกระตุ้นให้เป็นระบบ มีแผน
ปฏิบัติงานที่ชัดเจน แผนปฏิบัติงานจะต้องยึดวัตถุประสงค์ มีการจัดสรรงบประมาณ
มีการติดตามผล และรายงานผลอย่างเป็นระบบ”¹¹⁵

ซึ่งเมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งฉบับทั้ง 3 ด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในลำดับที่ 1 และยังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากแบบสอบถามตามปลายเปิด คือ สามารถเสนอผลงานวิจัยได้ ถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเมื่อผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทำการวิเคราะห์วิจัยประเมินผล การปฏิบัติงานแล้ว จะต้องสามารถนำเสนอถ่ายทอดหรือรายงานผล ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้อื่นทราบได้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการสื่อความหมาย หรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นมีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่ตนเองมีความรู้นั่นเอง

3.2 ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก เป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้คือ สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ รองลงมาได้แก่ สามารถวางแผนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้อย่างเหมาะสม และสามารถอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นกลไกและเป็นผู้นำในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะฝ่ายวางแผนและพัฒนาต้องนำปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ ไปทำเป็นแผนงานโครงการเพื่อแก้ปัญหา โดยจะรู้ว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหาอยู่ แล้วปัญหานั้นต้องแก้อย่างไร เมื่อมีการแก้ไข จึงถือได้ว่าเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา¹¹⁶ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ การเข้าใจปัญหาและมองเห็นแนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้กว้างขวางในด้านสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยด้านสังคมวิทยา การเมือง สังคม เศรษฐกิจ ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์ ปัญหาได้ถูกต้อง¹¹⁷ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ที่กำหนดไว้ว่า "มีความเข้าใจในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นโยบายรัฐบาล และปัญหาการเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์ทางด้านการบริหารสถานศึกษา"¹¹⁸ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิน ตั้งธิดกุล ซึ่งพบว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีทักษะด้านความคิดรวบยอด ได้แก่ มีความสามารถในการคิดเชิงระบบหรือ เชิงเหตุผล ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำนาย การคาดการณ์ และประยุกต์แนวคิดไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม¹¹⁹ ซึ่งความสามารถในการวิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาได้ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 ของด้านความคิดรวบยอด

ในเรื่องความสามารถในการวางแผนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ลำดับที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากการปรับแผนโครงการที่วางไว้ก่อนแล้ว ให้เข้ากับเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ เป็นภาระหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะหากพิจารณาตามขอบข่ายหน้าที่ และความรับผิดชอบของงานวางแผนการศึกษา และงบประมาณ มีดังนี้

1. จัดวางแผนการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ
2. กำหนดแผนงานการรับนักเรียน นักศึกษา การยุบขยาย และเพิ่มประเภทวิชาสาขาที่เปิดสอนในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชน
3. จัดวางแผนการใช้ทรัพยากร ให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการของสถานศึกษา¹²⁰

ซึ่งนโยบายของรัฐก็คือ ความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชนที่ดี และแผนงานโครงการที่ดี ย่อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรม งบประมาณ เป้าหมายตลอดจนวันเวลาของการดำเนินงานตามโครงการให้เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชวิน ตั้งธิดิกุล ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค พบว่า จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อว่าการทำงานที่ดีขึ้นอยู่กับการวางแผนที่รัดกุมและรอบคอบและมีความเชื่อ ว่า แผนและโครงการต่าง ๆ ย่อมเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงได้เสมอ¹²¹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนในเรื่องความสามารถในการอำนวยการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้นั้น เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับที่ 3 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ถึงแม้ว่า ขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ว่า "มีหน้าที่และความรับผิดชอบ" ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ในการควบคุมดูแลงานในฝ่ายวางแผนและพัฒนา¹²² มิได้มี "อำนาจหน้าที่" แต่ในแง่ของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ผู้บริหารไม่สามารถที่จะควบคุมดูแลงานในสถานศึกษาได้ทั้งหมด ย่อม "มอบอำนาจหน้าที่" ให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการแทน ฉะนั้น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องสามารถอำนวยการปฏิบัติงานในฝ่ายที่รับผิดชอบ งานที่ผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมาย หรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในกรณีผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ¹²³ ฉะนั้น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กว้าง เบียด ขอบบังคับและแบบแผนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ และความรับผิดชอบและความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้ หรือให้คำแนะนำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้และสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องบรรลุเป้าหมาย¹²⁴

3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 ในด้านนี้คือ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รองลงมาได้แก่ให้ผู้ใต้บังคับหรือเพื่อนร่วมงาน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้ตามความสามารถได้ทุกโอกาส และเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างทั่วถึง ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องพบปะและทำงานร่วมกับบุคคลทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนภายนอกในชุมชน จะต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจผู้อื่นและตนเอง มีความเป็นมิตรกับทุกคน สามารถติดต่อกับผู้อื่นด้วยกริยา วาจาและอารมณ์ที่เหมาะสมได้ การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การร่วมงานกับผู้อื่นและการดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัญชา จึงถือว่า มีความสำคัญมาก ซึ่งนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหารว่า "รู้จักปรับตัวเองและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมได้"¹²⁵ และสมบูรณ์พรหมภาพ ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารคือ "สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ ได้เสมอ"¹²⁶ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประ เสริฐ ที่พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์คือ "สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้"¹²⁷ และผลการวิจัยของชวิน ตั้งธิดกุล พบว่าคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ด้านมนุษยสัมพันธ์คือ "มีความสามารถในการปรับตัวได้ดี ในระบอบการกลุ่ม ทั้งภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม"¹²⁸ สอดคล้องกับ มัลลิกามาศ หินใจไชย ที่ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหาร ของผู้อำนวยการ ตามความต้องการของอาจารย์พบว่า สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเป็นความต้องการในระดับมากที่สุด¹²⁹

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งฉบับใน 3 ด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้อยู่ในระดับที่ 3 และยังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ การเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความกล้าเผชิญ ตัดสินใจ แก้ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ โดยเป็นผู้นำและร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา

การ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์

1. การ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ

การ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นเพศหญิงและ เพศชาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงมากกว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาวุฒิปริญญาตรีและจบสาขาวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม ศิลหัตถกรรม และมีวิชาสามัญ สัมพันธ์บ้าง ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์เหล่านี้ ทั้งเพศหญิงและ เพศชาย ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ทุกตำแหน่งหน้าที่ นับตั้งแต่ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน โดยไม่เลือกเพศ ได้รับมอบหมายหน้าที่ราชการโดยเท่าเทียมกัน ฉะนั้น ผู้บริหารและอาจารย์ ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงและ เพศชาย จึงมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ของข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และแนวปฏิบัติอื่น ๆ เหมือนกัน ทั้งนี้แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า เพศหญิงและ เพศชาย แตกต่างกันทางสรีระวิทยา หรือมีความแตกต่างกันทางร่างกาย แต่ในสังคมและวัฒนธรรมไทยถือว่า เพศหญิงมีความสามารถทำอะไรทุกอย่าง เหมือนเพศชาย ในการเลือกอาชีพ หรือดำรงตำแหน่ง ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของตน¹³⁰ จากเหตุผลดังกล่าวแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและ เพศชาย จึงได้ร่วมงาน ประสานงานกับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เหมือนกัน ทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ เพศหญิงและ เพศชาย ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ พบว่า มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ ส่วนคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า คุณลักษณะทางวิชาการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้เฉพาะตำแหน่งและความรู้ในการบริหารงาน ซึ่งความรู้ในด้านดังกล่าว เป็นความรู้ที่ช่วยให้มองปัญหา กว้าง ลึก คาดการณ์ได้ เป็นความรู้เกี่ยวกับขอบข่ายหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และเป็นความรู้พื้นฐานในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหาร ในฐานะที่เพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อน รอบคอบ ปราณีต สุขุม สูงกว่าเพศชาย ซึ่งแบบคอนิ และแจ๊คคลิน พบว่า เพศชายมีความสามารถหรือพฤติกรรมดีกว่าเพศหญิง 3 อย่างเท่านั้น คือ

1. ผู้ชายมีความสามารถทางการจํารูปทรงสิ่งของได้ แม้ว่าจะตั้งหรือพลิกแปลงในท่าต่าง ๆ หรือสามารถที่เห็นความสัมพันธ์ของ Space-form ในจินตนาการได้ (Spatial Ability)
2. ผู้ชายมีความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Quantitative Abilities) มากกว่าผู้หญิง
3. ผู้ชายแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าผู้หญิง¹³¹

จึงทำให้ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิง มองเห็นความสำคัญของคุณลักษณะทางวิชาการ ถึงแม้โดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ เห็นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากในลำดับที่ 3 ก็ตาม ส่วนในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน นั้นพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างก็ให้ความสำคัญของคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ทั้งนี้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการตัวอย่าง ซึ่งกรมอาชีวศึกษากำหนดไว้ 3 ประการคือ การครองตน การครองคน การครองงาน¹³² ซึ่งการครองตน หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัว ส่วน

การครองคนและครองงาน หมายถึง คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน นั่นเอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ทั่วไป ส่วนด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ด้วยคุณลักษณะประจำตัวของเพศหญิงที่มีความละเอียดอ่อน ปราณีต จริงจัง รอบคอบ ประกอบกัน โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีภาระหน้าที่ปฏิบัติการประจำวันที่หนักหน่วง ทั้งภาระการสอนและงานพิเศษ อีกทั้งต้องรับภาระในเรื่อง งานบ้านของครอบครัวมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีเวลาไม่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลงความเคลื่อนไหวทางวิชาการ ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น จึงต้องการที่จะให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีความรู้ทั่วไปมากกว่าและยังให้ความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียนตามระบบอีกด้วย ซึ่งได้แก่การจบการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรี จบการศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอนในสถานศึกษา และการอบรมตามหลักสูตรที่ ก.ค.กำหนด ทั้งนี้ย่อมเป็นหลักประกันว่า จะทำให้มีความคิดกว้างไกล มองปัญหาได้ดีและแก้ปัญหาได้ถูกต้อง¹³³ จึงทำให้ทัศนคติของเพศหญิงและเพศชาย แตกต่างกัน

ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาและอภิปราย เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพศหญิงและเพศชาย มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุก มีหน้าที่หลักในการศึกษาวิเคราะห์จรรยาบรรณข้อมูลและการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้พัฒนาก้าวหน้า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 จึงจะทำให้การบริหารงาน มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและเพศชาย จึงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านความรู้ในการบริหารงาน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพศหญิงและ เพศชาย มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะความรู้ในการปฏิบัติงาน เป็นสมรรถภาพของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารที่รู้หลักในการบริหารด้านต่าง ๆ และสามารถนำหลักการมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ย่อมเป็นผู้บริหารที่พึงประสงค์¹³⁴ ทักษะด้านนี้ จึงไม่แตกต่างกัน

3. ด้านร่างกาย ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะด้านร่างกายเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนให้เห็นความอดทน เข้มแข็ง ความสุขุมรอบคอบ ความเฉลียวฉลาด ลักษณะท่าทาง ตลอดจนบุคลิกภาพที่ดีงาม ซึ่งคุณลักษณะด้านนี้ ย่อมทำให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาและเลื่อมใสจากผู้ใต้บังคับบัญชา ฉะนั้น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ย่อมเป็นที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารและอาจารย์ ทั้ง เพศหญิงและ เพศชาย ทักษะ ในเรื่องนี้ จึงไม่แตกต่างกัน

4. ด้านลักษณะนิสัย ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีทักษะต่อคุณลักษณะด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลทุกระดับทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จึงต้องมีความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น ใจคอโอบอ้อมอารีควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความซื่อสัตย์ อุทิศและเสียสละ เวลา มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพและอุตสาหกรรม เพียรพยายามสูง ฉะนั้นผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพศหญิงและ เพศชาย จึงมีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน

5. ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความใจกว้างเป็นประชาธิปไตย จูงใจให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ได้ รู้จักทำงานเป็นทีม และมอบหมายให้ผู้อื่นทำได้ ย่อมเป็นที่ต้องการของผู้บริหารและอาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้ง เพศหญิงและ เพศชายซึ่งผู้นำจะต้องมีบทบาทในการนำทางและจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องใช้ความพยายามที่จะดึงเอาความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา มาบูรณาการเข้ากับความมุ่งประสงค์ขององค์การ¹³⁵ ทักษะในเรื่องนี้ จึงไม่แตกต่างกัน

6. **ด้านวิธีการทำงาน** ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพศหญิงและ เพศชาย มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะด้านวิธีการทำงาน ทั้งด้านการเก็บจัดระบบข้อมูล ด้านการวิเคราะห์นโยบาย เพื่อทำเป็นแผนงานโครงการ ด้านการจัดระบบทำงาน ด้านการกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการปฏิบัติงานได้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่จะ "รู้ว่าจะต้องทำอะไรของตนเองมีอะไรบ้าง และจะทำงานนั้นได้อย่างไรรวมทั้งบทบาทที่จะต้องทำงานนั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น"¹³⁶ ผู้บริหารและอาจารย์ เพศหญิงและ เพศชาย จึงมีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน

7. **ด้านความคิดรวบยอด** ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพศหญิงและ เพศชาย มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ที่จะเป็นฝ่ายเสนาธิการ "ที่คอยชี้ทางให้การปฏิบัติงานขององค์การสำเร็จขึ้นได้นั้น จะต้องมีความเข้าใจ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การเข้าใจและมองเห็นความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง เพศหญิงและ เพศชาย มีความเข้าใจและรับรู้ในระเบียบแบบแผน และขอบข่ายหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นอย่างดี ฉะนั้น ผู้บริหารและอาจารย์ เพศหญิงและ เพศชาย จึงมีทักษะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน

8. **ด้านมนุษยสัมพันธ์** ผู้บริหารและอาจารย์ เพศหญิงและ เพศชายมีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถในงานต่าง ๆ หากขาดความสามารถในด้านการเข้ากับคนได้ ก็ไม่สามารถที่จะจูงใจให้มาร่วมงานได้ ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์

เพศหญิงและ เพศชาย ต่างมีความเข้าใจในเรื่องนี้ เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหลักการ "ครองคน" เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารดีเด่นและข้าราชการครูดีเด่น หลักการของมนุษยสัมพันธ์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้บริหารและอาจารย์เพศหญิงและเพศชาย จึงมีทัศนะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปกติ พัฒนบำรุง ที่ศึกษาพฤติกรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีทัศนะต่อพฤติกรรมผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน¹³⁷

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากโดยทั่วไปผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี เป็นผู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียน มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์วิจัย การประเมินผลตลอดจนการวางแผนงานในสถานศึกษา น้อยกว่าผู้จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทำให้มีความต้องการผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับสูงกว่า ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่จะทำให้การปฏิบัติงานได้รับความสำเร็จสูง นั้นแสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีให้ความสนใจ ในการปฏิบัติงานและตัวของผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา มากกว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สันติยา ไชยศรีชลธาร ที่ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี

วิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า "ผู้บริหารสตรีที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการแสดงออกเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักวิจัยได้เห็นว่าใบเขียนคะแนนการคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

โดยการกระทำในด้านมุ่งคนบ่อย มากกว่า ผู้บริหารสตรีที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีสำหรับการแสดงออกด้านมุ่งงาน พบว่า ผู้บริหารสตรีที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการแสดงออกโดยการกระทำในด้านมุ่งงาน บ่อยมากกว่าผู้บริหารสตรีที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี”¹³⁸

เมื่อเปรียบเป็นรายคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ พบว่า แตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว โดยพบว่าวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ทำให้มองเห็นว่าผู้มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีให้ความสำคัญในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาชีพ ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในสถานศึกษา และได้ศึกษาทฤษฎีหลักการมาและกว้างขวาง แต่น้อยกว่า ผู้มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทำให้เห็นความสำคัญของคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำมากกว่า ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ต่างก็เห็นความสำคัญของคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ พันธ หันนาคินทร์ ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติทางวิชาการของผู้บริหารได้ 3 ประการ คือ จะต้องมีความรู้ทางวิชาการทั่วไป จะต้องมีความรู้ทางวิชาชีพและระดับความรู้ และจะต้องมีความรู้ทางด้านวิชาชีพ¹³⁹ และแนวความคิดของ วิชัย เกษมเศรษฐ์ กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้และทักษะ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ 4 ทักษะ 4 ซึ่งความรู้ 4 ประกอบด้วย ความรู้ด้านการจัดการ ความรู้ด้านพฤติกรรมมนุษย์ ความรู้ด้านหลักสูตร ความรู้ด้านพัฒนาองค์การ และทักษะ 4 ประกอบด้วย ทักษะในด้านเทคนิค ทักษะในการครองตน ทักษะในการจัดการศึกษา และทักษะในการสร้างความคิด¹⁴⁰ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรวิทย์ สุรบุตร ที่พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิค ไม่แตกต่างกัน¹⁴¹ และเมื่อเปรียบเทียบแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน ในด้านร่างกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และด้านลักษณะนิสัย ส่วนด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้ เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิธีการทำงาน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งนำมาพิจารณาและอภิปราย เป็นรายด้าน จะได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไปผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ถึงแม้จะมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ต่างก็ต้องการให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จบการศึกษอย่างน้อยระดับปริญญาตรี จบการศึกษาที่สอดคล้องกับวิชาที่เปิดสอน ผ่านการฝึกอบรมตามที่ ก.ค. กำหนด เข้าใจปรัชญาอาชีวศึกษา มีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทางวิชาการ มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น นั้นแสดงว่า การเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางย่อมมองปัญหาได้ดีและแก้ปัญหาได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา¹⁴² และสอดคล้องกับแนวความคิดของสมบูรณพรหมภาพ ที่ได้กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 2 ลักษณะคือ จะต้องมีความรู้กว้างขวางในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นความรู้ทั่วไป และจะต้องคำนึงถึงระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานด้วย¹⁴³ ซึ่งทั้งผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกคน มีความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงทำให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน

2. ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้รู้ถึงขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาเป็นอย่างดี จากระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการส่งเสริมผลิตผลในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการรับจัดทำ รับบริการ รับจ้างผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และจากคู่มือปฏิบัติการ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้ ทำให้เห็นความสำคัญของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิรินาม เม่งช่วย ซึ่งพบว่า ผู้บริหารที่จบการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อพฤติกรรมของผู้บริหารด้านงบประมาณไม่แตกต่างกัน¹⁴⁴

3. **ด้านความรู้ในการบริหารงาน** ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่จบการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะความรู้ในการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานตามหลัก เกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ความรู้ในการบริหารงานสถานศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎระเบียบ นโยบาย การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ ธุรการ การเงิน แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติ นอกจากนี้ ลักษณะงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องประสานสัมพันธ์กับผู้บริหารและอาจารย์ทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์มีความเข้าใจเป็นอย่างดี จึงทำให้ทักษะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน

4. **ด้านร่างกายผู้บริหารและอาจารย์** วิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ในด้านทฤษฎี หลักการ และความรู้ต่าง ๆ มากและกว้างขวางกว่า จึงทำให้เห็นความสำคัญของคุณลักษณะในเรื่องเหล่านี้ น้อยกว่าผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงแตกต่างกัน

5. **ด้านลักษณะนิสัย** ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้แตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี มีทักษะสูงกว่า เนื่องจากผู้จบสูงกว่าปริญญาตรีได้ศึกษาทฤษฎี หลักการและการวิเคราะห์วิจัยมากกว่า จึงมองงานฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นงานเชิงวิชาการ มากกว่างานเชิงศิลปะ คือ มุ่งงานมากกว่ามุ่งสัมพันธ์ ทักษะต่อคุณลักษณะ เรื่องนี้ จึงแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้นำในการสร้างความเป็นธรรม ในการจัดทรัพยากร โดยนำข้อมูลและเหตุผล มาวิเคราะห์เพื่อจัดทรัพยากรที่มีอยู่ให้แก่ฝ่าย แผนกวิชา ให้เกิดความยุติธรรม¹⁴⁵ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำและกล้า เผชิญปัญหา ต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล และยอมรับความจริง มีความใจกว้างและเป็น ประชาธิปไตย นั่นคือ มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานได้ ซึ่งเป็นความต้องการของผู้บริหารและอาจารย์ทุกคน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ จึงไม่แตกต่างกัน

7. ด้านวิธีการทำงานและด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อ คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะทั้งผู้บริหารและอาจารย์ ถึงแม้จะมีวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับวิชาชีพ และทำหน้าที่สอนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เหมือนกัน คือ ด้านธุรกิจ ด้านนครกรรมหรือด้านศิลปหัตถกรรม จึงทำให้มีแนวความคิดเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายแผนงานและพัฒนา ทั้ง 2 ด้านนี้คล้ายคลึงกัน ทักษะจึงไม่แตกต่างกัน

8. ด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้ ไม่ แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องเป็นผู้ที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ให้ความเป็นกันเองกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่อง ชมเชย ได้รับความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นที่ต้องการ การของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ตามหลักเกณฑ์พิจารณา แต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งระบุว่า "มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อน ร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป"¹⁴⁶ คุณลักษณะด้านนี้จึงไม่แตกต่างกัน

3. ผลการ เปรียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะมีทัศนะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการซึ่งได้แก่ ประการแรก ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ในสาขาวิชาชีตต่าง ๆ จึงมีความต้องการที่สอดคล้องกัน ประการที่ 2 ผู้บริหารและอาจารย์มีความเข้าใจในขอบข่ายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นอย่างดี จากการทำปฏิบัติงานร่วมกัน จึงมีความคิดเห็นและความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ประการที่ 3 ผู้บริหารและครู อาจารย์ได้รับนโยบายแนวปฏิบัติในการจัดการ เรียนการสอน การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ในระดับ ปวช. ปวส. และสาขาวิชา ชีตต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษา เหมือนกัน จึงมีวิสัยทัศน์ ที่คล้ายคลึงกัน และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันดีงามของไทย ยังหล่อหลอมให้คนไทย มีแนวคิด ค่านิยมและ เจตคติที่คล้ายคลึงกันโดย เฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารและอาจารย์ นอกจากจะมี "ความเป็น ครู" ตามพระราชบัญญัติข้าราชการ ครู พ.ศ. 2523 ตามหมวด 3 มาตรา 30 แล้ว ต้อง มีความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาร่วมกัน ดังนี้

1. ช่วยสร้างศรัทธาจากประชาชนให้กับโรงเรียนของตน
2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน และ เทคโนโลยีใหม่
3. ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม น่าอยู่
4. เอาใจใส่ รักษาผลประโยชน์ของโรงเรียน
5. ช่วยปกป้องภัยพิบัติมิให้เกิดกับโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ช่วยรักษากิจการของโรงเรียน ให้ลุ่ล่งไปด้วยดี
7. ช่วยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ให้มีความเจริญก้าวหน้า
ทางวิชาการและกิจกรรม
8. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมอันดี ให้แก่บุคคลากร¹⁴⁷

ฉะนั้น ถึงแม้ว่าผู้บริหารและอาจารย์ จะมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน แต่มีความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา เหมือนกัน จึงมีทัศนะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัลลิกามาศ พินิจไชย ซึ่งพบว่า "ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบอาจารย์ที่มีอายุราชการแตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้อำนวยการ ไม่แตกต่างกัน"¹⁴⁸ ผลงานวิจัยของ ธำรงค์ บุญญาญจน์ ซึ่งพบว่า "ผู้บริหารและครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จำแนกตามอายุราชการ มีทัศนะต่อ คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน"¹⁴⁹ ผลงานวิจัยของ สุวิทย์ สุรบุตร ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัย เทคนิคพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัย เทคนิค ไม่แตกต่างกัน¹⁵⁰ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนันต์ มาสวัสดิ์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูใหญ่ ไม่แตกต่างกัน¹⁵¹ และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของพริษฐ์ ชูแก้ว พบว่า ความคาดหวังของครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ แตกต่างกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัย เทคนิค ไม่มีความแตกต่างกัน¹⁵² นั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์ ไม่มีผลต่อทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งสิ่งที่น่าพิจารณาอีกประการหนึ่งคือ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้ที่ต้องเชื่อมประสานกับบุคคลากรในสถานศึกษาทุกคน ซึ่งเป็นไปตามบทบาทและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกรมอาชีวศึกษา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และในการที่จะประสานทุกฝ่ายให้จัดการเรียน การสอน การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรม ให้ดำเนินการไปอย่างสอดคล้องกันนั้น จะต้อง

มีคุณสมบัติที่เรียกว่า **ครองตน ครองคน และครองงาน**¹⁵³ ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกคน มีความใกล้ชิด และได้ประสานงานกับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท ขอบข่าย หน้าที่การปฏิบัติงาน ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา จึงทำให้มีทัศนคติต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชาหัวหน้าแผนกวิชา และผู้สอน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ ไม่แตกต่างกัน และ เมื่อ เปรียบเทียบเป็นรายด้าน ก็ไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ถือว่า " เป็นผู้ประสานการดำเนินงานโดยประสานสัมพันธ์การปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมของฝ่าย คณะวิชาแผนกวิชา ให้ดำเนินงานไปอย่างสอดคล้องประสานกัน" ¹⁵⁴ ฉะนั้น ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จะต้องประสานงานกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายอื่น ๆ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา เพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหา และสร้างความเป็นธรรมในการจัดทรัพยากรแก่ฝ่าย คณะวิชา และแผนกวิชา นอกจากนี้แล้ว ไม่ว่าจะ เป็นหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและผู้สอน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาชีพ เป็นเพศหญิงมากกว่าชาย มีหน้าที่สอนและรับผิดชอบงานหน้าที่พิเศษ ในสถานศึกษาคล้ายคลึงกันและ ในปริมาณเท่าๆ กัน ได้รับความรู้ ประสบการณ์จากการศึกษา ค้นคว้าฝึกอบรม ในเรื่องกฎระเบียบ ข้อบังคับ และแนวนโยบายจากกรมอาชีวศึกษาเหมือนกัน การที่ทำหน้าที่หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนก เป็นเพียงการมอบหมายหน้าที่ราชการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษา พ.ศ.2529 หน้าที่หลัก คือ ผู้สอน ซึ่งแต่ละสถานศึกษา จะมีคำสั่งแต่งตั้งสลับ เปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกปีการศึกษา เว้นแต่ผู้บริหารเท่านั้น ที่ได้รับแต่งตั้งจากกรมอาชีวศึกษา ให้ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งประจำ จะ เปลี่ยนกันเฉพาะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายต่าง ๆ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา จึงไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาและมีความคาดหวัง ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา คล้ายคลึงกัน เนื่องจากได้ปฏิบัติงานและประสานงานกันอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอ ซึ่งหากพิจารณาจากระเบียบ กรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการควบคุมดูแลงานศูนย์ข้อมูลการศึกษา เพื่ออาชีพ และตลาดแรงงาน งานวางแผนและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา และงาน ผลิตรถการคำ และส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ซึ่งงานดังกล่าว ต้องเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร หัวหน้า คณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอน ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ในแง่ของการปฏิบัติ และการประสาน ไม่จะ เป็นการ เก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ การจัดทำโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การวิเคราะห์วิจัยและประเมินผล ตลอดจนการผลิต จำหน่าย และ บริการผลิตผล ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธารรงค์ บุญภาณุพันธ์ พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณสมบัติและความสามารถของ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ไม่แตกต่างกัน¹⁵⁵ ผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประ เสริฐ พบว่า "ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน"¹⁵⁶ และผลวิจัยของพิริณฑ์ ชูแก้ว พบว่า พฤติกรรมการบริหารการศึกษาของผู้อำนวยการวิทยาลัย เทคนิค ตามความคาดหวังของหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนก และอาจารย์ ไม่มีความแตกต่างกัน¹⁵⁷ แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของวิชัย เวียงสงค์ ที่พบว่า "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์แตกต่างกัน"¹⁵⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน และพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สอนอยู่ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม โดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนคณะวิชาอื่น ๆ มีทัศนะไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะผู้บริหารและอาจารย์ที่สอน ในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทัศนะแตกต่างกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายด้านที่มีทัศนะแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาคหกรรมกับคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีทัศนะแตกต่างกันในด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง และด้านวิธีการทำงาน ส่วนคณะวิชาอื่น ๆ และด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนในคณะวิชาคหกรรม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการทำงานมาก เนื่องจากคณะวิชาคหกรรมเป็นคณะวิชาเก่าแก่และดั้งเดิมของการเปิดการเรียนการสอนครั้งแรก ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสมัยก่อน ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์จะมีระบบระเบียบ แบบแผนรัดกุม ละเอียดรอบคอบ ปราณีต ตามลักษณะของสาขาวิชาที่สอนและมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งทำให้รู้ถึงกฎระเบียบ ขอบข่ายหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ซึ่งหากเป็นผู้บริหารและอาจารย์ ที่สอนในคณะวิชาศิลปหัตถกรรม จะมีความละเอียดอ่อน สุนทรีย์ภาพ อ่อนไหวง่าย และในเรื่องของความเป็นระบบระเบียบ ความรอบคอบ และความใส่ใจในการศึกษาหาความรู้จะมีน้อยกว่า ฉะนั้นผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนคณะวิชาคหกรรม จึงให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะทั้ง 3 ด้านนี้สูงกว่า ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามขอบข่ายหน้าที่ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 และความรู้เฉพาะตำแหน่ง ของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้กว้างขวาง ทั้งด้านความรู้ทั่วไป ความรู้ทางวิชาชีพ และความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของแต่ละบุคคล¹⁵⁹ ซึ่งย่อมเป็นหลักประกันว่า สามารถมองปัญหาต่าง ๆ ได้ดีและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของถนอมศรี รัฐบุตร ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้สอนคหกรรมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งพบว่าผู้สอนคหกรรมมีความรู้ความเข้าใจและมีความต้องการพัฒนางานทางวิชาการสูงที่สุดในด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ¹⁶⁰

ส่วนในเรื่องด้านความรู้ในการบริหาร ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งถือว่า เป็นคุณลักษณะที่เป็นพื้นฐานของผู้บริหารทุกคน ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ว่า

2.1.4 มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

2.1.5 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ทั้งที่ วาจา เหมาะสม

2.1.6 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี

2.1.7 มีหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการครองตน ครองคนและ ครองงาน

2.1.8 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

2.1.9 มีสภาพความพร้อมของตนเองและครอบครัว ซึ่งมีส่วน

เอื้ออำนวยดำรงตำแหน่งนั้น¹⁶¹

ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่สอนในคณะวิชาคหกรรมและคณะวิชา ศิลปหัตถกรรม จึงมีทักษะต่อคุณลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่สอนในคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐาน มีทักษะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ

ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนใน คณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาพื้นฐานจบการศึกษาสาขา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาเกี่ยวกับด้านธุรกิจ และวิชาพื้นฐาน มีความรู้กว้างขวางในด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งจากคุณลักษณะของสาขาวิชาที่จบการศึกษา และสาขาวิชาที่สอน ทำให้มีความกระตือรือร้นใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ มีความรู้ความเข้าใจในภาวะ เบียด และคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาได้มากกว่าเหมือนกัน จึงทำให้มีทักษะไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว ชัดแย้งกับผลการวิจัยของ สุวิทย์ สุรบุตร ที่พบว่า วิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ในภาพรวมในด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านมโนทัศน์ในงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยอาจารย์ที่สอนในประ เภทวิชาพื้นฐานมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าอาจารย์ที่สอนใน ประ เภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปกรรมตามลำดับ¹⁶² แต่อย่างไรก็ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา โดยภาพรวม แต่ละคุณลักษณะ เป็นรายด้าน ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามคณะวิชาที่สอน ก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

6. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาตาม ทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลาง มีทักษะแตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะแตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเมื่อเปรียบเทียบทักษะต่อคุณลักษณะทุกด้าน ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่
 ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษานขนาดกลาง มีทักษะแตกต่างกัน ในด้านความรู้ทั่วไป
 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย
 ด้านภาวะผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านอื่นมีทักษะไม่แตกต่างกันผู้บริหารและอาจารย์
 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษานขนาดเล็ก มีทักษะแตกต่างกันในด้านร่าง
 กายและด้านลักษณะนิสัย ส่วนด้านอื่นมีทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้ว่าวิทยาลัย
 อาชีวศึกษาจะมีนักเรียนนักศึกษาในจำนวนที่แตกต่างกัน ตามสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน ทำให้
 จำแนกได้ว่าเป็นวิทยาลัยศึกษานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีนักเรียนนักศึกษา
 มากกว่า 2,000 คน ระหว่าง 1,500-2,000 คนและน้อยกว่า 1,500 คน ตามลำดับ
 แต่ในเรื่องของอัตรากำลังอาจารย์ผู้สอนนั้น แต่ละแห่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน จึงมีผลทำให้
 วิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดใหญ่ ซึ่งมีงานในความรับผิดชอบและภาระการสอนมากกว่าวิทยาลัย
 อาชีวศึกษานขนาดกลางและขนาดเล็ก และ เนื่องจากอยู่ในจังหวัดใหญ่ที่เป็นศูนย์ทางด้าน
 เศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ย่อมมีกิจกรรมที่ร่วมกัน สังคมและชุมชนมาก
 กว่า ประการที่ 2 มีชั่วโมงสอนมากกว่า ครู อาจารย์ ต้องรับภาระด้านการสอนมาก
 ประการที่ 3 ได้รับงบประมาณประจำปีมากกว่า จากเหตุผลดังกล่าว วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 ขนาดใหญ่ จึงมีงาน โครงการที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการมาก มีงบประมาณที่ต้องจัดสรร
 แก่ฝ่ายคณะวิชาและแผนกวิชามากกว่า และย่อมทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน การจัด
 การเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมมากกว่า จึงทำให้การปฏิบัติงานต้องใช้ผู้ที่มีความรู้
 ความสามารถมากกว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาด
 ใหญ่ จึงต้องการผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่มีคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ
 สูงกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดกลางและขนาดเล็ก

นอกจากนี้ จากภาระงานที่หนักของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดใหญ่ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษานขนาดใหญ่ จึง
 ต้องการให้ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีคุณลักษณะส่วนตัวสูงและมี

มนุษย์สัมพันธ์สูงกว่า เพราะในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีความโอภย้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ มีภาวะผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนทักษะด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย สิงห์ยศบุศย์ ซึ่งพบว่า "ทักษะของครูประถมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ต่อพฤติกรรมการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างจาก ทักษะของครูในโรงเรียนขนาดกลาง" 163

ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลางกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง ด้านความรู้ในการบริหารงาน ด้านร่างกาย ด้านลักษณะนิสัย ด้านภาวะผู้นำและด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดเล็ก เป็นสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนนักศึกษา น้อย ส่วนใหญ่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ในเรื่องของแผนงาน โครงการต่าง ๆ น้อยกว่า และอยู่ในจังหวัดขนาดเล็ก อาจมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ต่อการพัฒนาสถานศึกษา ทำให้ต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงกว่า ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดกลาง ซึ่งมีครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา พอเหมาะ ได้รับงบประมาณเพียงพอแก่สถานศึกษา จึงทำให้ไม่ต้องต่อสู้ดิ้นรนมากนัก ผู้บริหารและอาจารย์ จึงต้องการผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ไม่แตกต่างกัน จากสถานศึกษาขนาดอื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สำหรับกรมอาชีวศึกษา สถานศึกษาและสำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาเอง ซึ่งสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 โดยภาพรวมได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางทักษะการบริหารงาน และคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับและเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ รองลงมา ได้แก่ ด้านร่างกาย คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านวิธีการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะทางวิชาการ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากเป็นลำดับที่ 1 คือด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารและด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยขอ เสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

1.1.1 การพิจารณาสรรหา เพื่อคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ควรได้นำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มากำหนด เป็นหลัก เกณฑ์ในการพิจารณาข้าราชการครู เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาคุณลักษณะส่วนตัว เป็นความสำคัญลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนในคุณลักษณะส่วนตัวนั้น ควรกำหนดด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ควรกำหนดด้านวิธีการทำงาน เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอดและด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และคุณลักษณะทางวิชาการ ควรกำหนดด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง เป็น

ลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน และด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.2 การกำหนดแนวทางหรือหลักสูตร เพื่อฝึกอบรมและพัฒนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก.ค. หรือกรมอาชีวศึกษา ควรได้นำคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากการวิจัยครั้งนี้ มากำหนดเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร เพื่ออบรมหรือพัฒนา โดยพิจารณาคุณลักษณะส่วนตัว เป็นความสำคัญลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน และคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนในคุณลักษณะส่วนตัวนั้น ควรกำหนดด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ควรกำหนดด้านวิธีการทำงาน เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และคุณลักษณะทางวิชาการ ควรกำหนดด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน และด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ เช่น กิจกรรมภาวะผู้นำ กิจกรรมตรงต่อเวลา เป็นต้น

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

การมอบหมายหน้าที่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ให้แก่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรได้นำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิจัยนี้ มาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณามอบหมายหน้าที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาคุณลักษณะส่วนตัว เป็นความสำคัญลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานและคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนในคุณลักษณะส่วนตัวนั้น ควรกำหนดด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ควรกำหนดด้านวิธีการทำงาน เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับและคุณลักษณะทางวิชาการ ควรกำหนดด้านความรู้เฉพาะตำแหน่งเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงาน และด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

การปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตัวผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาเอง ควรได้นำที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

มา เป็นหลัก เกณฑ์และแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง โดยพิจารณาคุณลักษณะส่วนตัว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นความสำคัญลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงานและคุณลักษณะทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนในคุณลักษณะส่วนตัวนั้น ควรกำหนดด้านลักษณะนิสัย และด้านภาวะผู้นำเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านร่างกาย คุณลักษณะทางทักษะการบริหารงาน ควรกำหนดด้านวิธีการทำงาน เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และคุณลักษณะทางวิชาการ ควรกำหนด ด้านความรู้ เฉพาะตำแหน่งเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ในการบริหารงานและด้านความรู้ทั่วไป ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามกรอบแนวคิด ขอบข่าย และกระบวนการวิจัย จนได้รับผลการวิจัยและสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาพบว่า การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ดังนี้

1. เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ที่เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามที่กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและอาจารย์ เท่านั้น ทำให้ได้ข้อมูลเฉพาะตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และเป็นเพียงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เท่านั้น

2. เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นความคาดหวังเท่านั้น โดยไม่ทราบว่าสภาพที่เป็นจริง เป็นอย่างไร

3. เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาแตกต่างจากสถานศึกษาในสังกัดกองอื่น ๆ ได้แก่ กองวิทยาลัยเทคนิค กองวิทยาลัยเกษตรกรรม และกองการศึกษาดีเด่น โดยไม่ทราบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ของสถานศึกษาสังกัดกองอื่น ๆ เป็นอย่างไร

4. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นสถานศึกษาดีเด่นของกรมอาชีวศึกษาทั้งหมด ซึ่งมีงาน

ของสถานศึกษา ทุกฝ่ายที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ อาจทำให้ผู้บริหารและอาจารย์มองเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่อาจแตกต่างจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคอื่น ผลการวิจัยนี้ อาจใช้เป็นเกณฑ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งหมดไปได้ ซึ่งมีสถานศึกษาหลายแห่งที่ยังไม่ได้เป็นสถานศึกษาดีเด่นของกรมอาชีวศึกษา

จากข้อจำกัดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ควรได้มีการวิจัย และเก็บข้อมูล โดยวิธีอื่นบ้าง เช่น การวิจัยโดยวิธีเดลฟาย การเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่กว้างและหลากหลาย จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น จากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น
2. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง เพื่อหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง
3. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างหรือวิทยาลัยการอาชีพ เพื่อให้ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ของสถานศึกษาของสังกัดอื่น ๆ ด้วย
4. ควรได้มีการศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นการเฉพาะแต่ละคุณลักษณะ เช่น คุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัวหรือทักษะการบริหารงาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่าง เป็นรูปธรรมมากขึ้น
5. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมแนวความคิดของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹กรมอาชีวศึกษา, ครบรอบ 53 ปี กรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
กรมศาสนา, 2527), หน้า 145.

²กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2523 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา,
2523), หน้า 21.

³กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2530 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา,
2530), หน้า 32.

⁴กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2528," (กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2528),
หน้า 1-5.

⁵กรมอาชีวศึกษา, (ครบรอบ 53 ปี กรมอาชีวศึกษา), หน้า 149.

⁶วิเชียร อ่อนประเสริฐ, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา,"
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537), หน้า 63-66.

⁷มัลลิกามาศ พินิจไชย, "ทักษะการบริหารของผู้อำนวยการตามความต้องการของครู
อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2538), หน้า 58-60.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸วิทยา โปษฐ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับสภาพการสอนของครู วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 74.

⁹กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2536 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2536), หน้า 42.

¹⁰นพดล เวชสวัสดิ์, บุคลิกภาพสู่ความเป็นผู้นำ (กรุงเทพฯ : เอช.เอ็น.การพิมพ์, 2532), หน้า 47.

¹¹ปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซ็ท, 2534), หน้า 83.

¹²วิทย์ วิศย์เวทย์, พระพุทธศาสนา (กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529), หน้า 23.

¹³สุรางค์ โคว์ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 184.

¹⁴วันชัย ศรีแก้ว, "การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยกาฝ่ายวางแผนและพัฒนา," (ปริณฎณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537), หน้า 102.

¹⁵กรมอาชีวศึกษา, "ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529," กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2529, (อัดสำเนา), หน้า 7.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16บุญเทียม เจริญยิ่ง, "ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา," คำบรรยายพิเศษ การฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ประจำปีงบประมาณ 2532, วันที่ 27-31 มีนาคม 2532. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2532. (อัสสำเนา)

17กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา พ.ศ. 2528," หน้า 1-5.

18รัชย์ เวียงสงค์, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์," (ปริทัศน์นพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 168.

19วิเชียร อ่อนประ เสริฐ, "สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว," หน้า 137.

20รองรัตน์ อิศระกักดี, "ครูใหญ่," ประชากรศึกษา เดือนพฤษภาคม, 2514, หน้า 7.

21อรุณ รักธรรม, หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 199.

22เรื่องเดียวกัน.

23สมพงศ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 293-296.

24กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน. เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25 วิเชียร อ่อนประ เสริฐ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

26 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

27 วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชฌา อีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (สมุทรปราการ : ชนิษฐ์การพิมพ์, 2523), หน้า 74.

28 วิเชียร อ่อนประ เสริฐ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 136.

29 สมเกียรติ เจริญนิม, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7," (ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 77.

30 กรมอาชีวศึกษา, (รายงานประจำปี 2530) หน้า 11.

31 สมเกียรติ เจริญนิม, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 73.

32 ชวิน ตั้งธิดิกุล, "คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ฝ่ายวางแผนและพัฒนาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2535), หน้า 63.

33 กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการเพื่อแต่งตั้ง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2528," หน้า 1-5.

34 ชวิน ตั้งธิดิกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

35 จิตรารักษ์ แซ่ตั้ง, "ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2534), หน้า 57.

36 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

37 ชวิน ตั้งธิดิกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

38 กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 6.

39 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

40 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, รายงานประจำปี 2535 (นศรราชสีมา : สมบูรณ์ออฟเซตการพิมพ์, 2535), หน้า 9.

41 ชวิน ตั้งธิดิกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

42 กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 7.

43 ชวิน ตั้งธิดิกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 47.

44 สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 213.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

45 วันทนา เมืองจันทร์, "คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริหาร,"
วารสารสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2537),
หน้า 21.

46 กรมอาชีวศึกษา, "ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา
พ.ศ. 2529," หน้า 1.

47 จรูญ ชูลาก, "บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา,"
การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา,
(อัสสำเนา) หน้า 8.

48 ชวิน ตั้งธิดกุล, "สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว," หน้า 46-47.

49 จรูญ ชูลาก, "เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน."

50 กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา พ.ศ. 2528," หน้า 1-5.

51 ชวิน ตั้งธิดกุล, "เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน."

52 มนูญ ไยบัวเทศ, "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2538) หน้า 117.

53 นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : อนาคตศิลป์,
2529), หน้า 39-40.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

54 วจิต วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

55 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

56 นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

57 สมพงษ์ เกษมสิน, หลักการบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 95.

58 สมพงษ์ เกษมสิน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 293-296.

59 พันธุ์ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524), หน้า 63-64.

60 กิติพันธ์ รุจิรกุล, พฤติกรรมทางการศึกษา (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525), หน้า 40.

61 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, เอกสารประกอบการอบรม ยุทธศาสตร์ในภาารทำงานให้มีประสิทธิภาพ รุ่นที่ 9 ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529, (อัดสำเนา) หน้า3-10.

62 กิติพันธ์ รุจิรกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

63 วจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 64 ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจินสมาจาร, หลักการบริหารสถานศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2527) หน้า 71-74.
- 65 สมเกียรติ เจริญฉิม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 73.
- 66 มนุญ ไยบัวเทศ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 67 วิไลรัตน์ สุรบุตร, "ความคิดของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535," (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538), หน้า 142.
- 68 กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 5.
- 69 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 2.
- 70 วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 74-76.
- 71 สมพงษ์ เกษมสิน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 199-201.
- 72 กัญญา สาธ, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526), หน้า 265-266.

73ปราโมทย์ เดชอัมพร, "บุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย," (ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 74.

74วิไลรัตน์ สุรบุตร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 144.

75วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

76อรุณ รักธรรม, มนุษย์สัมพันธ์กับนักบริหาร (กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2532), หน้า 82.

77กัญญา สาร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

78เมธี บิรันธนานนท์, ภาวะผู้นำกับสวัสดิศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2528, (อัดสำเนา) หน้า 16.

79กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

80ชวิน ตั้งธิตกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

81มัญญ ไยบัวเทศ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

82วิเชียร อ่อนประ เสริฐ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 131.

83ประชุม โหธิกุล, "ปัจจัยส่งผลความสำเร็จทางการบริหาร," วารสารมิตรศรี

ปีที่ 23 ฉบับที่ 9 ปักษ์แรก (พฤษภาคม 2532), หน้า 17.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 84 นพพงษ์ บุญจิตราภุญ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 85 วัเชียร อ่อนประ เสริฐ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 86 วัไลรัตน์ สุรบุตร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 87 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 88 วัไลรัตน์ สุรบุตร, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 142.
- 89 กิตพันธ์ รุจิรกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 43.
- 90 เรื่องเดียวกัน.
- 91 อนุกุล เยี่ยงพถกษาวัลย์, มิติใหม่ของผู้นำ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, (ม.ป.ป.), หน้า 4.
- 92 สมเกียรติ เจริญนิม, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 93 เมธี บิลันธนานนท์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 6.
- 94 เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.
- 95 เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

96 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

97 ชวิน ตั้งธิตกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 49.

98 สมเกียรติ เจริญมิม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 74.

99 เมธี บิลันธนานนท์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

100 วิจิตร วรตบางกูร และสุหิชนา อีระกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

101 ชวิน ตั้งธิตกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

102 ภิญญา สาร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 164-167.

103 เมธี บิลันธนานนท์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 16-17.

104 เรื่องเดียวกัน.

105 สิบปนนท์ เกตุทัต, "ปฏิรูปการศึกษา : ครู ผู้บริหารการศึกษาและ
โลกาภิวัตน์," กรุงเทพฯ : สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2538, (อัดสำเนา)
หน้า 3.

106 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

107 ภิญญา สาร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

108 นัลลิกามาศ พินิจไชย, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 126.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

109 สุวิทย์ สุรบุตร, "ความคิดของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับทัศนะทางการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538), หน้า 177.

110 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

111 ชวิน ตั้งธิดกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 48-49.

112 วันชัย ศรีแก้ว, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 103.

113 ยาใจ อุ่นจิตต์, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา" (ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 124.

114 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

115 จรูญ ชูลาก, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

116 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

117 วัณย์ เกษมเศรษฐ์, ประมวลผลบทความนิเทศการศึกษา ปี 2521 (ม.ป.ป.)
หน้า 56.

118 กรมาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

119 ชวิน ตั้งธิตกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 47.

120 กรมอาชีวศึกษา, "ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529," หน้า 14.

121 ชวิน ตั้งธิตกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 49.

122 กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 7.

123 เรื่องเดียวกัน.

124 กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 2528," หน้า 1-5.

125 นพพงษ์ บุณิตราดุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์ กรุงเทพฯ, 2529), หน้า 102.

126 สมบูรณ์ พรหมภาพ, หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : บรรณากิจ, 2523), หน้า 252.

127 วิเชียร ย่อนประเสริฐ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 133.

128 ชวิน ตั้งธิตกุล, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

129 มัลลิกามาศ พินิจไชย, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 118.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

130 สุรางค์ โคว์ตระกูล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 105.

131 เรื่องเดียวกัน.

132 กรมอาชีวศึกษา, หนังสือที่ ศธ. 0902/1108 ลงวันที่ 31 มกราคม 2533
เรื่อง คัดเลือกข้าราชการครูและลูกจ้างตัวอย่าง ปี 2532, (เอกสารอัดสำเนา).

133 สมพงษ์ เกษมสิน, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

134 วิเชียร ย่อนประเสริฐ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 142.

135 เมธี บิลันธนานนท์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 4.

136 พันส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 68.

137 ปกติ พัฒนบำรุง, "การศึกษาพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ในทัศนะ
ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2533), หน้า 124.

138 สันติยา ไชยศรีชลธาร, "การศึกษาภาวะผู้นำผู้บริหารสตรี วิทยาลัย
อาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 142.

139 พันส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 65-67.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 140 รุจน์ เกษมเศรษฐ์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 141 สุวิทย์ สุรบุตร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 142 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 143 สมบูรณ์ พรหมภาพ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 144 ศิรินาม เม่งช่วย, "พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา ในภาคกรุงเทพมหานคร," (ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524), หน้า 20.
- 145 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.
- 146 กรมอาชีวศึกษา, "หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา พ.ศ. 2528," หน้า 1-5.
- 147 ไกรนุช ศิริพูล, ความเป็นครู. (กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา, 2531), หน้า 8.
- 148 มัลลิกามาศ พินิจไชย, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 127.
- 149 จิตต์ หมวดสง, "คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ ของโรงเรียน มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร," (ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527) หน้า 123.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

150 สุวิทย์ สุรบุตร , สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 185.

151 เรื่องเดียวกัน.

152 ศรัณห์ ชูแก้ว, "ความคาดหวังของครูอาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร การศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค 14 จังหวัดภาคใต้," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 127.

153 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

154 บุญเทียม เจริญยิ่ง, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

155 อารงค์ บุญกาญจน์, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และครู เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8," (ปริณิษานันท์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), บทคัดย่อ.

156 วิเชียร อ่อนประ เสรีฐ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

157 ศรัณห์ ชูแก้ว, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 129.

158 วิชัย เวียงสงค์, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 168.

159 สมบูรณ์ พรหมภาพ, สิ่งที่ได้อ้างแล้ว, หน้า 151.

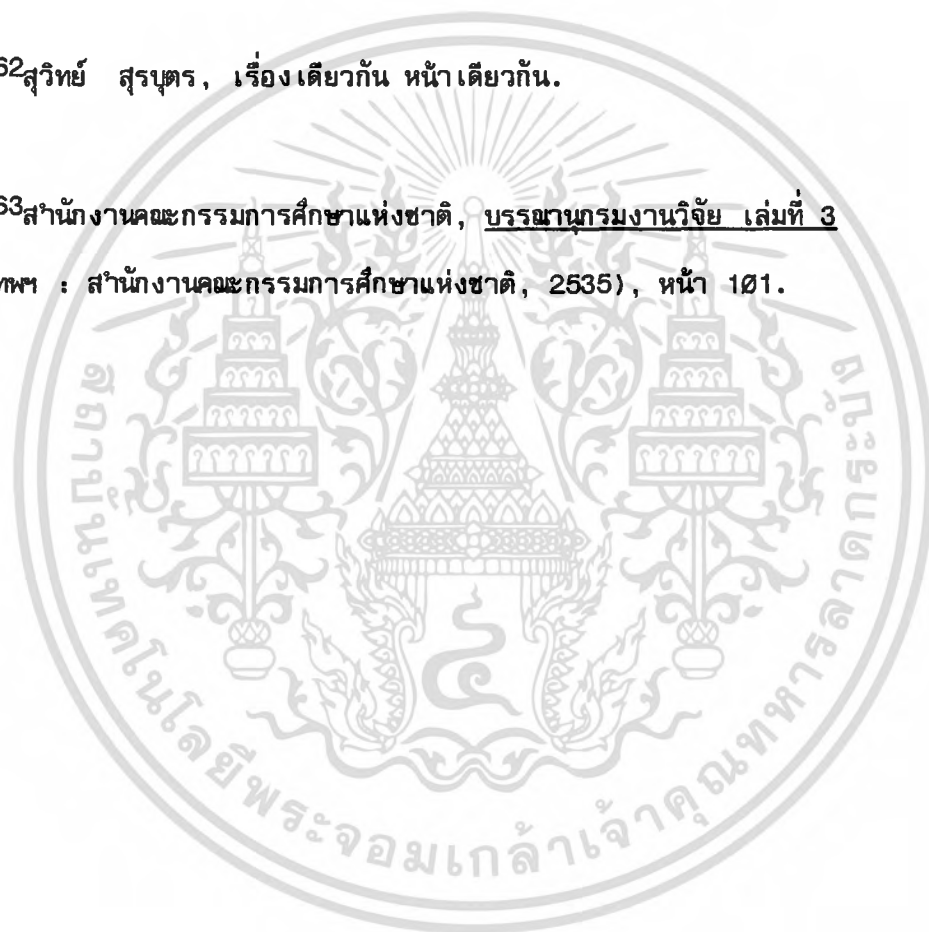
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

160 ถนอมศรี รัฐบุตร, "ความต้องการพัฒนางานบริการของผู้สอนคหกรรม ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538), หน้า 159.

161 กรมอาชีวศึกษา, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

162 สุวิทย์ สุรบุตร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

163 สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, บรรณานุกรมงานวิจัย เล่มที่ 3 (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2535), หน้า 101.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กิติพันธ์ รุจิรกุล. พฤติกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

ไกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา, 2531.

ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการอบรม ยุทธศาสตร์ในการทำงานให้มี
ประสิทธิภาพรุ่นที่ 9. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529. (อัดสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6
(พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. บรรณานุกรมงานวิจัย เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ
: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.

จรูญ ชูลาก. "บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา."
การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา, 2532. (อัดสำเนา)

จิตต์ หมวดสง. "คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรม
สามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร." ปริณฎานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาครีชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527.

จิตรภรณ์ แซ่ตั้ง. "ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหาร เทคนิคศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2534.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลิม รัชชนะกุล. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต,
ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ชวิน ตั้งธิดิกุล. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยฝ่ายวางแผนและพัฒนา ในวิทยาลัยเทคนิค
สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชา
บริหารเทคนิคศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,
2535.

ชาญชัย อาจันสมอาจารย์. การบริหารการศึกษา. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 261,
กรุงเทพฯ : กรมศาสนา, 2527.

ถนอมศรี รัฐบุตร. "ความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้สอนคหกรรม ในสถานศึกษาสังกัด
กรมอาชีวศึกษา ภาคใต้." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชา
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง, 2538.

ัทศนา แสงศักดิ์. "การวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

เทคนิคร้อยเอ็ด, วิทยาลัย. การฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา.

ร้อยเอ็ด : วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด, 2532. (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สถาบัน. บริหารสัมพันธ์ครั้งที่ 7

ระหว่างวันที่ 27-28 ตุลาคม 2533 ณ โรงแรมบางกอกพาเลซ. กรุงเทพฯ :

บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2533.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สถาบัน. เอกสารสัมมนาทางวิชาการ

เรื่องผู้บริหารที่พึงประสงค์ในศวรรษหน้า. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2532.

เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน, รายงานประจำปี 2535. นครราชสีมา : วิทยาเขต

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2535.

ธำรงค์ บุญภาณุ. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายบริการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8." ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ธีระ รุญเจริญ. "ระบบพฤติกรรมในการบริหารสถาบันฝึกหัดครู." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2521.

นพดล เวชสวัสดิ์. บุคลิกภาพสู่ความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : เอ็น.เอช. การพิมพ์, 2532.

นพพงษ์ บุญนิตราดุลย์. การเตรียมตัวเป็นนักบริหารสถานศึกษา. พระนคร : เอรಾವันการพิมพ์, ม.ป.ป.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์, 2524.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์, 2527.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "นโยบายในการจัดการอาชีวศึกษา" เอกสารประกอบคำบรรยายในการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี 2528 ณ วิทยาลัยเทคนิค เชียงใหม่. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2528. (อัดสำเนา)
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. "ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา." คำบรรยายพิเศษการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและสัมมนาประจำปีงบประมาณ 2532. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2532. (อัดสำเนา).
- ปกติ พัฒนบำรุง. "การศึกษาพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ในทัศนะครูโรงเรียน เอกชน อาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจริญพิมพ์, 2525.
- ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจันสมาจาร. หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2527.
- ปราโมทย์ เดชอัมพร. "บุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารสถานศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซ็ท, 2534.

เผด็จศักดิ์ สุริยาชัยวัฒน์. "คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของรองอธิการวิทยาลัยครู ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารสถานศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

พะยอม แก้วกำเนต. "ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ. 253๑-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ." การศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2529.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

พรปฎิมา ดิตถะสิริ. "คุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารวิทยาลัย เกษตรกรรม ตามทัศนะของครูอาจารย์ เกษตร สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2525.

พริ้งค์ ชูแก้ว. "ความคาดหวังของอาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารการศึกษา ของผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิค 14 จังหวัดภาคใต้." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อดุสาหรกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อดุสาหรกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ไพศาล หวังพานิช. วิธีวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ปิญญู สาธ. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

มบุญ ไยบัว เทศ. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

มัลลิกามาศ พินิจไชย. "ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ตามความต้องการของครูอาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

เมธี บิลันธนานนท์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

เมธี บิลันธนานนท์. "มโนทัศน์ของผู้บริหารกับหลักสูตรอาชีวศึกษา." วารสารอาชีวศึกษา. ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 (พฤศจิกายน 2527), หน้า 67.

เมธี บิลันธนานนท์. ภาวะผู้นำกับสวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2528. (อัดสำเนา)

ยาใจ อุ๋นจิตต์. "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, แผนกวิชาสังคมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

โยธิน จารุภูมิ. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช." ปริญญาภิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

รองรัตน์ อิศระภักดี, "ครูใหญ่." ประชากรศึกษา. (พฤษภาคม 2514), หน้า 7.

วันชัย ศรีแก้ว. "การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา." ปริญญาภิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

วันทนา เมืองจันทร์, "คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริหาร." วารสารสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2538), หน้า 21.

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา อีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ชนิษฐการพิมพ์, 2523.

วิชัย เวียงสงค์. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์." ปริญญาภิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

วิเชียร อ่อนประ เสริฐ. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วินัย เกษมเศรษฐ์. ประมวลบทความกรณีศึกษาศึกษา ปี 2521. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช, 2521.

วิทยา วิเศษเวทย์. พระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

วิทยา โฬธสุ. "ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับสภาพการสอนของครู
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต,
ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

วิไลรัตน์ สรบุตร. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่
เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2538.

สมเกียรติ เจริญนิม. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ
และ ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7." ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชา
วิชาการบริหารสถานศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สมบูรณ์ พรธภาพ, หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บรรณาภิจ, 2523.

สมพงษ์ เกษมสิน. หลักการบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

สันติยา ไชยศรีชลธาร. "การศึกษาภาวะผู้นำผู้บริหารสตรีวิทยาลัยอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ลิปพนนท์ เกตุทัต. "ปฏิรูปการศึกษา : ครู ผู้บริหารและโลกาภิวัตน์." กรุงเทพฯ :
สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2538 (อัดสำเนา).

สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สุนีย์การพิมพ์, 2520.

สุรางค์ โคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2537.

สุวิทย์ สุรบุตร. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการบริหารของ
ผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

ศรินาม เม่งช่วย. "พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

อนันต์ มาสวัสดิ์. "คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถม
ศึกษา จังหวัดพิษณุโลก." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก, 2518.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุกุล เยี่ยงพฤษาวัลย์. มิติใหม่ของผู้นำ. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์, ม.ป.ป.

อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

อาชีวศึกษา, กรม. "การแก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารสถานศึกษา." กรมอาชีวศึกษา
2522-2525. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528.

อาชีวศึกษา, กรม. "การคัดเลือกข้าราชการและลูกจ้างตัวอย่าง ประจำปี 2532."
หนังสือกรมอาชีวศึกษา ที่ศธ 0902/1108 ลงวันที่ 31 มกราคม 2533.
(อัดสำเนา)

อาชีวศึกษา, กรม. "การคัดเลือกผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา." หนังสือกรมอาชีวศึกษาที่
ศธ.0902/8723 ลงวันที่ 11 ธันวาคม, 2528 (อัดสำเนา).

อาชีวศึกษา, กรม. คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2532. (อัดสำเนา).

อาชีวศึกษา, กรม. ภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา, 32. กรุงเทพฯ :
โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, 2533.

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2523. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2520.

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2528. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2523.

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา, กรม. สถิติอาชีวศึกษา 2529. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2530.

(อัดสำเนา)

อาชีวศึกษา, กรม. ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529.

กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2529. (อัดสำเนา).

อาชีวศึกษา, กรม. หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2528

(อัดสำเนา)

อุทัย หิรัญโต. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

Anderson, H.H. "An Examination of the Concepts of Domination and Integration in Relation Dominance and ascendance."

Psychological Review. 1940.

Doll, Ronald C. Curriculum Improvement. Boston : Allyn and Bacon, 1968.

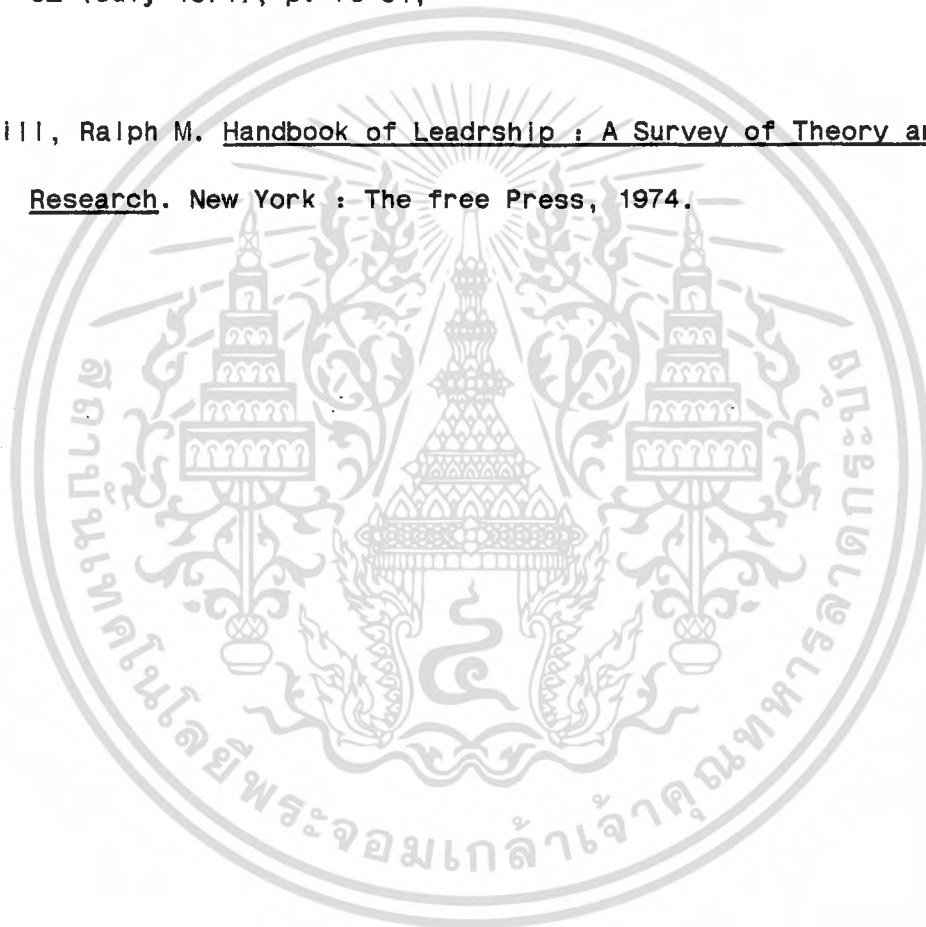
Easton, William D. "Servey of the chracteristics of the Successful Black Deans in Perdominantly in South eastern United Stated." Dissertation Abstract International. 18 : 6894-6895, 1974.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Katz, Robert L. "Skills of Effective Administrator." Haward Business Review Vol. 33. (January-February 1955).

Magnuson, Walter C. "The Characteristic of Successful School Business Manager." Dissertation Abstract International. 32 (July 1971), p. 78-91,

Stogdill, Ralph M. Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research. New York : The free Press, 1974.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The seal of Rajabhat Buriram University is a circular emblem. It features a central sun with rays, flanked by two tiered stupas. Below the sun is a central tiered stupa. The entire emblem is surrounded by a decorative border. The text "สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" is written around the inner edge of the seal.

ภาคผนวก ก .
หนังสือขอความร่วมมือ เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 114 / 2535

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายบุญส่ง จำปาโพธิ์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ศิริพรรณ ชุ่มมณี ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ประธานกรรมการ
ดร.ศิริพรรณ ชุ่มมณี กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ พิกันน้อย กรรมการ
ดร.นพคุณ ศิริวรรณ กรรมการ
ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2535

(นางปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้
ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2537

1. นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้
บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและได้แก่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามที่คณะของผู้บริหารและอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยมี อาจารย์อัฉรา สิบสิทธิ์สกุล ไซย
เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ศิริพารณ คุ้มเข้ม เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้
เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504.7/ว. 53

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายจรูญ ชูลาภ

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะ
ช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง
จำปา ไพธ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าย
วางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาค
ตะวันออกฝั่งตะวันออก"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิธานานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

269

ที่ ทม 1504.7/ว.53

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน นายประเสริฐ นนทพัลลภ

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญสูง จำปา โนนท์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลังษานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

270

ที่ ทม 1504.7/ว. ฎ3

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายสุเทพ ภิรมย์ราช

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาระดับปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว. ๒๓

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางจรัสพันธ์ เลสมาทอง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่าน เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปา ไนธ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิฉินานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว. ๒๒

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายชำนาญ สว่างวงศ์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปาโมทย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามที่คณะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิถันนันท)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

273

ที่ ทม 1504.7/ว. ๕๓

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่าน เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาระดับปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามที่คณะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.๒3

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางศิริ ไตศิลาพันธ์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปา ไนธ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.53

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/0 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน อร. ภูวรินทร์ คลังแสง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญสูง จำปาโนรี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันวานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

276

ที่ ทม 1504.7/ว.53

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางฉาอรทัย จันทรสถาวร

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะ
ช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง
จำปา โนนธ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าย
วางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

277

ที่ ทม 1504.7/ว. 83

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายธีรรัตน์ บัญญัติวนนท์

ที่ของงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิณฉนนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

278

ที่ ทม 1504.7/อ. 104

สำนักงานมัธยมศึกษา
คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา

ด้วย นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ เป็นนักศึกษาลัทธิศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารอาชีวศึกษาของงานมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผน และพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และ
อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานมัธยมศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ
เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลินธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายมัธยมศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานมัธยมศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ก. 101

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ด้วย นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารอาชีวศึกษาของงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผน และพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และ
อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

งานบัณฑิตศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ
เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิธินานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ท.ม 1504.7/ 128

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10520

10 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือ ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์
 2. รายชื่อสถานศึกษา
 3. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ เป็นนักศึกษาลูกศรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและนัดนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าว ได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2537

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิลันธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 3269040

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ
นายบรู๊ต จักรพันธ์

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสย
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

282

ที่ ศธ 0908/ 9520

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

14 ตุลาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัย

เรียน คณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504.7/125 ลงวันที่ 19 กันยายน 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานบัณฑิตศึกษาแจ้งว่า นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ประสงค์ขออนุญาตแจก
แบบสอบถามจากผู้บริหาร และครู อาจารย์ ของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 8 แห่ง เพื่อ
การวิจัยเสนอวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผน
และพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ดำเนินการได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีครบถ้วนและ
ลายมือชื่อกำกับแบบสอบถามทุกแผ่น เพื่อเป็นคั่นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ นนท์พละ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทรศัพท์ 2829357

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจงทั่วไป

แบบสอบถามชุดนี้ใช้ประกอบการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย
อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาสรรหา และพัฒนา
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ให้ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดแสดงความคิดเห็นอย่างตรงตามความคิดของท่าน
และผู้วิจัยขอรับรองว่า ความคิดเห็นของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด

การตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าย
วางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง หน้าข้อความตามสภาพความจริง
ของท่าน

1. เพศ

- หญิง
 ชาย

2. วุฒิการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า
 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี
 ระหว่าง 11- 20 ปี
 มากกว่า 20 ปี

4. ตำแหน่งหน้าที่ของท่าน

- ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
 หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชา
 อาจารย์ผู้สอน

5. คณะวิชาที่ทำการสอน หรือเคยทำการสอนประจำ

- คณะวิชาพื้นฐาน
 คณะวิชาคหกรรม
 คณะวิชาบริหารธุรกิจ
 คณะวิชาศิลปหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ขอให้ท่าน
กาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- มากที่สุด (5) หมายถึง ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่เห็นด้วยมากที่สุด
- มาก (4) หมายถึง ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่เห็นด้วยมาก
- ปานกลาง (3) หมายถึง ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- น้อย (2) หมายถึง ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่เห็นด้วยน้อย
- น้อยที่สุด (1) หมายถึง ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
สถานศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended Questions) ขอให้ท่าน
ระบุคุณลักษณะอื่น ๆ เพิ่มเติมในตอนท้ายของแต่ละด้าน

ตัวอย่างการตอบส่วนที่ 1

	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	5	4	3	2	1
1. ต้องมีความเป็นกันเอง...../.....
2. ต้องเป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์เป็นผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายอื่นมาก่อน...../.....

คำอธิบาย

จากตัวอย่าง หมายความว่า

ข้อ 1 แสดงว่าท่านมีความเห็นว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา ต้องมีความเป็นกันเองในระดับมาก

ข้อ 2 แสดงว่าท่านมีความเห็นว่าผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา ต้องเป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์เป็นผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายอื่นมาก่อนในระดับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คุณลักษณะทางวิชาการ 1.1 ด้านความรู้ทั่วไป	5	4	3	2	1
1. จบการศึกษอย่างต่ำระดับปริญญาตรี.....
2. จบการศึกษา สาขาวิชาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา.....
3. ได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด.....
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการจดอาชีวศึกษา.....
5. มีความรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวทางวิชาการ.....
6. มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ.....
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมชนบทธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น.....

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ).....

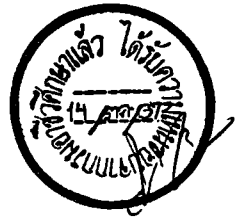
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คุณลักษณะทางวิชาการ 1.2 ด้านความรู้เฉพาะตำแหน่ง	5	4	3	2	1
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการอาชีวศึกษา.....
2. มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวางแผน การจัดทำโครงการของสถานศึกษา.....
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา.....
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ ประเมินผลการบริหาร การปฏิบัติงาน การเรียนการสอนของสถานศึกษา.....
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน.....
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการกำกับติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน.....
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานผลิต การค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา.....

เอกสารนี้เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ).....
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ข้าพเจ้าขอสงวนสิทธิ์ในข้อความข้างต้นนี้ และขอแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. คุณลักษณะส่วนตัว 2.1 ด้านร่างกาย	5	4	3	2	1
1. มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง.....					
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะอยู่เสมอ.....					
3. มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไวตื่นตัวอยู่เสมอ.....					
4. มีหน้าตาเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ.....					
5. ไม่ติดสิ่งเสียดสีและไม่หมกมุ่นอบายมุขต่างๆ.....					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ)

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. คุณลักษณะส่วนตัว 2.2 ด้านลักษณะนิสัย	5	4	3	2	1
1. มีความอดทน อดกลั้น ใจคอหนักแน่น.....					
2. มีความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่.....					
3. ควบคุมอารมณ์ได้ดี.....					
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต.....					
5. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาให้แก่ราชการได้.....					
6. มีอารมณ์ขัน.....					
7. มีความรัก ความศรัทธา ในอาชีพราชการ.....					
8. มีความอดสาหัสเพียรพยายามสูง.....					
9. มีความรับผิดชอบสูง.....					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นๆ (โปรดระบุเป็นข้อๆ)

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. คุณลักษณะส่วนตัว 2.3 ด้านภาวะผู้นำ	5	4	3	2	1
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
2. มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนและกล้าเผชิญกับปัญหาต่างๆ.....
3. มีความสามารถในการสั่งการและสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี.....
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....
5. มีเหตุผลและยอมรับความจริง.....
6. มีความใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย.....
7. มีความสามารถในการจูงใจให้บุคคลปฏิบัติตามได้.....
8. รู้จักทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานให้ผู้อื่นร่วมงานได้อย่างเหมาะสม.....

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. คุณลักษณะทางทักษะในการปฏิบัติงาน 3.1 ด้านวิธีการทำงาน	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม					
2. สามารถเก็บข้อมูลของสถานศึกษาได้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
3. สามารถจัดระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่และทำเป็นสถิติไว้อย่างเหมาะสม					
4. สามารถวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรมอาชีวศึกษามาจัดทำเป็นแผนงานโครงการได้					
5. สามารถจัดทำแผนงานโครงการของสถานศึกษาได้					
6. สามารถจัดทำระบบการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานศึกษาได้					
7. สามารถกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการได้					
8. สามารถนำเสนอแผนงานโครงการรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ)

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

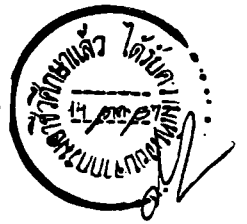

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. คุณลักษณะทางทักษะในการปฏิบัติงาน 3.2 ด้านความคิดรวบยอด	5	4	3	2	1
1. สามารถกำหนดจุดประสงค์ในการปฏิบัติงานได้เหมาะสม.....					
2. สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาต่างๆ และเสนอแนวทางแก้ปัญหาได้.....					
3. สามารถวางแผนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม.....					
4. สามารถวิเคราะห์ ประเมินผล การปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้.....					
5. สามารถอ่านวชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้.....					
6. สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของตนกับหน่วยงานอื่นภายในสถานศึกษา.....					
7. สามารถเสนอแนวความคิดใหม่ ที่ได้ศึกษามาแล้วนำมาใช้ในงานต่าง ๆ ได้.....					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ).....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. คุณลักษณะทางทักษะในการปฏิบัติงาน 3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์	5	4	3	2	1
1. สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้.....
2. ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วม งานได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ตามความสามารถได้ทุกโอกาส.....
3. ให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับ บัญชา.....
4. รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน.....
5. สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้ใต้ บังคับบัญชาได้อย่างรวดเร็ว.....
6. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้ บังคับบัญชา ได้อย่างทั่วถึง.....

คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นๆ (โปรดระบุ).....

(ขอขอบคุณ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2502 ที่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 8 ตำบลหนองงูเหลือม อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันอยู่ที่ บ้านเลขที่ 304 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2513 ประถมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านนาตาวงษ์ (คุรุประชารัฐอนุเคราะห์)
- พ.ศ. 2516 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดรวง (คุรุรัฐประชาสามัคคี)
- พ.ศ. 2519 มัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2521 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูนครราชสีมา
- พ.ศ. 2522 ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) กรมฝึกหัดครู
- พ.ศ. 2524 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
วิทยาลัยครูนครราชสีมา
- พ.ศ. 2539 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.)
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการทำงาน

- 12 พ.ค. 2521 ครู 1 โรงเรียนบ้านโตนด ส่วนอำเภอโนนสูง
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
- 22 มี.ค. 2522 ครู 2 โรงเรียนบ้านโตนด ส่วนอำเภอโนนสูง
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
- 1 พ.ค. 2524 อาจารย์ 1 โรงเรียนชุมชนตลาดแค
สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
- 15 พ.ค. 2524 อาจารย์ 1 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ กรมสามัญศึกษา
- 27 พ.ค. 2525 อาจารย์ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา กรมอาชีวศึกษา
- 2 พ.ค. 2532 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้